

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

12'nci Toplantı
5 Mayıs 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- *TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri*

2.- *Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri*

3.- Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ'nin (Tasfiye hâlinde) 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeler

5 Mayıs 2016 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.38
BAŞKAN: Fatih ŞAHİN (Ankara)
BAŞKAN VEKİLİ: Uğur AYDEMİR (Manisa)
SÖZCÜ: Kasım BOSTAN (Balıkesir)
KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kamu kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşimini açıyorum.

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Bugün gündemimizde TÜRKSAT Uydu Haberleşme, Kablo TV ve İşletmesi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Çalışmalarımıza TÜRKSAT Uydu Haberleşme, Kablo TV ve İşletmesi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce Sayın Genel Müdürümüzden başlayarak toplantımızı teşrif eden kurum temsilcilerimizin ve diğer, Sayıştayımızın ve ilgili kuruluşların temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını istihdam ediyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Herkese bir kez daha hoş geldiniz diyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, biliyorsunuz, KİT Komisyonlarında yönetim kurulu üyelerinin tamamının bulunmasını asıl olarak kabul ediyoruz. Tabii, toplantı yapma çoğunluğu yüzde 50'sini geçtikten sonra yapılabilir diye bir şey var ama genelde de prensiplerimiz var ve bu prensiplere uymak zorundayız. Buradaki Yönetim Kurulu 8 kişi ama 3 Yönetim Kurulu üyesi yok. Baktığınız zaman -buradaysa söylesin arkadaşlar, ben fark edemedim- İbrahim Kalın, kendisi yok burada, Maksut Serim burada yok, Mustafa Varank burada yok. Bunların 3'üne de baktığınızda Cumhurbaşkanının Sarayı'nda danışmanlık veya başka pozisyonlarda görev aldığını görüyoruz. Eğer bu görevi yapmayacaklarsa, TÜRKSAT'taki asil görevlerini yerine getirmeyeceklerse bu balonları boşaltsınlar ama burayı ayrı bir gelir, kazanç kapısı görüyorlar ve burada da isimlerini yazdırıyorlarsa o ayrı, bunu da konuşalım. Bu kurumlar önemli kurumlar, kimsenin uhdesinde, tekelinde olmaması, bir rant kapısı olarak görmemesi gereken kurumlar. Bu kurumların hizmete muhtaç veya işte, o çalışmaya, orada zaman ayırmaya muhtaç olduğunu da düşünüyorum. Eğer zaman ayıramayacaksa bu arkadaşlar ya Cumhurbaşkanına hizmet etsinler ya da bu kuruma hizmet etsinler. Orada işleri çok fazlaysa yani dizayn işleriyle uğraşıyorlarsa aynen şeye olduğu gibi, Mustafa Varank bir televizyon programında biliyorsunuz yakalandı mikrofonlar açık olduğu için, işte “Uyduları kapatalım veya televizyon kanallarını uydudan çıkartalım.” muhabbeti gibi bu işlerle meşgulserse bu görevleri bıraksınlar. Sizin de Komisyon Başkanı olarak bunları uyarmanızı talep ediyorum, bir. Bunların katılmama mazeretleri var mı? Yani sizde bir...

BAŞKAN – Mazeret dilekçelerini bize gönderdiler. Yönetim Kurulunun burada yarından 1 fazlasıyla hazır olması bizim çalışmalarımızı sürdürmemiz için yeterli. Gelmemelerinin çalışmalarımızı sekteye uğratması düşünülemez.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mutlaka sekteye uğratmayacaktır genel olarak ama böyle önemli bir kurumun başında Yönetim Kurulundaki arkadaşların...

BAŞKAN – Evet, mazeret dilekçelerini bize gönderdiler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Umarım bir dahaki toplantıya gelirler, alt komisyon veya diğer toplantıya gelirler.

BAŞKAN – Ben de temenninize katılıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama bir kez daha yineliyorum: Eğer çok meşgulseler, çok işleri varsa bu kurumu rahat bıraksınlar. En azından kurumun gelecekle ilgili projeksiyonlarına bu işi bilen Yönetim Kurulu üyeleriyle, tarafsız, doğru yani konusunda uzman, katkı sunabilecek Yönetim Kurulu üyeleriyle devam etmesinde fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumlarını yapması için Sayın Genel Müdürümüze söz vereceğim.

Ancak öncesinde Sayın Gönül, buyurun lütfen.

TÜRKSAT YÖNETİM KURULU BAŞKANI M. VECDİ GÖNÜL – Sayın Başkan, Başkanlık Divanının sayın üyeleri, değerli Komisyon üyeleri; sözlerime başlamadan evvel şahsım ve TÜRKSAT adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben kısa bir takdim konuşması yaptıktan sonra müsaade ederseniz Genel Müdürümüz icraatımız hakkında çok daha geniş bir bilgiyi sizlere sunacaktır.

Sayın Başkan, TÜRKSAT üç temel fonksiyon üzerine kurulmuştur, yapısı da buna göre şekillenmiştir. Birincisi, uydu operatörlüğü; ikincisi, kablo yayıncılığı; üçüncüsü, bilişim alanları. Bu fonksiyonları itibarıyla yalnız Türkiye'nin değil, bölgenin delider şirketleri arasında yer almak üzere hizmetler veren ve projeler üreten bir kurumdur TÜRKSAT.

Şirket 4/2/1924 tarih ve 406 sayılı Kanun'a 2/7/2004 tarihinde 5189 sayılı Kanun'la eklenen 33'üncü madde uyarınca 1 milyar 476 milyon sermayeyle kurulmuş, bugün mal varlığı 2,3 milyara ulaşmıştır. Türkiye'nin Asya, Avrupa ve Afrika'nın ortasında yer alan kıymetli jeopolitik konumunun uzaydaki karşılığı olan uydu yörünge hatlarının işletilmesi TÜRKSAT Anonim Şirketi'nin görev ve sorumluluk alanı içerisindedir.

Böyle önemli bir sorumluluğu taşıyan bir şirket olarak yeni uydularımızla ilgili birçok projenin devreye alındığı bir dönemi yaşıyoruz. Bu kapsamda TÜRKSAT 4A haberleşme uydusunun 14 Şubat 2014'te uzaya fırlatılmasının ardından yapımı tamamlanan TÜRKSAT 4B haberleşme uydusu 16 Ekim 2015 tarihinde fırlatılmıştır. Ayrıca yine 2015 yılı içerisinde TÜRKSAT 5A uydusunun ihale süreci tamamlanmış olup bilgi talep dokümanı ve teklife çağrı dokümanı aşamasına gelinmiştir, değerlendirme çalışmaları hâlen sürmektedir. Hâlihazırda iki farklı yörünge üzerinde toplam 4 haberleşme uydusuyla -TÜRKSAT 2A, TÜRKSAT 3A, TÜRKSAT 4A ve TÜRKSAT 4B- faaliyetlerimiz sürdürülmektedir. Bu uydular aracılığıyla 3 milyarlık nüfusuyla 118 ülkeyi kapsayan bir alana hitap edebiliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bilindiği üzere son yıllarda üzerinde en çok durulan konulardan biri de millileştirme projeleridir. Başta savunma sanayisi olmak üzere birçok farklı alanda yerli teknolojilerin üretimini bir politika olarak Hükümetimiz ve devletimiz benimsemiştir. TÜRKSAT 2A Yerli Haberleşme Uydusu Projesi Sözleşmesi 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmış ve Türkiye Ulaştırma Bakanlığının öncülüğünde TÜBİTAK ve TÜRKSAT'ın da içinde yer aldığı ortaklık iş birliğiyle Ankara Kazan'da TUSAŞ-TAİ Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinde kendi uydusunu üretecek noktaya -memnuniyetle ifade ediyorum ki- gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; uydu projelerimizin hayat bulmasıyla birlikte TÜRKSAT'ın dünyada daha da öne çıkan bir uydu operatörü olma vasfı kazandığını hep beraber görmeyi umuyoruz, uydular üzerinden sağladığımız TV yayınlarıyla Türk kültürünün ve Türkçenin dünyaya yaygınlaşmasında daha da etkin roller üstleneceğini temenni ediyoruz. Bu amaçla büyüyen uydu filomuzla cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıldönümünde dünya kanallarının yüzde 71'i kapsama alanımız içine alınarak dünya nüfusunun yüzde 91'ine TÜRKSAT uyduları üzerinden televizyon yayınlarımızı ulaştırmayı hedefliyoruz. TÜRKSAT'ın katma değerli uydu hizmetleri kapsamında VSAT hizmeti de sağlıyoruz. Ağırlıklı olarak karasal altyapının ulaşmadığı bölgelerdeki köy okullarına uydu üzerinden İnternet hizmeti verilmektedir. Ayrıca Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TİKA ve DHMİ, AFAD, Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü, Türkiye Kızılay Derneği gibi daha birçok kuruma uydu aracılığıyla İnternet hizmeti verilmektedir.

Türkiye'nin en büyük bilişim projeleri arasında yer alan e-devlet kapısını Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımız adına işletmekteyiz. Bugün neredeyse 27,5 milyon kayıtlı kullanıcıya ulaşan e-devlet kapısıyla -ki bu normal bir Avrupa devletinin üzerinde bir nüfustur- vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine yedi gün yirmi dört saat ulaşmasının mutluluğunu yaşıyoruz. Hâlihazırda 232 ayrı kamu kurumuna ait 1.436 adet kamu hizmeti e-devlet kapsamında sunulmaktadır. Yine, e-devlet projesi kapsamında bilişim sektöründeki yazılım ve donanım hareketliliğine ivme kazandırdık. E-devlet mobil uygulamamızla Google'ın "Best of 2015" koleksiyonuna seçildik. E-devlet kapısının bir benzeri ancak aynı zamanda bütün bir ülkenin e-dönüşümünü sağlayacak e-KKTC Projesi'ni de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde hayata geçiriyoruz. Tüm KKTC kamu kurumlarının bilişim altyapısının ve programlarının ortak bir mimariyle hayata geçirildiği söz konusu proje dünya ölçeğinde örnek bir proje olacaktır. Yine, tamamı şirketimiz kaynaklarıyla geliştirilen BELGENET (Elektronik Belge Yönetim Sistemleri) alanında da lider ürün hâline geldi. BELGENET bugün standartlara tam uyumlu profesyonel bir ürün olarak 30'a yakın kurumda kullanılmaktadır. Kurumların stratejik hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik bilişim yatırımları yol haritası hazırlayan yönetim danışmanlığı hizmetlerimizle kurumlara ve kuruluşlara katma değer sağladığımıza inanıyoruz.

TÜRKSAT'ın kendi geliştirdiği Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme Projesi (LRIT) başta Denizcilik Müsteşarlığında, uluslararası deniz ticaret firmalarında ve ilgili tüm bakanlıklarda da aktif olarak kullanılmaktadır. Bu sistem aracılığıyla Türk bandıralı gemilerin ulusal ve uluslararası sulardaki seyri, yük durumu, seyrüsefer bilgisi on beş dakikalık güncellemelerle bir merkezden izlenebilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni teknolojilere öncülük etmek amacıyla TÜRKSAT haberleşme uydularından 4K Ultra HD TV yayınları başlamış bulunmaktadır. Daha evvel bildiğiniz gibi "High Defination" başlatılmıştı, şimdi onun 3 veya 4 misli güçlü olan 4K başlatılmış bulunmaktadır. 2008 yılından bugüne dek coğrafi bilgi sistemleri alanında şirket olarak faaliyet gösteriyoruz. Hâlihazırda TÜRKSATGlobe markası altında gözlem uydularından temin edilen yüksek çözünürlüklü görüntüler işlenerek kamu kurumlarına ve özel sektör kuruluşlarının hizmetlerine sunulmaktadır. Türkiye'de doğal afetler, yerel yönetimlerdeki yapılaşma, orman alanlarının takibi yapılarak coğrafi yer uygunluk görüntüleri büyük yatırımlar öncesinde kamuya ve özel sektöre sağlanacaktır. Sahip olduğumuz sayısal platform üzerinden sağladığımız hizmetlerle yayıncılık alanında da faaliyet gösterilmektedir. Teledünya markasıyla sayısal TV, Uydunet

markasıyla geniş bant İnternet hizmetlerini abonelerimize ulaştırmaktayız. Yaklaşık 1 milyon 160 bin analog olmak üzere toplam 2 milyon 841 bin aboneye hizmet sunmaktayız. Teledünya web hizmetiyle çok zengin bir içeriği İnternet ortamında kullanıcılarımıza sağlıyoruz. Türkiye genelinde 23 ilde kablo yayıncılığı hizmeti veriyoruz. Hedefimiz 2023 yılında tüm il merkezlerini kablo altyapısı ve iller arası fiber bağlantıyla buluşturmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer ana faaliyet alanımız bilişim. Bu alanda yetkin ve uzman bir kadroyla ülkemize katkı sağlamaya yönelik büyük bilişim projelerini gerçekleştiriyoruz. Yürüttüğümüz faaliyet alanında gerek üniversitelerle yaptığımız iş birlikleri gerekse AR-GE projelerimizle her geçen gün gelişme, katma değerli yeni projeler, hizmetler üretilmeye devam edilmektedir. Uydu, kablo ve bilişim alanlarında yürüttüğümüz faaliyetlerle yalnız Türkiye'nin değil, bölgenin de lider şirketleri arasında yer almak için bugün her zamankinden daha fazla imkânımız olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkan, saygıdeğer Başkanlık Divanı üyeleri, kıymetli milletvekilleri; sözlerime son verirken faaliyetlerini özetlemeye çalıştığım ve Türkiye için fevkalade önemli olduğuna inandığım TÜRKSAT'ın kuruluşuna karar veren Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerini, Ulaştırma Bakanlığını ve özellikle TÜRKSAT'ın bugünkü seviyeye gelmesini sağlayan yönetici, mühendis, teknisyen ve işçilerini şükranla kutluyor ve yâd ediyorum.

Komisyonunuzun bugün alacağı kararlarla kuruluşumuzun çok daha büyük merhaleler kat edeceğine inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Üst Komisyonunun Saygıdeğer Başkanı, Başkanlık Divanı üyeleri, kıymetli üyeler, Sayıştay Başkanlığının, Hazine Müsteşarlığının ve Bakanlığımızın değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; sözlerime başlamadan önce şahsım ve TÜRKSAT Anonim Şirketi yönetimi ve çalışanları adına saygılarımı sunuyorum.

Şirketimizin 2013-2014 yıllarına ait denetim raporlarının görüşülmesiyle ilgili olarak bugün burada bir araya gelmiş bulunmaktayız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sunumumuzda TÜRKSAT hakkında genel bilgileri arz ettikten sonra uydu, kablo ve bilişim olan faaliyet alanlarımıza ilişkin bilgilendirmelerde bulunmak istiyorum.

TÜRKSAT'ın ana faaliyet alanları uydu, kablo ve bilişim hizmetleridir. Buna göre TÜRKSAT uydularla Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada televizyon ve haberleşme hizmeti sunmakta, kablo TV altyapısı üzerinden televizyon, geniş bant İnternet ve sabit telefon hizmeti vermekte, e-devlet kapısını işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir. TÜRKSAT Anonim Şirketi 2004 yılının Temmuz ayında kurulan, kendisine Türkiye Cumhuriyeti'nin haberleşme uydularını işletme görevinin yanı sıra uydu teknolojilerinde uzman iş gücü yetiştirebilmesi görevi de verilen genç bir şirkettir. Ayrıca kablo altyapısının işletilmesi, e-devlet kapısının hizmete açılması ve işletilmesi görevleri de yine TÜRKSAT'a aittir. Tüm bunlara ek olarak 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'yla şirketimize bilişim hizmetleri yürütme görevi de verilmiştir.

TÜRKSAT'ın 1 milyar 474 milyon TL'lik sermayesinin tamamı Hazine Müsteşarlığına aittir. Hazine Müsteşarlığı söz konusu sermayeden doğan yetkilerin kullanımını Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına devretmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonu adına denetimimiz Sayıştay Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Ayrıca Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde bağımsız denetime tabi olmamıza rağmen uluslararası bağımsız denetim şirketi olan PricewaterhouseCoopers tarafından mali tablolarımız denetlenmektedir.

Değerli üyeler, TÜRKSAT uydu haberleşme, kablo yayıncılığı ve bilişim alanlarında hizmet veren, aynı zamanda bu hizmetleri verirken de sosyal sorumluk bilinciyle hareket eden bir şirkettir. TÜRKSAT yürüttüğü hizmetlerde bölgesinde lider, dünyada önde gelen bir şirket olmayı hedeflemektedir.

Yansıda görüldüğü üzere, 4 genel müdür yardımcılığı, 1 Hukuk Müşavirliği ve Teftiş Kurulundan oluşan üst yönetimimizin yanı sıra, 33 direktör ve 21 il müdürlüğümüzün bulunduğu bir organizasyon şemasına sahibiz. TÜRKSAT'ın bugün itibarıyla 989 personeli bulunmaktadır. Kendisi gibi genç çalışan nüfus yoğunluğuna sahip şirketimizin yaş ortalaması 37'dir. Mesai arkadaşlarımızın yüzde 78'i lisans veya yüksek lisans mezunudur.

Bir anonim şirket olarak kurulan TÜRKSAT'ın finansal verilerini incelediğimizde, 2005 yılından bugüne dek şirketin faaliyet gelirlerinde düzenli ve istikrarlı bir artışın gerçekleştiği kolaylıkla görülmektedir. 2005-2008 yıllarında 150 milyon TL civarında olan net satışlarımız 2013 yılında 584 milyon TL'ye ulaşmış, 2014 yılında ise 680 milyon TL'nin üzerine çıkmıştır. Aynı zamanda, faaliyet gelirlerimizin toplam gelirlerimiz içindeki oranı da sürekli bir artış kaydetmektedir. 2014 yılı kârı TÜRKSAT 4B uydumuzun aktive alınmasıyla oluşan amortisman gideri nedeniyle düşüş göstermiştir. 2015 yılı finansal gerçekleştirmelerine göre TÜRKSAT'ın net satışları 846 milyon TL'yi aşmış ve şirketin faaliyet gelirlerinde yıllık bazda yüzde 24'lük bir artış sağlanmıştır.

TÜRKSAT, 2015 yılında faaliyet kârını 142,1 milyon TL'ye, dönem kârını 217,8 milyon TL'ye; faiz, amortisman ve vergi öncesi kârını (FAVÖK) ise 270,5 milyon TL'ye çıkararak tarihinin en yüksek finansal rakamlarına ulaşmıştır.

TÜRKSAT'ın 2015 yılındaki faaliyet gelirlerinin yüzde 42'si kablo hizmetleri, yüzde 41'i uydu hizmetleri ve yüzde 17'si ise bilişim hizmetlerinden oluşmaktadır. TÜRKSAT'ın 2015 yılında uydu gelirleri 2014'e göre yüzde 39, kablo

gelirleri yüzde 13 ve bilişim gelirleri de yüzde 21 oranında artış göstermiştir. 2014 yılında 683 milyon TL olan toplam gelirler yüzde 24 artış oranıyla 846 milyon TL'ye çıkmıştır. 2016 yılında bu rakamı 1 milyar TL'nin üzerine çıkarmayı hedefliyoruz.

Değerli temsilciler, şirketimiz kurulduğu günden bugüne uydu, kablo ve bilişim sektörlerinde yaptığı yatırımlarla ülkemizin kalkınmasına katkı sağlamıştır. TÜRKSAT 3A uydusu, TÜRKSAT 4A ve TÜRKSAT 4B uydularıyla birlikte Uzay Sistemleri Test ve Entegrasyon Merkezinin (USET) kurulumu ve kablo yatırımları başta olmak üzere birçok alanda yatırım yapmıştır. Yatırımların 2005-2015 yılları arasında toplam 2,3 milyar, son üç yıl içerisinde ise 1 milyar TL'ye ulaştığı görülmektedir. Toplam yatırımlarımız bugüne eskale edildiğinde 3 milyar TL'yi geçmektedir.

Türkiye, bölgesinde lider olabilmek için Asya, Orta Doğu, Afrika bölgelerinde jeopolitik konumunu güçlendirmek durumundadır. İşte bu noktada, Türkiye'nin haberleşme uydularından yapılan Türkçe televizyon yayınları hem TV içerik ihracatımıza katkı sağlamakta hem de yayın yapılan her yerde ülke kültürünün yaygınlaşmasına olanak vermektedir. Eğer TÜRKSAT haberleşme uyduları olmasaydı ulusal televizyon kanallarımız yabancı uydulardan hizmet almak durumunda kalacak, yıllık 100 milyon dolardan daha fazla bir yerli kaynak dışarıya gidecekti.

TÜRKSAT uyduları, sivil amaçlı haberleşme hizmetlerinin yanı sıra, ulusal güvenlik ve askerî amaçlı haberleşmeyi de sağlamaktadır. TÜRKSAT uydu hizmetleri kapsamında televizyon yayıncılığı hizmetleri, veri haberleşme hizmetleri ve "uplink" hizmetleri bulunmaktadır.

İlk millî haberleşme uyduları sisteminin teminine yönelik olan TÜRKSAT projesi TÜRKSAT 1A uydusuyla başlamıştır. Uydunun 24/01/1994 tarihinde uzaya gönderilmesi sırasında füzede meydana gelen arıza nedeniyle başarı sağlanamamıştır fakat aynı sözleşme kapsamında, 11/08/1994 tarihinde uzaya gönderilen ve 42 derece doğu konumuna yerleştirilen TÜRKSAT 1B uydusu ise 10/10/1994 tarihinde hizmet vermeye başlamıştır. Söz konusu uydu 16/11/2006 tarihine kadar kullanılmıştır. TÜRKSAT 1A uydusu yerine 1996 tarihinde uzaya gönderilen TÜRKSAT 1C uydusu ise Türkiye-Avrupa, Türkiye-Orta Asya kapsamına sahip olacak şekilde üretilmiştir. Uydu 2010 yılına kadar kullanılmıştır.

Türkiye'nin uydu filosuna 2001 yılında TÜRKSAT 2A, 2008 yılında TÜRKSAT 3A, 2014 yılında TÜRKSAT 4A ve 2016 yılında son olarak TÜRKSAT 4B uyduları katılmıştır.

Vizyonumuzda da işaret edildiği üzere, Türkiye'nin bölgesinde lider ülke olabilmesi için uydu yayıncılığında da söz sahibi olması gerekmektedir. TV yayıncılığımızda kullandığımız TÜRKSAT 2A, TÜRKSAT 3A ve TÜRKSAT 4A haberleşme uydularımız Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu 42 derece doğu yörüngesinde işletilmektedir. Kapsama alanları, doğuda Çin'in batısından, batıda Avrupa'nın batı kıyılarına ve hatta İngiltere'ye kadar uzanmaktadır. Asya, Avrupa ve Afrika TÜRKSAT uydularının kapsama alanını oluşturmaktadır. TÜRKSAT uyduları dünyada 118 ülkeyi ve yaklaşık 3 milyar nüfusu kapsayabilmektedir.

2013 yılında 1.506 megahertz olan kapasiteye sahip uydularımız 2016 Nisan ayı itibarıyla 3.267 megahertz kapasiteye ulaşmıştır. Nisan 2016 itibarıyla haberleşme uydularımız üzerinden TÜRKSAT'ın TRT'yle birlikte hizmete açtığı TRT 4K dâhil 121 HD, toplam 539 TV yayın kanalı bulunmaktadır. Yurt dışında yayın yapan TV kanalı sayımız ise 100'dür. Yayıncılık alanında şirketimiz yeni teknolojilere öncülük etmeyi de sürdürmektedir. Bu doğrultuda, 2015 yılı içinde TRT ve TÜRKSAT iş birliğiyle Türkiye'nin 4K yayın yapan ilk televizyon kanalı olan TRT 4K kanalı kurulmuştur. Çok daha net görüntü sağlayan 4K teknolojisinin Türkiye'de geliştirilmesine yönelik olarak özel sektörün AR-GE çalışmalarına TÜRKSAT tarafından destek verilmiş ve gerekli test ortamı sağlanmıştır.

KİT Komisyonumuzun Değerli Başkanı ve üyeleri, TÜRKSAT'ın katma değerli uydu hizmetleri kapsamında, Nisan 2016 itibarıyla 48 ayrı kuruma, 121'i yurt dışında olmak üzere, 5.292 terminalle VSAT hizmeti sağlamaktayız. Ağırlıklı olarak doğu ve güneydoğuda, karasal altyapının olmadığı bölgelerde, 4.243 köy okuluna uydu aracılığıyla İnternet hizmeti verilmektedir. Ayrıca, Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TİKA, TSK, DHMİ, AFAD, Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü gibi kurumlara Afganistan, Libya ve Sudan'a 1.048 terminal üzerinden uydu aracılığıyla İnternet hizmeti sağlamaktayız.

TÜRKSAT tarafından, uydular üzerinden TV yayınları kapsamında, "Uydu Platform Hizmeti" adı altında "uplink" hizmeti de sağlanmaktadır. Ankara, Kıbrıs ve Almanya'dan sonra 4'üncü "uplink" merkezimiz 13 Kasım 2015 tarihinde Gürcistan'da açılmış, Irak ve Afganistan'da "uplink" merkezi açma çalışmalarımız devam etmektedir. TÜRKSAT'a ait "uplink" merkezleri aracılığıyla 203 televizyon kanalı, 54 radyo kanalı ve 13 adet data hizmeti paketlenerek uyduya çıkılmaktadır.

TÜRKSAT 4A ve TÜRKSAT 4B uyduları yapımı Japon MELCO firmasıyla 17/03/2011 tarihinde imzalanan sözleşmeyle başlamış, 14 Şubat 2014'te uzaya fırlatılmış, Eylül 2014'ten itibaren TÜRKSAT 2A yayınları TÜRKSAT 4A uydusuna aktarılmış ve hâlihazırda 309 televizyon, 110 radyo kanalı üzerinden yayın yapmaktadır.

TÜRKSAT 4B uydusu ise 16 Ekim 2015'te uzaya fırlatılmış, 21 Ocak 2016 tarihi itibarıyla faaliyetlerine başlayan TÜRKSAT 4B uydusunun pazarlama çalışmaları hızla devam etmektedir.

Bir taraftan da TÜRKSAT 5A ve TÜRKSAT 5B haberleşme uydu projelerimiz devam etmektedir. 31 derece doğu yörüngesinde işletilmek üzere TÜRKSAT 5A, 42 derece doğu yörüngesinde uydularımızın yedekliliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere de TÜRKSAT 5B uydu projelerimiz başlamıştır. Yerli firmaların katkı sağlayacağı projede, uydu üretici firmalara Bilgi Talep Dokümanı ve Teklife Çağrı Dokümanı paketi gönderilmiş ve teklif alınmış, teklife çağrı dokümanı değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. TÜRKSAT 5A ve 5B haberleşme uydularının

üretimine 2016 yılında başlaması ve TÜRKSAT 5A'nın 2018'de, TÜRKSAT 5B'nin ise 2019 yılında uzaya fırlatılması planlanmaktadır.

Aynı zamanda millî uydu çalışmalarımız da devam etmektedir. Millî uydu çalışmaları 2012'de fırlatılan GÖKTÜRK-2 Uydusu'yla Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından başlatılmıştır. Yerli haberleşme uydusu kapsamındaki çalışmalar TÜRKSAT 6A'da da devam etmektedir. TÜRKSAT 6A Haberleşme Uydusu Projesi'nin sözleşmesi 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmış, TÜBİTAK'ın öncülüğünde TÜRKSAT'ın da içinde yer aldığı ortak iş birliğiyle Ankara'da Kazan'daki TUSAŞ-TAI Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinde Türkiye kendi uydusunu üretmektedir. TÜRKSAT 6A Yerli Haberleşme Uydusu Projesi'nde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımız ile TÜRKSAT müşteri kurum, TÜBİTAK UZAY Projesi, TAI, ASELSAN ve CTech ise yüklenici kurumlar arasında yer almaktadır.

Şirketimizin kuruluş kanunda da belirtildiği üzere, TÜRKSAT uydu ve uzay teknolojileri alanında insan gücü yetiştirmeyi temel amaç edinmiştir. Bu kapsamda, TÜRKSAT 3A Haberleşme Uydumuz için Fransa, TÜRKSAT 4A ve 4B Haberleşme Uydularımız için ise Japonya'da mühendislerimiz teorik ve pratik eğitim almıştır. Mühendis arkadaşlarımız bu alanda uluslararası geçerliliği haiz sertifikalara sahiptir. Bu mühendislerimiz TÜRKSAT 6A Projesi'nde görevlendirilmiştir.

Savunma Sanayi İcra Kurulu tarafından alınan karar kapsamında, 2010 yılı Temmuz ayında imzalanan protokol ile Ankara'nın Kazan ilçesi TUSAŞ-TAI Tesislerinde yapılması kararlaştırılan Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi 2015'te Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından hizmete açılmıştır.

TÜRKSAT'ın Türkiye'de teknolojik gelişimine öncülük etme misyonun bir göstergesi olarak yürütülen AR-GE projelerinden ve üniversitelerle yapılan iş birliklerinden de bahsetmek istiyorum.

İlk projemiz Düzlemsel Anten Projesi'dir. 50x50 santimetre ölçüsündeki düzlemsel antenlerimizle şehirlerimizdeki çanak anten kirliliğinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Konumlama Destek Sistemi'miz ile GPS uydularından elde edilen konum hassasiyetini artırmak üzere uydu tabanlı Konumlama Destek Sistemi tasarlanmaktadır. Bölgesel Konumlama Projesi'nde TÜRKSAT uyduları kullanılarak Bölgesel Konumlama Belirleme Sistemi oluşturulmaktadır. Hava Platformu Projesi'yle yere bağlı bir balon kullanılarak yüksek çözünürlükte gözlem, haberleşme kabiliyetleri geliştirilmeye çalışılmaktadır. Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sistemleri Geliştirme Projesi'nde ise uydularımızı çarpışmalara karşı korumak için geliştirilen Erken İkaz Sistemi tasarlanmaktadır.

Üniversitelerle yaptığımız iş birliklerine gelince: İstanbul Teknik Üniversitesiyle TÜRKSAT 3USAT Uydusu'nun üretiminin gerçekleştirilmesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesiyle Proje Yönetim Ortak Sertifika Programı, Bilkent Üniversitesi ile ortak AR-GE projelerinin gerçekleştirilmesi, Marmara Üniversitesiyle TÜRKSAT TUYAD, Marmara Üniversitesi Uydu Teknolojileri Eğitim Laboratuvarı çalışmaları devam etmektedir. TÜRKSAT'ın kendi kaynaklarıyla geliştirdiği Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme Projesi, başta Denizcilik Müsteşarlığında, uluslararası deniz ticaret firmalarında ve ilgili tüm bakanlıklarda aktif olarak kullanılmaktadır. Bu sistem aracılığıyla Türk bandıralı gemilerin ulusal ve uluslararası sulardaki seyri, yük durumu ve seyrüsefer bilgisi on beş dakikalık güncellemelerle merkezden izlenmektedir. Ayrıca, İran'a ait ticari gemilerin de izlenmesi amacıyla da sistem kullanılmaktadır. Teknik destek TÜRKSAT personeli tarafından verilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; TÜRKSAT'ın bir diğer ana hizmet alanı olan ve son kullanıcıya sunulan kablo yayıncılık hizmetlerimiz şirketimizin gelirlerinin önemli bir bölümünü teşkil etmektedir. Bu kapsamda, sahip olduğumuz kablo platformu üzerinden UYDUNET markasıyla geniş bant internet erişim hizmeti, TELEDÜNYA markasıyla sayısal televizyon yayın hizmeti, UYDUNET telefon markasıyla sabit telefon, TELEDÜNYA WEB markasıyla da web televizyonu hizmetleri vermekteyiz. Bu şekliyle İnternet, televizyon yayın ve ses hizmetlerini bir paket halinde sunabiliyoruz. TELEDÜNYA üzerinde 65'i HD olmak üzere, toplam 218 televizyon kanalı bulunmaktadır.

UYDUNET markasıyla 100 mbps'a kadar İnternet hizmeti sağlanmaktadır. İnternet hizmetinde önceliğimiz güvenlidir. Ayrıca, internet üzerinden sunduğumuz TELEDÜNYA web hizmeti kapsamında, TV içerikleri İnternet ortamında kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm...

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Buyurun Sayın Vekilim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle, İnternet'i tek tek detaylarına kadar anlatmayın. Ben burada şunu bekliyorum: "Ürünlerimiz" diyorsun, bir sürü ürünümüz var, kablolu TV ürünümüz var. Kablolu TV şu anda yüzde kaç oranında kullanılıyor Türkiye'de, kaç kullanılmıyor? Detayını konuşma, detaylarını biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar, Sayın Genel Müdürümüz sunumunu yapsın, sorularınızı da ifade edersiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 40 sayfalık bir sunum...

BAŞKAN – Hayır, hayır, zaten kaçınıcı slayttayız? Üçte 2'si geride kaldı zaten.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben her şeyi bu kadar detayına girip olması gereken şeyleri...

Bakın, bir örnek vereyim ben size. Sunum, on dakika anlatıyor burada, düzlemsel anten: Beş senedir düzlemsel anten...

BAŞKAN – Şimdi, buna karışamayız ama. Sayın Genel Müdürümüz nasıl hazırlık yaptıysa öyle anlatsın. Sorularınız olursa daha sonra sorarsınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Rica ediyorum, kısaltırsanız...

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Daha hızlanacağım Sayın Vekilim.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür yeni olduğu için o heyecanla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Heyecanlı olsun, ona bir şey demiyoruz da detaylarına girmeyin o kadar.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Hızlanınız Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bilmem neler...

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Tamam Sayın Vekilim, daha hızlı, daha amaca yönelik hızlanırım.

Bugün itibarıyla kablo altyapımız 23 ilde 337.535 adet binaya erişmiş durumdadır. Bu binalardaki toplam hanelerin sayısı 3 milyon 477 bin 926'dır. 2016'dan 2013'e dek yıllara göre İnternet ücretlerinde, aynı dönemlerdeki maliyetlerdeki artışa rağmen, sürekli azalma veya durağanlık kaydedilmiştir. Bunda TÜRKSAT'ın dönemsel kampanyaları ve ekonomik İnternet fiyat politikasının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

2015 yılı sonu itibarıyla, kablo hizmetlerimizdeki toplam abonelik sayımız 2,7 milyonu aşmıştır.

Değerli üyeler, TÜRKSAT olarak, ülke genelinde 23 ilde Teledünya ve Uydunet hizmeti vermekteyiz. Yeni illerdeki İnternet ve televizyon yayın taleplerini değerlendiriyoruz. 2015 yılında Karaman ve Bolu'ya kablo altyapısı götürülmüştür.

Bu kapsamda, 2023 yılına kadar, tüm il merkezlerinde kablo alt yapısı ve iller arası fiber bağlantı kurulması hedeflenmektedir.

TÜRKSAT olarak, bir diğer faaliyet alanımız bilişim hizmetleridir. Bilişim hizmetlerinde kamunun bilişim çözüm merkezi olmaya yönelik faaliyetlerimiz devam etmektedir. TÜRKSAT bilişim hizmetleri kapsamında, e-devlet Kapısı, anahtar teslim projeler, veri merkezi hizmetleri, yazılım geliştirme hizmetleri gerçekleştirmektedir.

TÜRKSAT'ın tüm Türkiye'de ve hatta yurt dışında etkin olarak yürüttüğü önemli bir ulusal projesi de e-devlet Kapısıdır. 18 Aralık 2008 tarihinde, o dönem Başbakanı olan Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 22 pilot hizmetle açılan e-devlet Kapısı'nda bugün 27 milyonun üzerinde kayıtlı kullanıcı bulunmaktadır. E-devlet Kapısı tarafından 231 farklı kuruma ait 1.430 kamu hizmeti 7/24 esasına göre, hızlı ve şeffaf bir şekilde sunulmaktadır. 5 milyonun üzerinde vatandaşımız e-devlet Kapısı hizmetlerine akıllı mobil cihazlardan ulaşabilmektedir. Mobil devlet sisteminden sunulan hizmetlerin sayısı ise 296'dır.

E-devlet alt yapısı üzerindeki diğer hizmetimiz de Kamu Uygulamaları Merkezidir. Resmî kurumlar arasında veri paylaşımının yapılabilmesi, diğer kurumlara hizmet sunulabilmesi ve e-devlet Kapısı üzerinden sunulan hizmetlere ait istatistiklere erişilebilmesi için tasarlanan bir platformdur.

e-devlet Kapısı kayıtlı kullanıcı sayısında hızlı ve istikrarlı bir artış gözlenmektedir. Kamu kurumlarının, geniş kitleleri ilgilendiren hizmetlerinin kapı üzerinden verilmeye başlanmasıyla orantılı bir şekilde, kullanıcı ve kullanım sayılarında artış kaydedilmiştir.

e-devlet Kapısı istatistiklerine göre, yoğunluğun 25-34 ve 35-44 yaş aralığında kümelendiğini görmekteyiz. Bu iki yaş aralığındaki 13 milyonu aşkın kullanıcı, e-devlet Kapısı'nı kullanan vatandaşlarımızın yüzde 50'sini oluşturmaktadır. e-devlet Kapısı'nda kullanıcı yaşının 15'e çekilmesiyle birlikte, genç kullanıcıların sayısında da belirgin bir artış olmuştur.

2015 yılında, vatandaşlarımız, aylık ortalama olarak 61 milyon kez, toplamda ise 735 milyon kez e-devlet Kapısı hizmetlerine erişim sağlamıştır. Peki, e-devlet Kapısı'nda en çok hangi hizmeti alıyoruz? 2015 yılında, en çok kullanılan hizmetlerin başında Sosyal Güvenlik Kurumunun sunduğu 4A Hizmet Dökümü yer almaktadır. Sonra sırasıyla, Emniyet Müdürlüğü'nün Araç Sorgulama, Adalet Bakanlığının Mahkeme Dava Dosyası Sorgulama hizmeti ve Gelir İdaresi Başkanlığının sunduğu Vergi Borcu Sorgulama hizmeti gelmektedir.

Son dönemde, e-devlet Kapısı'na, ÖSYM sistemlerine giriş, üniversite e-kayıt, yükseköğretim mezuniyet belgesi, araç plakasına yazılan ceza sorgulama, OGS ve HGS sorgulama gibi önemli hizmetler de eklenmiştir. Özellikle e-kayıt hizmetinin devreye alınmasıyla üniversite öğrencilerinin kayıt çilesine bir son verilmiştir.

Şirketimiz, kurum ve kuruluşlar tarafından ihtiyaç duyulan bilişim projelerinin uçtan uca koordinasyonu, yönetimi de tamamlanarak kuruma teslim süreçlerini içeren proje geliştirme ve yönetim hizmeti de sunmaktadır. Bu konuda verdiğimiz örnek hizmetler yansıda yer almaktadır.

TÜRKSAT, en önemli bilişim projelerinden biri olarak e-KKTC Projesi yer almaktadır. 2011 yılının Kasım ayında uygulanmaya başlayan bu proje, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, tapusundan kimlik kartlarına, kamu kurumlarının entegrasyonundan özel sektör kuruluşlarıyla iletişimine kadar birçok hizmetin elektronik ortamda verilebilmesini öngörmektedir. 2015 yılı Mayıs ayında KKTC'de gerçekleştirilen bir törenle sayısal kimlik dağıtımına başlanmıştır. Projenin fazları yansıda sunulmaktadır.

TÜRKSAT'ın, ulusal çapta prestij hizmeti sayılan Belgenet, TÜRKSAT mühendisleri tarafından geliştirilmiş bir elektronik belge yönetim sistemidir. Belgenet, kamuya ait belgelerin mevzuata uygun olarak elektronik ortamda güvenli, etkin bir şekilde yönetilmesini ve teknolojik veya yasal gelişmelere göre güncellenebilmesini sağlamaktadır. TÜRKSAT 13298 Belgesine sahip olan Belgenet, Kalkınma Bakanlığının e-yazışma paketiyle de uyumludur.

Belgelemeye yönelik ortak akıl platformu sayabileceğimiz bu sistem, bugün 26 kurumda başarıyla işletilmektedir.

TÜRKSAT ayrıca, kamu kurumlarına veri merkezi yedekleme, sunucu barındırma ve siber güvenlik hizmetleri de sunmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; TÜRKSAT olarak, cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümü olan 2023 yılına yönelik temel hedefimizi "Uluslararası alanda iş yapan öncü bir teknoloji şirketi olmak." olarak belirledik. 2023 yılına kadar, tüm dünyayı kapsayan bir filoyla dünyadaki ilk 10 uydu operatörlerinin arasına girmeyi amaçlıyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken şahsım ve TÜRKSAT AŞ adına sizlere selam ve saygılarımı sunuyorum.

Takdirlerinize arz ederim.

Saygılarımla...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine geçiyoruz.

2012 yılından gündemde kalan bir öneri bulunmaktadır. Öneriyi okutuyorum:

Öneri:

406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na 5189 sayılı Kanun'la ilave edilen ek-33'üncü maddesi gereğince kurulan ve adına kayıtlı uyduları işletmekle görevlendirilen şirkete, yine aynı maddeyle TÜRK SAT uydularına kayıtlı frekans tahsisleri de devredilmiş olmasına rağmen, bu tahsisler arasında yer alan 17.700-19.700 MHz bandındaki frekansların TÜRK TELEKOM tarafından R/L sistemleri için kullanılmaya devam edilmesi ve bu kullanımın, mevzuatta yer almayan millî servetin heba edilmesinin önlenmesi gerekçesine dayandırılması nedeniyle;

- 11/03/2013 tarihinde Ankara Nöbetçi Asliye Ticaret Mahkemesinde açılan dava sürecinin takip edilmesi;

- Kullanıma ilişkin bedelin Elektromanyetik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarih olan 28/05/2009'dan başlamak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından açıklanan frekans kullanım hakkı ücretlerine ilişkin değerler ve işgal miktarları esas alınarak belirlenmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

TÜRK SAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; 2013 yılında, şirketimiz konuyla ilgili olarak BTK'ya başvuruda bulunmuştur. BTK tarafından verilen cevapta söz konusu frekansların, paylaşımlı olarak kullanılmak üzere, sabit uydu hizmetleri için TÜRK SAT'a, radyolink hizmetleri için TÜRK TELEKOM'a tahsis edildiği ifade edilmiştir. Fakat şirketimiz, TÜRK TELEKOM AŞ aleyhine dava açmıştır. Söz konusu frekans kullanım bedelinin tahsis edilmesi istenmiştir. Mahkemece yapılan yargılamada, bilirkişiler şirketimizin aleyhine olarak rapor vermiştir. Bunun üzerine, mahkeme BTK'dan görüş talep etmiştir. BTK'nın olumsuz görüş bildirmesi üzerine, açılan dava reddedilmiştir. Karar, tarafımızca temyiz edilmiş olup Yargıtay incelemesindedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneriyle ilgili olarak Sayıştayın görüşünü alacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Konu yargıya intikal ettiği için, efendim, izlemeye devam edeceğiz. Yapacak bir şey yok.

BAŞKAN – Evet, olay yargıya intikal etmiş. Bizim yapacağımız bir şey yok.

Ben önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait üç öneri bulunmaktadır.

1'inci öneri aynı zamanda 2014 yılının 1 numaralı önerisiyle aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağız. 1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

1-6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile 09/04/2013 tarih ve 28613 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'le getirilen koşullar nedeniyle, karasal vericiler üzerinden yapılacak sayısal televizyon yayınları için uydu kapasite kiralama yetkisi kalmayacak olan özel televizyon kuruluşlarıyla daha önceden imzalanmış olan sözleşmelerin durumu dikkate alınarak múltipleks işletmeciliği konusunun şirket tarafından değerlendirilmesi,

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

TÜRK SAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Şirketimizin hak ve yetki alanını belirleyen görev sözleşmesi çerçevesinde, Danıştayın istişare görüşü doğrultusunda, ek-33'üncü maddeyle belirlenen, bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki her türlü hizmetin verilebilmesi hususu sadece e-devlet hizmetleriyle ilgili sınırlı olmaktadır. Dolayısıyla, bu hususla ilgili hizmet verebilmemiz için bir yasal düzenleme gerekmektedir. Konuyla ilgili herhangi bir çalışmamız bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin oylamasına geçiyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu öneri, aynı zamanda, 2014 yılının 2 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağız. 2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2: 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine Dair Yönetmelik gereğince, TÜRK TELEKOM'un kullanımına bırakılan yer altı tesislerinden ücretsiz yararlanma amacıyla açılan dava sonunda verilecek kararlar saklı kalmak kaydıyla, TÜRK TELEKOM'un kullanımında olan yer altı tesislerinin önemli bir bölümü, kamuya ait taşınmazlar üzerine 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 05/11/2008 tarih ve 5809 sayılı Kanun'un 66'ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılan 12'nci maddesi kapsamında, geçiş ücreti ödenmeksizin tesis edildiğinden, bu tesisler için farklı bir kullanım ücreti belirlenmesi konusunda Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu nezdinde girişimlerin sürdürülmesi,

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Ülkemizde, elektronik haberleşme sektörü alt yapısının etkin ve verimli kullanılabilmesi için BTK tarafından birçok düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamdaki düzenlemelerle TÜRK TELEKOM şirketiyle ticari bir anlaşma platformu aranmıştır. Fakat TÜRK TELEKOM tarafından bize sunulan tarifeler ekonomik olarak şirketimizin çıkarlarının aksine bir yön izlemiştir. Bu konu, sadece bizim için değil, diğer servis sağlayıcılar için de aynı şekildedir.

Söz konusu altyapının gelişmesi, hizmetlerin yaygınlaşması için Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme Bakanlığımız, Kalkınma Bakanlığımız, TÜRKSAT, Turkcell ve BTK yetkililerinin katıldığı toplantılar gerçekleştirilmekte ve yeni çözümler üretilmektedir. Bu konudaki toplantılara devam edilecek ve çözüm için alternatifler üretilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

2013 yılına ilişkin olarak önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, şimdi, bu konu, TÜRK TELEKOM'un özelleştirilmesinden beri süregelen bir konu ve TÜRK TELEKOM sadece devlete ait bu altyapıları kullanmıyor, kablolarını kullanmıyor, başka şeyleri de kullanıyor, hatta onları satıyor. Yani TÜRK TELEKOM, biliyorsunuz, özelleştirildi ama özelleştirilirken de yanılmıyorsa belli bir yıl süreyle özelleştirildi ve o devirler yapıldı, altyapı devirleri yapıldı, bina devirleri yapıldı ama binaları falan satıyor, kimsenin de sesi çıkmıyor şu anda TÜRK TELEKOM'un sattığına. Adı "Türk" ama artık Türk değil biliyorsunuz TELEKOM, Arap bir ülkeden girişimcinin aldığı bir kurum hâline dönüştü ve devletin tüm olanaklarını kullanıyor.

Kullandıklarından bir tanesi de bu fiber altyapımız bizim, kablolarımız. Bu, çok uzun süredir devam ediyor. Bu, 2013'ü çıkartıp 2014'te mi kalacak diyorsunuz, orada mı devam edelim? Evet, devam etmeli ama buna da bir çözüm üretmeliyiz. Yani buna çözüm üretecek bu kurum değil, bakın, ben size söylüyorum, mahkemeden falan da bir sonuç çıkmaz çünkü iki tane şey var; bir yenileri kullanıyor, bir de eski altyapıyı kullanıyor. Eski altyapıda, belki, özelleştirme sırasında tanınan birtakım tavizlerden dolayı ucuza kullanılabilir ama bugünkü ekonomik şartlarda da nasıl kullanılması gerekiyorsa veya bu kurumun buradan nasıl avantajlı duruma geçmesi gerekiyorsa o şekilde kullanılması gerekiyor. Ama bana göre, bu kurumun çözebileceği bir iş değil, bunun arkasında çok büyük bir siyasal güç gerekiyor çünkü TELEKOM'un gücü bütün kurumları bastırıyor şu anda, siyasal gücü. Burada iş size düşüyor arkadaşlar. Birçok kurum, bu TELEKOM'dan dolayı mağdur, parasını alamıyor. Bu işi de çözün diyorum size çünkü bizim çözme imkânımız yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

2013 yılına ilişkin olarak önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devam eden bir çalışma süreci var.

2014 yılına ilişkin olarak önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Sayıştay Raporu'nda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Sayıştay Raporu'nda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler değerlendirilmiş ve gereği yerine getirilmiştir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait üç öneri bulunmaktadır. 1 ve 2'nci öneriyi daha önce görüşmüştük.

3'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Sayıştay Raporu'nda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Sayıştay Raporu'nda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler değerlendirilmiş ve uygulamaya alınmıştır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açacağım. Talep eden Komisyon üyelerimize talep sırasına göre söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin sormuş olduğu sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere, tutanakların tarafınıza tebliğinden itibaren on beş günlük yasal süre içerisinde yazılı ve ayrıntılı olarak cevap vermeniz gerektiği hususunu hatırlatmak istiyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Ben yeni Genel Müdüre, Cenk Şen Beyefendi'ye başarılar diliyorum.

İzmir'de gazetecilik yaptığımın başlangıç yıllarında İzmir'de vali olarak görev gören Sayın Vecdî Gönül, devletin hemen hemen tüm kademelerinde görev almış, bugün de TÜRKSAT'ın Yönetim Kurulu Başkanı olarak karşımıza çıktı. Ona da yeni görevinde başarılar dilerim.

Orhan Deligöz Başkanım ve Zekeriya Birkan'ın da olduğu alt komisyon toplantılarına katılmıştık. Melike Basmacı kardeşim ve MHP'den Sayın Mustafa Mit'le beraber orada bir Genel Müdürü tanımıştık, Profesör Doktor Ensar Gül. Kendisini ilk kez orada görmüştüm, ilk kez de Cenk Şen'i burada görüyorum. Ensar Gül'ü araştırdım sonra ben meraktan, bu konuda çok uzman olan ve mesleğinde gerçekten hem akademik kariyer yapmış hem de bize o sunumunda... Ve TÜRKSAT'ın geleceğine ilişkin müthiş bir çalışma yürütme aşkıyla dolu olan bir yöneticiydi. Yani, sonradan benim öğrendiğim, bildiğim, Boğaziçi Üniversitesi mezunu olduktan sonra, İngiltere'de kendi branşında master, doktora yapıp uzun yıllar öğretim üyesi olarak kaldıktan sonra, Uludağ Üniversitesine gelip bilgisayar yazılım mühendisliği üzerinde, sonra Marmara Üniversitesinde görev gördüğünü, TÜBİTAK'ta görev yaptığını ve TÜRKSAT'ın aşkıyla yanıp kavru lan bir insan olduğunu görmüştüm. Fakat, Ensar Gül'ü bugün burada göremedim, bunun nedenlerini bilmiyorum. Neden değişiyor bu kadar sıklıkla genel müdürler, onu da bilmiyorum, onu da açıklamak mümkün değil diye düşünüyorum. Yurt dışında başarıyı yakalamanın yolunun istikrardan ve süreklilikten geçtiğini iyi biliyorum. Yani, bir konuda bir kişi eğer bir kurumu yıllar itibarıyla taşır ve üstlenirse o kurumun daha başarılı olacağına olan inancımı taşıyorum. Tabii, burada belki bu sözlerimin de siyaseten söylendiğini ve siyaseten konuştuğumu zannedenler de olabilir ama işin gerçeği şudur: Yurt dışında, uzmanlaşan insanların siyasi görüşleri ya da bakış açıları ne olursa olsun, liyakat gereği görevlerinde bulunurlar ve sıklıkla değiştirilmezler. TÜRKSAT çok önemli bir kurum ve TÜRKSAT'ın sıklıkla genel müdür değiştirdiğine tanık oluyoruz. 21 Nisan 2014'te gelmiş Ensar Gül, Doktor Özkan Dalbay'dan almış, kurumu tanıyıp işe koyuluncaya kadar geçecek süreyi de saymazsak neredeyse bir yıl civarında görevde bulunmuş. Sayın Genel Müdüre ben daha uzun süreli görev diliyorum, Cenk Şen'e. İnşallah, kurumda genç bir kurmay albay olarak uzun yıllar hizmet etme görevinde bulunur.

Ben, tabii, Ensar Gül'ün bana ve benim sorularına niçin yanıt vermediğini de burada sormak için gelmişim fakat bu, nasip olmadı, yeni Genel Müdüre soracağım. Ben çok açık ve net anlaşılır sorular sormuştum, hiçbirine yanıt vermemek, hiçbirine nasıl yanıt vermeyeyim diye uğraşmak gerçekten bir başarı öyküsü diye düşünüyorum ve hakikaten, bütün sorularıma yanıt vermemiş TÜRKSAT. Çok açık ve net sordum, dedim ki: Siz, Kablo TV ve Teledünyadaki daha önce yayınlardan çıkarılan TV ve radyo yayınlarına uyduda da son verdiniz. Benim, siyaseten ve dünya görüşü itibarıyla hiçbirine yakın ve uzak hiçbir bağlantım yok, olmadı, olmaz da ama Samanyolu Yayın Grubuna bir yazı gönderilerek, aralarında çizgi film olan Yumurcak TV'nin de olduğu, Samanyolu Avrupa, Ebru TV, Samanyolu Haber, Mehtap TV, Dünya TV, MC TV, Samanyolu Afrika, Burç FM, Samanyolu Haber Radyo, Radyo Mehtap, Radyo Cihan olmak üzere 13 kanal ve radyonun uydudan niçin çıkarıldığını sordum. "Kurumun bu kanalları uydu ve diğer platformlardan çıkarmasının gerekçesi nedir?" dedim. "Acaba iktidara muhalif oldukları için mi yayınlarına son verildi?" dedim. "Size bu sözleşmeden doğan maddeleri, ücretleri ödemediler mi, yoksa kanallar arasındaki sözleşmede bir sıkıntı mı oldu?" diye sordum. Bunların hiçbirine yanıt verilmemiş ve zarara uğrayıp uğramadığını sordum. Diyor ki: "Şirket kârı 79 milyondan 217 milyona çıktı, zararımız yok." Ben onu sormadım. Dedim ki: "Bu kanallar ve televizyonlar size ne kadar para ödüyor? Ne kadar paradan vazgeçtiniz bu kanalları uydudan atmak için?" diye sordum. Bunlara da yanıt verilmedi. Sözleşme maddeleriyle ilişkin ilgili hüküm maddelerini bozmaya yönelik ve atmaya yönelik bu sözleşmelerin feshedilmesi gerekçelerini sordum, onlara da yanıt verilmedi, yanıt verilmedi.

Şimdi, Genel Müdür yine yanıt verir vermez, bilmem çünkü elinde mi, değil mi, onu da bilmem çünkü bu yanıtları acaba TÜRKSAT'ın yönetimi ve Genel Müdürü mü yazıyor, onu da bilmem, kim yazıyor, onu da bilmiyorum ama yine sordum. Dedim ki, bakın arkadaşlar: "2002 ile 2015 yılları arasında uydu ve diğer platformlardan tek taraflı olarak çıkardığınız yayınları, isimlerini, çıkarılış gerekçelerini ve tarihlerini soruyorum." Ona da yanıt yok. Diyor ki: "Yani, bu yayınlar çıkarıldıysa yayın ilkelerine aykırı hareket etmişlerdir." "Sana ne." diyorlar yani "Sana ne bu isimlerden, bu radyolardan, bu yayınlardan." deniyor. Bunu da çok doğru bulmuyorum. Burası eğer bir KİT Komisyonuysa ve KİT

Komisyonu üyesi bir milletvekili genel müdüre ve yetkili kurula bir soru soruyorsa o soruların cevabını vermekle mükellef diye biliyorum. Eğer verilmezse, ben bunlarda yasal olarak hakkımı arayacağımı da burada, huzurunuzda söylüyorum.

Yine, üçüncü sorumu tekrarlamak istemiyorum uzun uzun olarak. Lütfen, bu soruma da yanıt verin. Yani, burada çok açık ve net, Türkçe olarak da çok anlaşılır cümlelerle yazdığım soruların yanıtına ulaşamıyorum, ulaşamadım. Yani, burada sorduğum soruları tekrar etmek istemiyorum, Komisyonun da fazlaca vaktini almak istemiyorum ama sorduğum 7 sorunun 7'sine de yanıt verilmemiş, 7'si de geçiştirilmiş. Bunun burada not olarak düşülmesini istiyorum.

Şimdi yeni bir soru sormak istiyorum: Mart ayı başında İMC TV ve Bengütürk uydudan çıkarıldı. Bu Kurumunuz tarafından o tarihte yapılan açıklamada "Bengütürk televizyonu yeni sözleşme talebinde bulunmadı." denmişti. Ancak, Bengütürk Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Turgut, daha sonra yaptığı açıklamada "20 Ocak 2016 tarihinde, TÜRK SAT'ın gönderdiği sözleşmeyi imzalayıp kaseleyerek Kuruma gönderdik, resmen sözleşme talebinde bulunduk." dedi. Şimdi soruyorum: Acaba Ahmet Turgut mu doğru söylüyor, Bengütürk Yönetim Kurulu Başkanı imzalayıp böyle bir sözleşme talebinde bulundu mu, yoksa "Bengütürk TV sözleşme talebinde bulunmadı." diye Bengütürk'ü de uydudan o gerekçeyle mi düşürdü?

Ayrıca, yine, geçtiğimiz günlerde gündeme geldi, RTÜK aracılığıyla Can Erzincan, Van TV, Özgür Gün, Jiyan TV, Hayat TV, Azadi TV yayın lisansı iptalinin gündeme geleceğini söylemişlerdi. Fakat, RTÜK'te yapılan tartışmalar neticesinde bunun hukuka uygun olmadığını ve bu kanalların bu yöntemle susturulamayacağını söylediler. Şimdi, ben yine bir duyum üzerinden soruyorum: Bu kanalları da geçmişte diğer kanalları çıkardığınız gibi uydudan çıkarmayı düşünüyor musunuz, hedefliyor musunuz? Hedefinizde daha kaç kanal var uydudan çıkarılacak? Siz, acaba sözleşmeler gereği mi kanallarla iş yapıyorsunuz, yoksa bir yerden gelen talimatı mı yerine getiriyorsunuz? Bunu da açıklıkla yanıtlamanızı bekliyorum ve ben bu sorularıma ısrarla yanıt beklediğimi bir kez daha söylüyorum.

Sayın Veeodi Gönöl devlet adamıdır, valilikten tutun Millî Savunma Bakanlığına, Basın İlan Kurumunda devleti temsilden pek çok kuruma kadar görev yapmış ciddi bir insandır. Ben o ciddiyetle, bu sorularımın yanıtını açıklıkla Yönetim Kurulu Başkanından da talep ettiğimi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Basmacı, buyurun.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Sayın Başkan, şimdi, Sayıştayın bir tespiti olmuştu, genel müdür yardımcıları, teftiş kurulu başkanı, müfettişler, birim amirlerine 3-4 kat fazla ödeme yapıldığıyla ilgili. Bu miktar da 11,4 milyonluk -eski parayla söyleyeyim, 11,4 trilyonluk- bir fazla ödemeydi. Sonra, Sayın Bakan Binali Yıldırım'ın imzasıyla Ulaştırma Bakanlığından bize bir teftiş raporu geldi. Şimdi biraz bu rapordan bahsetmek istiyorum.

Ulaştırma Bakanlığı Teftiş Kurulu müfettişlerince düzenlenen raporda, yönetim kurulu, denetim kurulu ve ilgili idari personele yapılan fazla ödemelerin tahsis edilmesi yönünde yazan raporda diyor ki: "Konuyla ilgili sonradan bir kanun çıkarılmış." Evet ama konudan sonra; bu olay temizlenmeye çalışılmış ama olaydan sonra bir kanun çıkarılmış. Yani, şu demek: Kanunların geriye yürümezlik ilkesi gereğince, çıkarılan kanunun yürürlüğe girdikten sonraki olay ve işlemlere uygulanması gerekmektedir, bunu merak ediyorum. Kaldı ki çıkarılan kanunda yapılan ödemelerin tahsiline yönelik özel bir hüküm de konulmamış. Yani, ben şunu anlıyorum bu rapordan, aksiye lütfen düzeltin: Sayın Taha Koç'un, Sayın Varank'ın, Sayın Serim'in, Sayın Kalın'ın, Sayın Kahraman başta olmak üzere, diğer yönetim ve denetim kurulunun ilgili geçmiş dönemden alınıp -Sayıştay raporlarında var bunlar, ben yazmadım bunları- şirkete fazla ödemelerini iade etmesi gerekmez mi? Bu noktada ben ilgilileri göreve çağırıyorum. Eğer ilgililer bu görevi yapmayacaksa da bizim yapacağımızdan emin olun. Bu rakam, Sayın Bakan Binali Yıldırım'ın imzasıyla toparlanacak bir raporluk rakam değildir ve olay, yasalar geçmişe yönelik işlemediği için hâlâ suçtur. Bununla ilgili ben gereğini de yapacağımı söyleyeyim çünkü bir raporla bitecek gibi değil. Hatta, Sayın Sayıştayım bir şey söylemek isterse de dinlerim çünkü tespit de onların.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Tabii, burada, otuz yedi yıl önce Ankara Valisiyken Sayın Veeodi Gönöl Bey, büyüğümüz, bir iyiliğini de görmüştüm 1980 öncesinde... Otuz yedi yıl sonra burada karşılaşmaktan büyük mutluluk duyduğumu söylemek isterim. Herkese nasip olmayacak çok büyük bir müktesebat var, gerçekten -Sayın Sertel Bey'in söylediği gibi- ender devlet adamlarından biridir, bunu söylemek istiyorum. Yeni görevinde de başarılar diliyorum. Bu büyük devlet tecrübesinin TÜRK SAT'a büyük kazanımlar, katkılar sağlayacağını düşünüyorum.

Yeni göreve gelen, nisan ayında göreve gelen, eskiden devam eden yöneticilere de başarılar diliyorum.

Burada iki konuyu gündeme getirmek istiyorum ben. Önce bir açıklama yapacağım, sonra da sorularımı yönelteceğim. Birinci konu şudur: TÜRK SAT AŞ, 2013 yılı Temmuz ayında, Kablo TV altyapısı, bakım onarım hizmetleri ihalesi yapmış ve ihaledeki 14 bölgenin 4'ünü kazanan 3 firma -isimlerini de söylemek gerekmiyor ama arkadaşlarımız bilir; DERMAK, OTH ve TÜRKOM gibi firmalar- sözleşmelerinin imzalanması aşamasında, bu firmaların ihale şartnamesinde yasaklanmış olan aynı ortaklık yapısına sahip oldukları yönünde ihbarlar yapılıyor. Bu ihbar üzerine TÜRK SAT AŞ Teftiş Kurulunca yürütülen soruşturmada iddianın doğru olduğu anlaşılıyor ve bu 4 bölgenin ihalesi iptal ediliyor. Yeniden yapılan ihale ilk fiyatların yüzde 15-20 altında fiyatlarla sonuçlanıyor, ikinci ihale ve hem bir usulsüzlük önlenmiş hem de

TÜRKSAT AŞ'nin -toplamda 10 milyondan fazla, 13 milyon TL'yi bulan- daha düşük maliyetle aynı işi yaptırmayı sağlanmış. 3 firmanın teminatlarına da ihale şartnamesi gereğince el konuluyor. İhbara konu 3 firmanın aynı adreste kuruldukları, şirket ortaklarının ve kurucularının hem şirketlerin kurulduğu hem de söz konusu ihalenin yapıldığı tarihte TÜRKSAT AŞ'nin taşeronu olan bir kişinin sahibi olduğu firmaların işçileri olduğu yürütülen soruşturma neticesinde tespit ediliyor. İhaleye katılan firmaların aynı ortaklık yapısına sahip olamayacakları yönündeki şartname hükmü gereğince bu 4 firmanın yaklaşık 3,6 milyon TL'lik teminat mektuplarına ihale şartnamesi uyarınca el konuluyor ve nakde çevrilmesi için Türkiye Finans Katılım Bankasına yazı yazılıyor. Bu yazışma yapılır yapılmaz bu firmalar teminat mektuplarının nakde çevrilmesi işlemine karşı dava açıyorlar ve ihtiyati tedbir kararı alıyorlar. TÜRKSAT AŞ'nin 21/4/2014 tarihinde tüm üst yönetiminin değişmesi, kısa süre sonra da bu ihaleyle ilgili soruşturmasını yapan ve ihtiyati tedbir kararı vermiş olan, davayı takip eden Hukuk Müşaviri ile Teftiş Kurulu Başkanı gereksiz şekilde işten atılıyorlar. Söz konusu davada düzenlenen bilirkişi raporunda TÜRKSAT AŞ'nin yaptığı nakde çevirme işleminin hukuka uygun olduğu yönünde bilirkişi görüşü verilmesine karşın TÜRKSAT AŞ Genel Müdürü ve tüm genel müdür yardımcılarının görevden alınması, Hukuk Müşaviri ile Teftiş Kurulu Başkanının da işten atılması sonrasında teminatlarına el konulan 4 firma birdenbire davalarını geri çekiyorlar. TÜRKSAT AŞ Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen söz konusu ihalenin iptal edilmesi yönündeki rapor ortada dururken ve bu konuyla ilgili yeni bir inceleme, soruşturma yapılmamış iken bahse konu 4 firmanın davalarını geri çekmesi üzerine toplam 3,6 milyon TL'lik teminat mektuplarını hemen nakde çevirmesi gereken yeni TÜRKSAT AŞ Yönetimi, tam tersi hareket ederek söz konusu teminat mektuplarını hemen firmalara iade etmiş ve konu kapanmıştır; kapatılıyor.

Sorularım şunlar: 2013 yılı Temmuz ayında yapılan Kablo TV altyapısı bakım, onarım hizmetleri ihalesindeki 14 bölgenin 4'ünü kazanan DERMAK, OTH ve TÜRKOM firmalarının sözleşmelerinin imzalanma aşamasında bu firmaların ihale şartnamesinde yasaklanmış olan aynı ortaklık yapısına sahip oldukları yönünde yapılan ihbar üzerine başlatılan soruşturma sonucunda bu bilginin doğru olduğu Teftiş Kurulu raporuyla kanıtlanmış iken, bu firmaların 3,6 milyon TL'lik teminat mektupları ihale şartnamesi hükümleri uyarınca nakde çevrilip TÜRKSAT AŞ'ye gelir kaydedilmesi gerekirken ilgili firmalara iade edilmiş midir? İade edilmiş ise bunların iade edilmesi yönünde Teftiş Kurulunca yeni bir rapor düzenlenmiş midir? Teftiş Kurulunca yeni bir rapor düzenlenmemiş ve buna rağmen 3,6 milyon TL'lik teminat mektupları ilgili firmalara iade edilmiş ise ilk rapordaki delil ve tespitler ortadayken bu iade işlemi hangi gerekçeyle ve kimler tarafından verilen görüşe veya görüşlere göre firmalara iade edilmiştir? Söz konusu 3,6 milyon TL'lik teminat mektuplarının ilgili firmalara iadesi için Teftiş Kurulu raporuna ve mevcut delillerin ortaya koyduğu hukuki duruma aykırı işlem olarak iade edilmesiyle ilgili bir soruşturma yapılmış mıdır? Bir de bu konuda Sayıştayın yaptığı bir işlem var mıdır? Sorularım bunlar.

İkinci konum da şu: TÜRKSAT AŞ'nin -gerçi bu 2014'le ilgili, az önce söylediğim 2013'tü- 18/4/2014 tarihinde yapılan şirket olağan genel kurulundan sonra aralarında eski Teftiş Kurulu Başkanı, eski Hukuk Müşaviri, 4 müfettiş ve görevden alınan 1 direktörün de olduğu bazı çalışanlar hiçbir gerekçe gösterilmeden, herhangi bir müfettiş incelemesi veya haklarında hiçbir iddia da söz konusu dahi olmadan işten atılmışlardır. İşten atılan bu kişiler Ankara iş mahkemelerinde işe iade davası açmışlar, bu davaları kazanmışlar ve Teftiş Kurulu Başkanı ile Hukuk Müşavirinin davaları Yargıtay tarafından da onaylanıp kesinleşmesine karşın bu kişiler işe iade edilmemişler ve TÜRKSAT AŞ bu kişilere ayrıca işe iade etmemekten dolayı tazminat ödemiştir. Tabii, şu çok üzücü bir konu benzer, daha önce de dile getirmiştım: Bir kişi ancak yüz kırtarıcı sebeple işten atılır yani işten atılıyorsunuz, eve geliyorsunuz, insanlar eşlerinin yüzlerine bile bakamazlar. Bu kişilere işten atılırken kıdem tazminatı yanında bir de ihbar öneli vermeden derhâl iş akdi feshi işlemi uygulandığı için ayrıca ihbar tazminatları da ödenmiştir. TÜRKSAT AŞ'nin bu kişilerle ilgili yaptığı işlemler nedeniyle normalde ödeyemeyeceği bir ihbar tazminatı ile işe iade etmeme tazminatlarının tutarı olarak yaklaşık 1 milyon TL'den bahsedilmektedir ve bu şekilde yapılan haksız işlemlerden dolayı bugüne kadar ödediği, diğer davalar onaylandığında da ödemek zorunda kalacağı TÜRKSAT AŞ'nin mali zararı yaklaşık 1 milyon TL diyelim, bu haksız feshi işlemini yapan yöneticiler TÜRKSAT AŞ'yi yaklaşık 1 milyon TL zarara uğratmışlardır diyebiliriz.

Sorularım şunlar: TÜRKSAT AŞ'nin 18/4/2014 tarihindeki genel kurulundan sonra müfettiş incelemesi, soruşturması olmadan ve herhangi bir gerekçe gösterilmeden, ihbar öneli dahi verilmeden kaç çalışanın iş akdi feshedilmiştir? Bu şekilde iş akdi feshedilenlere ne kadar ihbar tazminatı ödenmiştir? Bu şekilde iş akdi feshedilenlerin açtığı işe iade davalarını kazananlar işe geri başlatılmışlar mıdır? İşe iade davalarını kazandığı hâlde işe geri başlatılmayan kişilere ne kadar işe iade etmeme tazminatı ödenmiştir? Herhangi bir gerekçe gösterilmeden ve herhangi bir müfettiş incelemesi, soruşturması yapılmadan iş akitleri süre dahi verilmeden feshedilen bu kişilere ödenen ihbar tazminatları ile işe iade davalarını kazandıkları hâlde işe geri alınmadığı için ödenen işe iade etmeme tazminatları bu kişilerin iş akitlerini haksız yere fesheden yöneticilerden geri alınmış mıdır? TÜRKSAT AŞ'yi mali zarara uğratan bu işlemleri yapanlar hakkında ve bu zararları sorumlulardan geri tahsil etmek için soruşturma açılacak mıdır? Son sorum da bu konuda Sayıştayın yaptığı bir işlem var mıdır?

Sorularım bunlar, bunlara net cevaplar bekliyorum. Bunu da Sayın Vecdî büyüğümüzden özellikle bekliyorum çünkü hakikaten, işte, Avrupa kriterleri diyoruz, bunlardan bir tanesi de Türkiye'de yolsuzlukların üzerine ciddi şekilde gidilmediği şeklindedir, toplumda da ciddi bir güvensizlik var, özellikle inancımıza göre "Bu iş yapanların elini keseceğim." inancına sahip olan bizlerin üzerinde titizlikle durmamız gerektiğini düşünüyorum ben çünkü üç günlük dünya,

bunun bu dünyada olmasa bile öbür dünyada her hâlükârda hesabının sorulacağını düşünüyorum. Sorularımın cevabını bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Tor.

Sayın Mit, buyurun.

MUSTAFA MİT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugün burada Sayıştay raporlarına dayalı olarak TÜRKSAT'ı görüşüyoruz. TÜRKSAT'ın yeni Genel Müdürüne de başarılar diliyorum.

Daha önce TÜRKSAT'la ilgili alt komisyonda yaptığımız konuşmalarda da belirttiğimiz gibi, TÜRKSAT ülkemizin teknolojik değişim ve gelişmesini daha ileriye götürmek için kurulmuş millî bir kuruluştur. Biz aynı zamanda, Türk uzay ve havacılık kurumunun kurulmasını da destekliyoruz. Bu kurumlarımızın dünyayla rekabet edebilir bir hâle gelmesini de istiyoruz. Bunun için de bu kurumlarımızda yetişmiş iyi elemanların istihdam edilmesini arzu ediyoruz, gönlümüzden geçen de budur. İyi yetişmiş elemanların istihdam edilmesi neticesinde daha büyük başarılarla ulaşacağımıza inanıyoruz. Ancak bu kurumlarımızın arpalık hâline getirilmesine de karşıyız.

Tabii, TÜRKSAT'la ilgili söylenecek çok şey var, arkadaşlar da söylediler. Alt komisyonda biz TÜRKSAT Genel Müdürüne bir soru sormuştuk, sorumuzda, Sayıştay raporlarında yer alan ödemelerin kimlere hangi miktarda yapıldığı ve personelin pozisyonu hakkında bilgi talebimiz oldu. TÜRKSAT'ın burada bir cevabı var, şimdi bunu okumaya gerek yok, buna “cevap” demeye bin tane şahit lazım; ne hukuka uygun ne raporlara uygun, hiçbir şeye uygun değil bu cevap. Bizim sorumuzun cevabı bu değil, biz diyoruz ki açıkça: Mesela 368.366 TL'yi ödediğiniz kişi kimdir, unvanı nedir? 429.920 lira daha fazla ödediğiniz kişi kimdir, unvanı nedir? 108 bin lira ödediğiniz kişi kimdir, unvanı nedir? Şimdi, bu isimleri siz Türkiye Büyük Millet Meclisinden saklarsanız biz bunları değişik yollarla buluruz, bulduğumuz isimleri götürür basına da veririz, bütün Türkiye öğrenir ama bizim derdimiz TÜRKSAT'la uğraşp TÜRKSAT'ı rencide etmek değildir. Buradaki yaptığınız yanlışlıklardan vazgeçin ve bizi de doğru bilgilendirin. Sayıştay bu isimleri biliyor mu, bilmiyor mu bilmiyorum ama Meclisten niye saklıyorsunuz bunları? Eğer doğru bilgi vermiyorsanız, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapan Sayıştay da bize doğru bilgi vermiyorsa Sayın Başkan, biz nereden doğru bilgi alacağız? Yani bir milletvekili olarak bunu öğrenememe zorluğu, bunu nasıl izah edeceğiz yani? Kimdir bu para ödenen adamlar? Belki de bunların kim olduğunu öğrensek, bunların TÜRKSAT içerisindeki durumlarına bakarız, bu kuruma çok faydalı birer insan oldukları için “Bu para da azdır, helal olsun.” da diyebiliriz belki ama önce bunların kim olduğunu öğrenelim.

Değerli arkadaşlar, yani bizim derdimiz kurumlarımızı rencide etmek, onlarla cedelleşmek değil, doğruyu hep beraber bulmak, kurumlarımızın daha iyi işlemesi için yardımcı olmak ve sizlere ne gerekiyorsa Meclisten yapılacak kanundur, kararnamedir, Hükûmete yardımcı olup bunları çıkartmak. Şuradaki 3 tane ismi biz öğreniriz. İsterseniz iki üç gün içerisinde öğrenip Sayın Genel Müdür, liste hâlinde size verebilirim bunları ama bunu sizin vermeniz lazım diyorum.

Çok söylenecek şey var ama sözlerimi burada bitirirken, yine de TÜRKSAT'a başarılar diliyorum. İnşallah, bölgemizde çok büyük başarılarla imza atarsınız, biz de bu millî kuruluşumuzla övünç duyarız, göğsümüzü gere gere TÜRKSAT'a da sahip çıkarız diyorum, size de başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Mit.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İşe Yönetim Kuruluyla başlayayım. Önce, yeni Yönetim Kuruluna gelen Yönetim Kurulu Başkanı, eski Kocaeli Milletvekili, Sayıştay Başkanı, Kocaeli Valisi ben de Kocaeli Milletvekili olarak... Bu sefer bürokrat tarafındasınız, biz siyasal taraftayız; soruları ona göre soracağız, ona göre eleştireceğiz, çok yenisiniz ama sizin bir şeyiniz... Özellikle Kocaeli'nden bahsedeceğim ama Sayıştay Başkanlığınız döneminde Sayıştaydaki yönetim şeklinizden çok iyi bahseder insanlar, bugün Sayıştay siyasal iradenin bir kurumu hâline dönüştürülmüştür, rapor değerlendirmeye bir elemenden geçer Sayıştay raporları, oradan sonra onların üzerindeki başkanlar ayrıca kırmızılarla, yeşillerle işaretler “Bunlar çıkacak.” denilir ama sizin zamanınızda kurumlardaki olumsuzluklara, ciddi şekilde siyasal baskılara rağmen kurumda çalışan arkadaşlara sahip çıktığınızı ve raporların düzgün, doğru şekilde hazırlanmasına katkı sunduğunuzu biliyoruz. Şimdi, aynı katkıyı da burada bekliyoruz Sayın Yönetim Kurulu Başkanım. Niye bekliyoruz aynı katkıyı? Bakın, Atila Bey de söyledi, diğer arkadaşlarımız da söyledi; Bakanlık ve milletvekilliği yapmış bir insan olarak söylüyorum ben size bunu. Niye söylüyorum? Burada kendiniz olduğunu düşünün ve soruları o niyetle cevaplayın. Soruları nasıl, hangi şekilde talep ettiğimizi, cevapların nasıl olması gerektiğini, arzuladığımız cevapların değil, doğru cevapların nasıl olması gerektiğini siz en az bizim kadar biliyorsunuz bu işin daha önce tarafında olmuş bir kişi olarak. O nedenle de bu soruların doğru ve düzgün cevaplanması rica ediyorum.

Şimdi, aynı Devlet Demiryollarında olduğu gibi -Süleyman Bey burada olduğu için oradan gireyim lafa- TÜRKSAT'ta da bir başarı hikâyesi yazılıyor ve anlatılıyor. Devlet Demiryollarını da anlatacağım öyle büyük bir başarı hikâyesi olmadığını. TÜRKSAT gerekli mi? Gerekli ama eğer siyasallaştırırsanız bu kurumun üzerini koca bir kırmızı kalemle çizmeniz gerekiyor, böyle bir kurum devlet kurumu olmaz. Bakın, şimdi birkaç tane örnek vereceğim, dünyanın her tarafında da bunun örnekleri var; ille de devlet kurumu olması gerekmiyor böyle bir kurumun çünkü siyasallaşmıştır, çünkü arkadaşlarımız konuşmalarında örneklerini vermiştir. Herkes sizin gibi düşünmek, sizin istediğiniz şekilde yayın yapmak zorunda değil TRT gibi ve hele TÜRKSAT buna aracılık yapmak durumunda hiç değil görev tanımı gereği. Evet, televizyon

kanalları çıkartmıştır, ben mecbur muyum sizden almaya peki şimdi? Benim gibi düşünen insanlar veya o televizyon kanallarına çıkarttığınız insanların seyredeceği televizyonları çıkartırsanız ve bu hâle getirirseniz bu Türkiye’de yaşayan insanlar mecbur mu sizden hizmet almaya? Değil tabii değil mi? Onun için de yabancı kanallara gidiyorlar. E, kâr ediyormuşuz, tekel konumunda olursanız Türkiye’de kâr edersiniz. Kâr her zaman başarı demek değildir, burada herkes kâr eder, bunun için çok deneyimli yöneticilere, çok devlet görevi yapmış insanlara, genel müdürlük yapmış insanlara gerek yok. Bakın, ne kadar siyasallaştığı buradan belli, bakın Yönetim Kurulu üyelerine, 4 Yönetim Kurulu üyesi değişmiş, 3’ü değişmemiş, değişmeyen İbrahim Kalın, değişmeyen Maksut Serim... Maksut Serim kim? Başbakanlıkta örtülü ödeneğin başındaydı -hemşehrimdir, o da Yuvcaklı- şimdi Cumhurbaşkanlığında örtülü ödeneğin başında, bir de Mustafa Varank; değişmeyenler bunlar. Değişen diğer 4 kişinin yerine yeni arkadaşlar gelmiş. Umarım, bu yeni yapılacak değişiklikle, hani Saray darbesiyle yapılacak bir Başbakan değişikliğiyle de sizler de değişmezsiniz, umarım değişmezsiniz. Niye bir başarı hikâyesi yok diyorum TÜRKSAT’ta? Bakın arkadaşlar, TÜRKSAT geldi, uydu uçurdunuz, patlattınız, yöringe yerleştirdiniz, havai fişeklerle kutladınız, “Yerli yapıyoruz.” dediniz, külliye yalan hepsi, külliye yalan. Öyle inandırdınız ki milleti dünyada 5 tane uydu var, 1 tanesi Türkiye’nin diye düşünmeye başladılar. Ben soruyorum gittiğim kahvehanelerde, “Kaç tane dünyada uydu var?” diyorum, “5 tane, 1 tanesi bizimki.” diyor insanlar; ona inandırdınız. Bu bir başarı mıydı? Bir uydunun hazırlanması, fırlatılması için neler gerekiyor? Mekanik aksamın hazırlanması gerekiyor, elektronik aksamın hazırlanması gerekiyor, fırlatma rampalarının olması gerekiyor, yazılımın olması gerekiyor; 4 temel şey sayıyorum, 4 temel şeyde yüzde 1 yok Türkiye. 90 tane, 20 tane mühendis yollamışız da orada yetmiş, millî uyduyu yapmışız; külliye yalan. Aldatmayın insanları, aldatmayın. Gelecek ilgili bir projeksiyon çizerseniz bu projeksiyonu hep beraber çizelim, kuruma destek ihtiyacı varsa kurumu destekleyelim ama bizim aklımızla oynamayın, bizi aldatmayın. Niye söylüyorum bunu? Yaptığınız sunum bizi aldatmakla ilgili bir sunum, başka bir şey değil. Eğer sizin dünyada şu anda mevcut, aktif 4 tane uydunuz varsa, bir örneklerini koyun bakalım gelişmekte olan ülkelerin kaç tane uydusu var. Arkadaşlar, uydular sadece televizyon yayınları yapan uydular değil, stratejik uydular var, askerî uydular var, birçok uydu var, bunlar işte, alçak irtifada, yüksek irtifada, “middle head” dediğimiz orta irtifada uydular var; bir kısmı televizyon yayını yapıyor, bir kısmı haber alma, konum, GPS için, başka şeyler için kullanılıyor, birçok şey var. Bir örnek, dünyada kaç tane uydu var diye sorsam...

Söylediniz mi dünyada kaç tane uydu olduğunu sunumunuzda Sayın Genel Müdür?

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Söylemedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Söylemediniz, değil mi?

Dünyada kaç tane uydu olduğunu söylersek bizim uydumuzun nasıl öyle abartılacak uydular olmadığını anlarsınız arkadaşlar. Ha, bu, ihtiyaç mı? Tabii ki ihtiyaç. Yapılması gerekiyor mu? Yapılması gerekiyor. Peki, teknolojinin gelişimine ayak uydurmak gerekiyor mu? Gerektiriyor. Uyduların teknolojik ömürleri var mı? Var. Ya, uyduyu siz mi fırlattınız Allah aşkınıza yani AKP’yle mi uydu icat oldu dünyada? Nasıl sunum? Yani öyle yutturuyorsunuz. Şimdi, Türkiye’deki uydulara baktığınızda, TÜRKSAT 1A, 1994’te ihtiyaç olmuş, fırlatılmış; rampası başka ülkede, elektronik aksamı başka ülke tarafından... Bunların şirketleri var dünyada arkadaşlar, siz bunu kendiniz kursanız da verimli ve maliyetli olmaz. Onun için elektronik aksamını üreten, mekanik aksamını üreten, fırlatan şirketler var ve bunları kullanıyorsunuz; sadece biz kullanmıyoruz, başka ülkeler de kullanıyor. Bu anlamda baktığınızda, örneğin Japonya’nın 176 tane alçak irtifa uydusu var, orta irtifa 7 tane, bizim olandan, 5 tane olandan, 4 tane olandan 55 tane var. Mesela Brezilya’ya bakalım, ne diyoruz, gelişmekte olan ülke, bizimle aynı ayarda olan ülke, evet, 11 tane alçak irtifa, “middle head”i yok, yüksek irtifa 10 tane. Demek ki ben başka ülkeden örnekler veririm, utanır insan yani biz niye böyle abartmışız bu işi diye utanırlar bu işi yapanlar. Gerçekten bizim sahip olduğumuz uydulara dünyanın üçüncü ülkeleri de sahip arkadaşlar. Ama bunlara sahip olmak zorundayız, yapmak zorundayız. Öyle de bir başarı hikâyesi yok bunları yaparken, normalde bütün ülkelerin sahip olması gereken şeyler olarak bakmak lazım ve eğer yapılmıyorsa bunun eksikliğini söylemek lazım. Yapılıyor ama bunu da bir abartı hâline dönüştürmemek gerektiğini söylüyorum.

Kurum, dediğim gibi, Yönetim Kuruluyla beraber siyasallaştırılmış. Geçmişte 125 tane eleman aldı, onunla ilgili Bakanlık soruşturma açtı, soruşturma sonuçlandı, o görevde olan arkadaşlar alındı. Bakıyorsunuz, bir yazılım geliştirme şirketinden, pozisyonlarına baktığınız zaman, yazılım ve bilişim için aldığınız 125 elemanın yarısından fazlasının siyasal nitelikte alındığı yani bu pozisyonlara uygun olmadığı açık ve net ortaya çıkıyor, açık ve net. Ya, böyle bir kuruma siz böyle eleman alımı yaparsanız... Ha, şunu yaparsanız destekleriz: İhtiyacınızın olduğu elemanı... İlahiyat fakültesi eleman değil, bu, ilahiyat fakültesi, gitsin imam olsun, ilahiyat fakültesi değil. Bu kurumun başına getireceğiniz insanları, bu kurumda görev vereceğiniz insanları doğru yerlerden seçmek zorundasınız. Gerçekten de kendini alanında ispatlamış... E, diyeceksiniz ki, şunu söyleyeceksiniz: “Evet, biz bunları istiyoruz ama, talep ediyoruz ama bize ancak ilahiyatlı geliyor çünkü bu paraya bu geliyor.” Bu paraya bu gelirse ne uydu yaparsın ne kablolu TV’ni geliştirebilirsin ne de fiber optik yapını geliştirebilirsin, hiçbir şey yapamazsın, sadece gelip bize burada sunumlarla veya 1-2 tane yeni uydu, 5A’yı mı fırlatacaksınız, fırlattığınız zaman şeye getirirsiniz. Sunumunuzda dediniz ya “Cumhurbaşkanı hizmete açtı... Cumhurbaşkanının açılışı...”, kurumu bir şey açacak yani o günkü siyasal irade kimse o açacak, her seferinde bunu temcit pilavı gibi tekrarlamamızın da bir anlamı yok; biz olsaydık biz açardık. Çıkımsınız, “Cumhurbaşkanının açmasıyla, kapatmasıyla...” Ya, bunlara ihtiyaç yok.

BAŞKAN – O zaman da “Siz açtınız.” denirdi Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, derdiniz, değil mi?

BAŞKAN – Derdi arkadaşlar, biz de saygı duyardık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onun için yapmayız diyorum, yapılmamalı diyorum, tamam mı?

BAŞKAN – Hayır, niye yapılmasın yani?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sevgili arkadaşlar, bunu bu kadar abartacak, büyütecek bir olay olmadığını anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Ben buradaki sunumda hiçbir mübalağa görmedim, olanları söyledi arkadaşlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Fatih Bey, Sayın Başkan, sizin ne gördüğünüz önemli değil, arkadaşlar bana cevap verirler gerekirse. Ben onlara bir şey demiyorum, sunumlarının nasıl yapılması gerektiğini söylüyorum. Devlet kurumunun görevlileri, ne Tayyip Erdoğan'ın görevlileri ne Davutoğlu'nun görevlileri ne de Haydar Akar'ın görevlileri ne de bir siyasi partinin görevlileri; siyasal iktidar onlara talimat verir, siyasal iktidar önlerine iş koyar, o işleri yerine getirirler ama bunları yerine getirirken siyasal iktidarın figürlerini pazarlamazlar, böyle bir şey yok, böyle bir şey yok arkadaşlar, bunu söyleyeyim.

Onun için de aslında, bütün konulara baktığımda, evet, eleman alımı patlak yani eleman alımı gerçekten de devlette eleman alımına yakışmayan ama bir soruşturma açılmış, soruşturma sonucunda bir kısmı kendiliğinden işten ayrılmış, birisi ayrılmış, diğerleri de gitmesi gereken pozisyonlara, idare işleri, idare pozisyonları gibi yerlere gitmişler. Yani böyle bir teknik kurumdaki personel alımını özetlemeye çalışıyorum.

Uyduyu bahsettik, dedik uydu bir hikâye. Niye hikâye? Çünkü 1A 1994'te atılmış, düşmüş, 2006'yımsı teknolojik ömrü, 2006'da yerine birinin konulması gerekiyordu, siyasal idare kimse 2006'da onu yerine koymuş. Sadece 1996'da 1B düşenin yerine gelmiş, 1C atılmış. 2010'un yerine de yenisi konulmuş. 2001'te TÜRK SAT 2A atılmış, miadı 2016, yerine konması gerekiyor. Bunun sizin olmanızla, sizin vizyonunuzla, bu Hükümetin vizyonu ile ilgisi yok; devletin sürekliliğiyle ilgisi var, ihtiyaçların sürekliliğiyle ilgisi var bu işin. 2010'da da kalkılmış 2A yerine TÜRK SAT 4A atılmış. Sizin zamanınızda, şimdi atılan yeni bir uydu teknolojik ömrü dolduğunda, süresi dolduğunda bir başka iktidar tarafından atıldığında o da dünyayı yeniden keşfetmiş olmayacak, gerekliliğini yerine getirmiş olacak; getirmezse o da ayrı bir problem tabii.

“Uydu aracılığıyla İnternet hizmetinin sağlanması okullara...” çok güzel çünkü okullara gitmiyor, iyi bir iş yapmışlar ama dediğim gibi, abartılacak bir şey yok. 1999 depreminde ben çalıştığım fabrikada bütün linki uydu aracılığıyla kurdum çünkü altyapı göçmüştü Kocaeli'de, İzmit'te 1999 senesinde, depremden hemen bir saat sonra çanaklarımızı koyduk, haberleştik. Arkadaşlar, eğer bu kadar ufak şeyleri abartırsanız gerçekten iyi işler yapamayız. Bunlardan mutlu olursak, şu bahsettiğimiz şeylerden mutlu olursak gerçekten yapmak gereken şeyleri de yakalayabiliriz. Hedeflerimize daha büyük işler koymalıyız.

Kablolu TV, kablolu TV'ye bakıyorum, 23 ilde var. Kablolu TV -ben de kullanıyorum kablolu TV- 23 ilde var. Ya, ama arkadaş, şöyle bir on yıllık şeyine bakın kablolu TV'de veya kablolu TV'deki başka ülkelerdeki dağılımına bakın, pazar payında yok gibisiniz yani o rakam sizin pazar payınız için yeterli değil. Geliştirmek için bir şey yapıyor musunuz? Yapmıyorsunuz. Niye yapmıyorsunuz? Çünkü eski, koaksiyel kablolarla fibere geçmeniz gerekiyor, özel şirketler fiber hatlarını döşüyorlar, siz kendi fiberlerinizi bile doğru kullanamıyorsunuz, TÜRK TELEKOM el koymuş onlara. Daha da geliştirmek, belki de Türkiye'nin her tarafını fiber ağlarla örmek gerekiyor. E, bu işte de biraz geç kaldığınızı düşünüyorum.

Bir daha geldiğinizde gelecek yıl şu anten meselesinden bahsetmeyin Allah aşkına. Ben beş yıldır bu anten meselesini dinlemekten... Türkiye'deki anten meselesi şu arkadaşlar... Doğru mu? Mantık doğru. Proje doğru mu? Keşke gerçekleşmiş olsa, doğru. Niye? Her taraf, bakın şimdi şuradan Ankara'ya bütün binaların çatısına hem görsel kirlilik hem de israf, masraf ve birçoğu geçmişte yurt dışından ithal edilen cihazlarla yapılıyordu, neyse ki şimdi biraz daha bizde gelişti bu işler, yerli kalıyor. Ama beş yıldır ben burada bu anten hikâyesini dinliyorum, işte, ortak anten olacak, bir yerde olacak, televizyonların alıcıları, “recorder”ları değişecek ve hiç böyle görsel kirlilik olmadan, aynı bu cep telefonlarının baz istasyonları gibi düşünün. Tabii, bunu ben beş senedir dinliyorum ve “Yapıyoruz, yapıyoruz...”, yapmayın, Allah aşkına yapmayın ya da bana bir tarih söyleyin, “Şu tarihte bitecek.” deyin, “Test ettik, olmadı.” deyin. Arkadaşlar, diyorum ya birbirimizi kandırmayalım.

Gelecek ile ilgili projeksiyonu koyun, “Şunları yapacağız.” deyin, destek olalım. Ama her sene buraya karşımıza gelip de “Biz bunları yapıyoruz, biz uydu fırlatıyoruz.” Bizim ihtiyacımız olan kaç tane uydu var, bu tespiti yapın ve biz bu uyduları dört yıl içerisinde, beş yıl içerisinde yapacağız, yaptıracağız, fırlatacağız. Bırakın, ben millisini falan geçtim, o, hikâye yani bir yazılım yapmakla millî uydu falan olmaz ya da patentini alırsınız, o da millî olmaz, ancak fason üretim olur. O tarafını geçtim, önümüze doğru şeyler koyun diyorum. Bizi burada yanıltmak, aldatmak, bir başarı hikâyesi yazmak, buna inandırmak için uğraşmayın diyorum.

Soruları arkadaşlarım sordu, çok fazla da bir şey sormaya gerek yok.

Atladığım bir şey var mı, ona bakıyorum.

E-devlet uygulamalarına geleyim. OECD ülkelerinde sonuncu sıradayız arkadaşlar e-devlet uygulamalarında. Ya, diyorum ya teknoloji geliyor, yazılım geliyor, artık evdeki bireyler bile yazılımcı olmaya başladı yani çocuklarımız bile bu “visual” ortamlarda yazılım geliştirmeye başladılar çünkü o kadar pratikleşti ki iş... Böyle bir ortamda çok gerideyiz, hem e-devlet uygulamasında hem e-devletteki yazılım uygulamalarında -öyle diyeyim- altyapı uygulamalarında çok

gerideyiz. Siz yapabiliyorsanız şunu yapın, ben size bir öneri, tavsiye -burada çok konuştuk- e-devleti madem ortaklaştırıyorsunuz... 235 tane kurum bu hâlde. Devletin şu anda en büyük problemi, bütün kurumların en büyük problemi ERP programları. Her bir kurum ayrı bir ihale yaparak işte, HAVELSAN'a -bilmem, neydi- METEKSAN'a, başka kurumlara, aslında bu ERP pazarında olmayan kurumlara ya da lokal yazılım şirketlerine yaptırmaya çalışıyorlar, bunun hem altyapısı, bunları yazarken teknoloji eskiyor çünkü çok uzun sürüyor ve bütün kurumlarda bu hastalık var. Alın size bir öneri: Her ne kadar Başkan, bilişim konusunda bir kanun çıkması gerektiğini söyleyen Sayıştayın önerisinin gündemden çıkartılmasını oyladı ve gündemden çıkarttı ama size bu konuda yetki verilmesi lazım madem e-devlet uygulaması yapıyorsunuz. Hadi gelin bunu devlette başarın, milyonlar kazandırın devlete, milyarlar kazandırın devlete, milyarlar, milyonlar kazandırın. Çok da uzun sürmez bu projeyi hazırlamak, yeter ki buna istekli olmak, bunun altyapısını hazırlamak diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Kurumumuzun çok saygıdeğer yöneticileri, öncelikle bu görüşmenin, bu toplantının hayırlı olmasını, hayırlı sonuçlar vermesini diliyorum.

Tabii, ben de Sayın Gönül'e böyle çok önemli bir kurumun başında Yönetim Kurulu Başkanı olarak olanca tecrübesiyle bulunmasından dolayı memnun olduğumu söylemek istiyorum.

Sayın Genel Müdüre de yeni görevinde başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında birçok konu konuşuldu ama genellikle, Sayın Başkan, son zamanlarda, son görüştüğümüz kamu iktisadi teşebbüslerinin konularında ağırlıklı olarak sorulara verilen cevapların gündeme getirildiğini görüyoruz. Aslında bir milletvekilinin iki temel görevi var: Yasama ve denetim. Bunları birbirinden ayırt etmek de çoğu zaman mümkün değil. Denetim görevinin de birçok araçları var, bunlardan birisi de bu sorular. Özellikle bizim Komisyonumuz, KİT Komisyonu teknik bir komisyon aynı zamanda ve denetimin de bizzatı kendisi, görevi de denetim. Dolayısıyla, burada KİT Komisyonu üyelerine verilen cevapların, sordukları sorulara verilen cevapların hakikaten eksikliği -ben bunu kendimden de biliyorum- gerçekten bizim öğrenmek istediğimiz konuları öğrenemememize neden olmakta. Dolayısıyla, bu yönde ciddi bir eksiklik olduğunu görüyoruz. Ki KİT Komisyonu üyelerine bu yapılıyorsa bunun bir başka anlamı da denetimi engelleme olarak yorumlanabilir. Oraya getirmek istemiyorum. Belki ciddiye alınmıyor. Bu sorular geldiğinde... Tabii ki bilmiyorum Genel Müdürün Yönetim Kurulu Başkanının bunları denetleme, okuma imkânı oluyor mu, onların imzasıyla geliyor ama genellikle alt seviyede geçiştirmeye bunlar yazılır. Bu çok önemli. Niye önemli? Çünkü bizim gerçekten buradaki görevimizi yapabilmemiz için, kamu kaynağını kullanan kurumların bir hesap vermesi söz konusuysa burada bizim denetim aracı olan sorularımıza da doğru, eksiksiz cevap verilmesi gerekir. Tabii, Yönetim Kurulunda yine Süleyman Bey de var, o da çok tecrübeli, daha önce çok büyük bir kuruluşun Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlüğünü de yaptılar. Bu sorulara cevap konusunda bundan sonra herhâlde Yönetim Kurulu da Genel Müdür de daha dikkatli olacaktır diye düşünüyorum. Aksi takdirde eksik, yanlış veya yanıltma amaçlı cevaplar suç niteliğinde, bunu belirtmek, en azından kayıtlara geçmesini istedim.

Efendim, bu fiyatlar konusunda detayları bilmiyorum. Aslında bu alan benim çok yakinen bildiğim bir alan değil ama televizyon kanallarıyla ilgili frekans kiralari alınıyor. Bunlar -bildiğim kadarıyla yine- döviz cinsinden belirlenen ücretlerle alınıyor. Tabii, teknoloji bu kadar ilerlerken, birçok teknolojik hizmetlerde fiyatlar düşerken burada sizin özellikle televizyonlara ayırdığınız bu frekans ücretlerinde bir düşme olayı teknolojik gelişmeye bağlı olarak ve kapasite maliyetlerinin düşmesine bağlı olarak bir fiyat ayarlaması herhâlde söz konusu olmuyor. Bu şu açıdan önemli: Biraz önce konu edildi, bazı televizyonların yayınının kesilmesi. Sebebi şu ya da bu, sebebi üzerinde değil söylemek istediğim ama yani biz özellikle taşradaki bu televizyon yayıncılığının demokrasi açısından baktığımızda da desteklenmesi de gerekiyor bu tekellerin bir şekilde kırılması anlamında. Yani bu iş tabii çok ucuz olup ayağa düşmemesi gerekiyor, ciddi olması, yasal mevzuatının, çerçevesinin çok iyi şekilde belirlenmesi gerekiyor ama diğer taraftan da yani sadece parası olanların yapabileceği bir iş olarak da o alana da itilmemesi gerekiyor diye düşünüyorum. Bir de genellikle gelen bir şikâyet var, platform kiralaması ya da platform lisansı verilmesi şeklinde bir uygulamadan bahsediliyor. Bu yayınların RTÜK açısından kaçak yayın olduğu, hatta bunlarla ilgili RTÜK kurallarına, ahlaka, mevzuata aykırı birtakım yayınları söz konusu olduğunda RTÜK tarafından ceza kesilememe durumunun söz konusu olduğu söyleniyor. Hatta öyle örnekler veriliyor ki yani Nihat Hatipoğlu dinî sohbet yaparken alttan bantta erotik ürünlerin reklamının yapıldığı biçiminde birtakım uygulamalarla karşılaşıldığı, vatandaşlardan da ciddi şikâyetler geldiği ama RTÜK'ün bu konuda bir şey yapamadığı söyleniyor. Ne yapılabilir bilmiyorum ama söylenen önemli şikâyetlerden birisi.

Bir de "Bağımsız denetime tabi tutuluyor mali tablolar." dendi. Bağımsız denetime göre hazırlanan ya da yeniden düzenlenen mali tablonun faaliyet sonuçlarıyla bize verilen, bizim dosyamızda olan mali tablo faaliyet sonuçları arasında ne fark var? Bu, bağımsız denetimden geçmiş mali tablo bilgilerini almak istiyorum.

Bir başka konu da şu an yine önümüzdeki mali tablolarda kıdem tazminatı karşılıklarının, bu konudaki mali yüklerin bilançoya alınmadığı görülüyor, ne kısa ne uzun vadeli tarafında göremedim. Dolayısıyla, yine, bildiğim kadarıyla TÜRKSAT'ta önemli ölçüde kıdem tazminatı yükü olduğunu biliyor ya da tahmin ediyorum, olmalıdır diye düşünüyorum.

Bunlar da tabii sonuçta faaliyet sonuçlarını önemli ölçüde etkileyen hususlar. Bu konularla ilgili bilgi alabilirsem çok memnun olurum.

Tekrar bu toplantının hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinize çok teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Uğur Aydemir geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karakaya.

Buyurun Sayın Deligöz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli heyet, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, CHP'li arkadaşlar sorularını sordular, diyeceklerini deyip, siyasi şov yapıp, çıkıp gittiler, cevaplarını dinlemediler.

ATILA SERTEL (İzmir) – Biz buradayız.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Konuşanları diyorum, size cevap vereceğim ama.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Onların yerine dinliyoruz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Eyvallah, iletirseniz memnun olurum.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sigara içip geliyorlar.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Tamam, gelsinler, onları da özel ziyaret eder anlatırız.

Şimdi, değerli arkadaşlar yani yönetimler değişebilir, kimseye baki değil, her makam öyledir. Ensar Gül Bey Genel Müdürümüzü, güzel hizmetler de yaptı. Zaten yeni bir kurum, on-on bir yıllık bir geçmişi var, yavru bir kuruluş. Ha bire geliyor, gün geçtikçe yeni şeyler katıyor hizmetlerine. Bundan dolayı tebrik ve teşekkür ediyorum.

Fakat öyle övdünüz ki sanki o bulunmaz, artık yerini dolduramaz başka hiç kimse Türkiye'de. Tamam mı?

ATILA SERTEL (İzmir) – Ya, sen övmüştün onu ya.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ben övüyorum, bak, kötüleniyorum.

ATILA SERTEL (İzmir) – Alt komisyonda sen yere göğe koymadın, yapma Allah aşkına.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bir dakika, bir şey diyeyim.

ATILA SERTEL (İzmir) – Ya, giden gider, geleni övmek de... Gideni de öveceğiz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Hayır ama bir şey diyeceğim.

ATILA SERTEL (İzmir) – Gideni de övüyoruz, "Geleni öv." diyorsunuz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ama Sayın Akar söyledi, gitti. Bir dur, tamamlayayım, bir dakika.

BAŞKAN – Sayın Sertel, tekrar söz talebiniz olursa veririz size.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şimdi, Sayın Sertel, yerine gelen arkadaşımız asker kökenli, kıdemli albaylık yapmış, yurt içi ve yurt dışı güvenlik şeyleri almış.

ATILA SERTEL (İzmir) – Allah Allah.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bir dakika.

Önemli, hassas bir kurum. Kendisi genç, dinamik, çalışkan bir kardeşimiz. İnşallah çok...

ATILA SERTEL (İzmir) – Nereden tespit ettin başkan onu Allah aşkına? Daha bismillah, yeni başladı.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ben biliyorum, biz atamadan tespit ettik. Sen ne biliyorsun nereden tespit ettiğini?

Allah Allah.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şimdi, siz övüyorsunuz, övüyorsunuz, ondan sonra diyorsunuz ki: "Sorularımıza cevap vermedi." Ondan sonra yerden yere vuruyorsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onu da siz atadınız, biz atamadık.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şimdi, bir dakika.

İşte, sizin sorularınıza sizi tatmin edici... Yani hiçbir hata, eksik yok ama sizi tatmin etmedikleri için muhtemelen Hükümet sizi daha iyi doyuracak, doyurucu bilgiler sunacak yeni bir ekip getirmiştir, bunu biliniz, inşallah öyle olacak.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızı ben çok eskiden tanırım, ilçemin de kaymakamlığını yapmıştır; sayılan, sevilen, Türkiye'de bilinen bir isimdir. Diğer Yönetim Kurulu üyeleri ha keza aynen öyledir; hepsi bilgisiyle, görgüsüyle, çalışkanlığıyla Türkiye'de tanınan insanlardır. Bunların şu ana kadar TÜRK SAT'ta kurulmuş en iyi ekip olduğunu düşünüyorum. Çok güzel hizmetler vereceklerine inancım tamdır.

Şimdi, Sayın Basmacı diyor ki: "Yanlış işler yapmışlar, kanun sonradan çıkmış." Arkadaşlar, burada Sayıştayın yanlış değerlendirmesinden kaynaklanan bir durum ortadadır. Kurum baştan beri haklı olduğunu savunmuştur, Sayıştay yanlış olduğunu ispatlamıştır, bunu da en son Bakanlık Teftiş Kurulu da ortaya koymuştur. Dolayısıyla, bir de çıkan kanunların geriye yürüdüğünü bilmiyor Sayın Basmacı. Çıkan kanun ileriye de yürür, geriye de yürür, hele de kişinin lehineyse kesinlikle geriye yürür. Bu, birinci sınıf hukuk öğrencilerinin bildiği bir şeydir, Sayın Basmacı bunu da öğrensin lütfen.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – İnşaat mühendisi Sayın Basmacı.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Olabilir, tamam, o zaman konuşmasın öyle, dikkat etmesi lazım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Olur mu canım? Komisyon üyesi konuşacak.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bir de arkadaşlar, Sayın Turgut dedi ki: "İhale etmiş –o kadar güzel anlattı ki teşekkür ediyorum- yanlış olduğunu anlamışlar, iptal etmişler." Bundan daha doğal bir şey olur mu? Bir. İkincisi,

TÜRKSAT'ın ihale zorunluluğu yok arkadaşlar, TÜRKSAT -özel kanununda- bilişim ve teknolojiyle ilgili işleri ihalesiz çağırıp verebilir. Buna bu yetkiyi kanun vermiş. Buna rağmen –ben tebrik ediyorum eski yönetimi de- direkt vermemişler, ihale açmışlar, en uygun tekliflere vermişler. Orada da akrabalık bağı ya da ne çıkmışsa aynı şirketlerle ilgili bağ çıktığını görünce onu da iptal etmişler. Bundan daha yüce bir davranış olabilir mi, daha etik bir şey olabilir mi? Siz bunu bile eleştiriyorsunuz, ben size ne diyeyim daha. Şimdi, Allah rahmet eylesin, Erbakan Hoca olsa ne der size? “Hadi, sizi gidi sizler” sözleri aklıma geliyor.

ATIL A SERTEL (İzmir) – Tam öyle değil, ben size doğrusunu söylerim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Heyecanımdan –bağışlayın- unuttum ben şimdi.

Şimdi, hiç daha kurul başlamamış, ön yargısını ilk cümlede... Sayın Akar diyor ki: “Falan üye...” Dışarıdaki eylemleriyle burada suçluyor. Ya, o bahsettiği Cumhurbaşkanımızın danışmanı burada bir kurul üyesidir. Arkadaşlar, kurul üyeleri normalde devlet memuru değildirler, bunlara devlet memuru gibi bakılmaz. Bunlar bağımsız karar alırlar, o şirketi en ileri nasıl götüreceklerine bakarlar. Dolayısıyla, onların tüzüğünde ayda bir mi toplanmak var, bilmiyorum, toplantılara katkı sağlarlar. Burada da olmak zorunda değiller, çoğunluğu sağlamışlar. Siz de baştan tavrınızı koyuyorsunuz ve amacınız üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek, açık ve net bu. Yani dolayısıyla, biz... “Niye Cumhurbaşkanı açılışlar yapıyor?” Kim yapacak? Devletin başıdır, isterse yapar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben öyle bir şey demedim ya.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Başkan dedi, siz olsanız siz yapacaktınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben öyle bir şey demedim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Öyle dedin, “Bunlar normal şeyler, çok abartıyorsunuz.” dedin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Açılış da yapar. Keşke mesela 4G açılışını da Davutoğlu'na yaptırırsaydınız dedim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Akar, cümleyi çok iyi hatırlıyorum, “Bunlar normal şeylerdir, her zaman gerek yok. Bunun reklamını niye yapıyorsunuz? Niye duyuruyorsunuz gereğinden fazla?” gibi bir şeyler söyledin. “Biz olsak biz yapacaktık.” dediniz. Doğru, siz olsaydınız siz yapacaktınız ama siz hiç olmayacaksınız, durum onu gösteriyor maalesef. Ne yapalım yani artık, halk öyle takdir ediyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen gidecek bir yer arayacaksın gelecekte ama bizim öyle bir derdimiz olmayacak.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Göreceğiz, bizim öyle bir sorunumuz yok elhamdulillah.

Değerli arkadaşlar yani kesinlikle siyasi davranılmamıştır. Eğer o konuya gireceksek, bakın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O konuda siyasi davranılmadıysa hiçbir kurumda siyasi davranılmıyor.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bakın, siz siyasi davranıyorsunuz. Niye, diyeyim mi? Bakın, bu heyetin huzurunda diyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben hiç siyasi davranmam.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Söyleyeyim mi? “Devlet Demiryollarını sonra konuşacağız.” diyerek atıfta bulunuyorsunuz, siyasi davranış bu. Burada biz neyi tartışacağız? Burada Sayıştay raporundaki maddeleri tartışacağız. Ben bağımsız denetçiyim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Süleyman Bey'e ben burada bir tespitte bulundum. Süleyman Bey biraz sonra gerekirse, eğer “Bir şey var.” diyorsa cevap verir. Bunda niye sıkıntı yaşıyorsunuz?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bakın, arkadaşlar, ben son bir iki cümle deyip uzatmak da istemiyorum, heyetin zamanı kıymettir.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben tapu kadastroda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz kurum hakkında söyleyeceğiniz bir şey varsa söyleyin.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Var, tamam, onları söylüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu söyleyin.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Siz hiç söylemiyorsunuz ki kurum hakkında, hep başka şovlar yapıyorsunuz.

(Oturum Başkanlığına Başkan Fatih Şahin geçti)

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen kimin ne diyeceğine karar vermeyin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yapma gözünü seveyim ya. Böyle bir üslup yok.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen, sizi dinlediler, siz de dinleyin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Buraya dönüp konuşuyor, ben hiç birilerine yönelik konuşmuyorum.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Size cevap veriyorum Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siyasi irade olması gerekiyorsa onu söylüyorum siyaseten.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Kurumun Sayın Genel Müdürü sunum yapıyor, işin sonuna yaklaşmış, “Kısa kes.” diyorsun. Bu nedir? Adam kurumu anlatıyor. Dinle, sabırla dinle kardeşim. Sen üç tane soru sorarsan yirmi dakikayı...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dün 30 saniye konuşmadı. Niye söylemedin “Konuş.” diye. Dün 30 saniye konuşmadı. Hangi kurumu o Sayın Başkanım?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ya, neyse, bak, gene konuyu saptırıyorsunuz, başka yere getiriyorsunuz.

BAŞKAN – Soru-cevapla birleştirdik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olsaydın orada, 30 saniye konuşmadı, bir sunum yapmadı. Niye söylemedin “Sunum yap.” diye?

BAŞKAN – Sayın Akar...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ya, onların takdiri, yapar, kısa yapar, uzun yapar.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen, bu verimli bir toplantı metodu değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, biz zaman zaman o sunumları kısaltmalarını talep ediyoruz, zaman zaman detaylı anlatımlarını talep ediyoruz, bunda da bir sakınca yok, eleştirilecek bir konu da değil.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Değerli Akar, tamam, ben yüksek sesimi indiriyorum, özür diliyorum yanlış anlaşılıyorsa.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Estağfurullah.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Heyecanıma bağışlayın yani art niyetim yok, bunu da bilin. Uzun zamandır da katılamıyordum biliyorsunuz ben.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben tapuda daire başkanıydım, TÜRKSAT'la çalıştık, bu yönetimin hiçbiri yoktu o zaman. Yani gerçekten işlerini yapıyorlar arkadaşlar, ciddi yapıyorlar. Siz, şimdi, dünyadaki çok gelişmiş ülkelerle kıyaslıyorsanız... Veyahut da işte bizim düzeyimizdeki ülkelerle kıyasladınız, onlarda şu var mı, bu var mı, bilmem ne diye. Arkadaşlar, sizin iktidar döneminizde Türkiye'de fert başına düşen millî gelir 2 bin dolardı, 2.500 dolardı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne zaman?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sizin iktidar dönemlerinizde. Ne zaman? 1984'lerde diyelim, 1980 öncesi, Rahmetli Ecevit'in döneminde, Erdal İnönü'nün döneminde 2.500 dolardı tamam mı, 2.500 dolardı.

BAŞKAN – Sayın Akar, en son tek parti döneminde tek başınıza iktidar olduğunuzu söyleyeceksiniz galiba.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şimdi, fert başına düşen millî gelir 10 bin doları geçmiş arkadaşlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Küçük harfle konuşursan daha rahat anlarız.

BAŞKAN – Ben anlatırım.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Bizim elli yıllık, yüz yıllık hedeflerimiz var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olsun, olsun.

Şimdi Davutoğlu'ndan da biz sorumluyuz, onu söyleyeyim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Akar, bakın, bizim yirmi yıllık, elli yıllık, yüz yıllık hedeflerimiz var, 2023, 2053, 2071 var. Hedeflerimizin şeyinden bahsettiler ya, dolayısıyla bizim AK PARTİ iktidarı olarak vizyonumuz çok geniş yani kıyamet kopuncaya kadar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Senin istediğin şekilde siyasallaştıracağım bundan sonra, tamam mı.

BAŞKAN – Ya, bir saniye, özür diliyorum.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Zaten siyasallaştırıyorsun, sorularını siyasallaştırıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Deligöz, Sayın Akar, bir saniye.

Ya, burada siyaseti hep birlikte itibarsızlaştırıyoruz. Siyaset yapmanın neresi kötü? Biz siyasetçiyiz, tabii ki siyaset yapacağız. “Yok siyaset yapmayalım, yok şöyle yapmayalım.”, bu söylemin doğru olduğunu...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siyasallaştıracağım dedim, kurumların geneli üzerinde konuşuyorum.

BAŞKAN – Siyaset en belirleyici şeydir, siyaset her yere sirayet eder, siyaset millî iradedir; bunu, böyle, siyasetçiler olarak kendimiz kötü, kerih, kaçınılması gereken bir şey gibi sunuyoruz. Lütfen, en azından burada yapmayalım bunu yani.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan katkılarının için.

Sayın Akar, doğru diyor, biz hepimiz siyasetçiyiz.

Bak, siz burada üç dört CHP üyesisiniz ama onların içinde en çok siyasallaştıran şahsınız, diğerleri daha sakın, daha makul ama siz aşırı siyasallaştırıyorsunuz konuları, başka konulara getiriyorsunuz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, kısa kesse çok iyi olur çünkü çok bekleyenler var.

BAŞKAN – Evet, bundan sonra da denetimlerini yapacağımız kurumlar var.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Deligöz.

Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AR-GE faaliyetlerinin oldukça masraflı ve uzun süreli olmasına karşılık sonuç alınması durumunda sunulan hizmetlerdeki katma değer artırdığı gibi şirketin değer artışı da sağladığı biliniyor. Biz bu AR-GE'yle ilgili KİT Komisyonlarının çoğunda bu konuda düşünce de ürettik. Burada dikkatimi çeken bir şey oldu: Her yıl araştırma konularında bazılarının değiştirildiği görüldüğünden ve araştırma sonuçlarının somut bir yansıması da henüz ortaya çıkmadığından önceki yıllara ait denetim raporlarında AR-GE faaliyetlerinin bütçesi ve konusu önceden belirlenecek bir program çerçevesinde sürdürülerek yapılan harcamalarla ilgili hesaplarda izlenerek maliyetlerin belirlenmesi ve çalışma sonucu elde edilen patent, telif hakkı ve benzer kıymetlerin maliyet esaslı olarak şirket varlıklarına kaydedilmesi öneriliyor. Buna kurum bir yanıt vermiş. Kurumun yanıtını birazcık tatmin edici görmedim ben. Bu bağlamda, AR-GE'yle ilgili yapılan çalışmalarda neden bu kadar çok değişikliğe gidiliyor. Çünkü AR-GE bayağı da bir masraflı çalışma olarak ele alınan... Ciddi anlamda da değerlendirilmiş. Ama AR-GE'nin sonucu daha oluşmadan, anladığım kadarıyla, buradaki rapor bilgilerinde ondan vazgeçilmiş. Bu ek bir külfet, kuruma da getirdiği bir artı zarar. Buna neden gerek duyulmuş?

Yine, çoğunluk hissesi özelleştirilmiş olan TÜRK TELEKOM kamu arazisi üstüne veya şahıs arazisi altına tesis edilmiş yer altı kablo gözleri için tahsil edeceği kira bedelini kendisinin belirlemesi, bundan dolayı TÜRKSAT AŞ'nin TV

şebekesini geliştirmesi ve yaygınlaştırmasında önemli bir engel olduğu vurgusunun yanında TÜRK TELEKOM'un kullanma hakkına sahip olduğu altyapıdan faydalanma maliyetlerinin oldukça yüksek olması nedeniyle, gerek mevcut gerekse yeni tesis edilecek yer altı kablo sistemlerinin makul bir fiyata ortaklaşa kullanılabilmesini sağlayacak bir uygulamanın geliştirilmesi ve bunun yanında, hanelerde yüzde 16'ya varabilen düşük bir Kablo TV şebekesinin yaygınlaştırılması kurum adına kendisinin koyduğu hedefler ve başlangıca uyum sağlamadığı görülüyor.

Bir de tüm il merkezlerinde Kablo TV altyapısının yaygınlaştırılması projesi kapsamında yıllara göre bir dağılım var. Buna göre, iller neye göre kıstasa alınarak seçildi? Altyapılarında hangi kriter alındı? Kırklareli, Trakya'da o bırakılmış, burada Aydın bırakılmış, Karadeniz'de Samsun'un dışında hiç yok. Doğu illerinde hemen hemen hiçbirinde yok, bir tek Erzurum ve Erzincan var. Burada Kablo TV altyapısının yaygınlaştırılmasında nüfus mu, turizm mi, sanayi mi, talep mi; hangi kriterlere göre bir değerlendirme yapılıyor? Onu öğrenmek istiyorum.

Uydu Test Merkezi için protokol 2010 yılında imzalanmış, Test Merkezi 2015'te bitmiş, kullanım hakkı protokol tarihi itibarıyla yirmi yıl. Merkez 2015'te tamamlandığı için kullanma süresine on beş yıl kalmış yani beş yıllık kullanma süresinin boşa gittiği görülüyor. Bununla ilgili yeni bir düzenleme yapılacak mı? Kullanım süresiyle ilgili neden protokol tarihi baz alındı?

Tabii, biz KİT Komisyonunda değerlendirdiğimiz kuruluşlar içinde birkaç tanesi can alıcı ve özellikle bunlardan biri de TÜRKSAT ama görünen o ki bazı kısımlar özelleştirilip bazı kısımlar devlette kalınca orada da oluşan bir iletişim ve yasalardan doğan eksiklikler var. Bunlarla da kurumların bazen önlerinin tıkanıp ortaya çıkıyor. Bütününe baktığımızda, bu TÜRKSAT için de bazı uygulamalarda sıkıntı yarattığı anlaşıyor. Sanırım onlar da yasal düzenleme ya da Ulaştırma, Denizcilik Bakanlığının bu konuyla ilgili yeni düzenlemeleriyle giderilir umuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Turan, buyurun.

HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, TÜRKSAT'ımızın Değerli Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdürü, ekip arkadaşları ve diğer kurumlarımızın yetkilileri; hepinizi en kalbî muhabbetlerimle selamlıyorum. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, bu TÜRKSAT'la ilgili yapılan değerlendirmeler içerisinde teknik olarak soru soran, eleştiride bulunan ve önerileriyle toplantıya katılım ve katkı sağlayan değerli vekillerimize teşekkür ediyorum kendi adıma. Ancak siyasal birtakım değerlendirmelerle, bir de böyle itham edici üsluplarla, "Abartıyorsunuz, aldatıyorsunuz ve kandırıyorsunuz." gibi ifadelerle -özellikle not ettim ve müteaddit defalar geçti- bu tip tanımlamalarla yapılan şeyleri kabul etmek mümkün değil. Sonuç itibarıyla, Hükûmetin, siyasi iktidarın şu anda Hükûmette bulunan vekilleri olarak biz, ben de bu iktidarın bir milletvekili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev alan bir vekil olarak görevimiz yasama ve denetim faaliyeti. Hep birlikte yapıyoruz. Mustafa Bey de biraz önce altını çizdi, diğer kardeşlerimiz de çizdi, denetim konusunda sonuna kadar evet, sorulan bütün sorulara en açık, en şeffaf şekilde cevapları almak ve en iyisini yapmak Türkiye'miz adına hepimizin icra etmesi gereken bir faaliyet. Ancak bu itham edici üslubu kabul etmek mümkün değil. Biz kimseyi kandırmıyoruz, kimseyi aldatmıyoruz ve hiçbir zaman aldatmadık, kandırmadık. Zaten on dört-on beş yıllık geçmişimizde kurumla siyasi iktidarı cem ederek sundunuz. Yani "Bir TÜRKSAT uydusunu fırlatmayı bile abartarak, çok bir şey yapılmış gibi takdim ederek..." diye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Değil mi sizce? Abartılı olup olmadığını takdir edelim, konuşalım isterseniz.

HASAN TURAN (İstanbul) – "Kandırmıyorsunuz, aldatıyorsunuz..." cümleleri bir ithamdır efendim. Şimdi, biz aldatmıyoruz, aldatmadığımızı da eğer demokrasilerde bunun karar vericisi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kaç tane uydu var? Hadi konuşalım aldatma olup olmadığını.

HASAN TURAN (İstanbul) – Lütfen, bakın, ben sabırla dinledim, sadece not aldım Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aldatıyorsunuz, ısrarla söylüyorum.

HASAN TURAN (İstanbul) – Bakın, sadece not aldım ve cevap veriyorum, hakkımı kullanıyorum. Lütfen siz de sabırla dinleyin.

Biz aldatmadığımızı, kandırmadığımızı on dört-on beş yıllık geçmişimiz, millet tarafından payelendirilmesi de bunun göstergesidir. Siz Türkiye'nin haberleşme -ki millî güvenlik konusunda da en önemli alandır- yayın ve diğer konularda dışa bağımlı, kendisi bir şey üretmeyen, başkalarını emanet olarak kullanan şeyden kendisi yapıp uzaya bir uydu fırlatmasını...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok öyle bir şey ama.

HASAN TURAN (İstanbul) – Nasıl yok ya?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İspatlayın bana yaptığınızı o zaman.

BAŞKAN – Sayın Akar, istirham edeceğim. Sayın üyeler sizi dinlediler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi bana cevap veriyor ama.

BAŞKAN – Tamam, bekledi ama bir saat cevap vermek için.

HASAN TURAN (İstanbul) – Ama bak çok nezaket çizgisi içerisinde veriyorum ben cevap. İtham ediyor muyum sizi?

Bunu hafife alıyorsanız bunu ben buradaki muhterem hazrunun ve kayıtlara geçtiği için de milletin takdirine bırakırım. Bu hafife alınacak bir şey değil. Ciddi ciddi Türkiye bir faaliyet yapmış, bir uydu göndermiş uzaya ve buradan da

Türkiye kendi uydusu üzerinden servis yapıyor. Bugün 309 tane TV kanalımız, 110 tane radyomuz ve birçok haberleşmemiz bunun üzerinden yürüyor ve bu da TÜRKSAT ismini taşıyor. Yani başında da "Türk" yazıyor, bu bizi gururlandırır, onurlandırır, millet olarak hepimizi yapar. Kim yaparsa yapsın bu memleket için, bu millet için duvarın üzerine bir tane tuğla koyan her kişi bizim için muteberdir, biz onlara "Allah razı olsun." deriz, kim yaparsa yapsın.

Biraz önce Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızla ilgili kim söz almışsa devlet tecrübesi, geleneği ve yapmış olduğu hizmetlerden dolayı iktidar olsun, muhalefet olsun, arkadaşlarımız güzel sözler söyledi. Demek ki bu devlete, bu millete hizmetler etmiş. Biraz önce hatta şöyle ifadeler de kullanıldı, "Bir ilahiyatçıyı bulursanız, getirirseniz..." falan gibi tanımlamalar da oldu, not aldım. Ya, ben baktım, özellikle inceledim, geçmiş herhâlde, tanıımıyorum, şu anda Genel Müdür olarak atanan yani bu kurumun başına en yetkili noktada getirilen kişinin CV'sine baktım, maşallah. Hatta altına vatandaşların yaptığı yorumlara da baktım, ne diyorlar diye. "İlk defa." diyor bir kısmı belki de biraz abartarak, ilk defa olmamıştır herhâlde bizim devlet tarihimizde; "Adama göre iş değil işe göre adam." diyor, tanımlama yapıyor. Ha, birkaç tane, tabii, "SGK'dan geçmiş." diyenler de var. SGK'da dahi görev yaptığı süre içerisinde bilgi ve iletişimle ilgili görev yaptığı yazıyor.

Şimdi, "Eğri cetvelden doğru çizgi çıkmaz." demiş Hazreti Ali. Bakışımız doğru olursa doğru sonuçları görürüz ama eğri bakarsak her şeyi eğri görürüz. O yüzden, yapılan işi ilk önce biz takdir etmesini bileceğiz. Allah razı olsun, on bir yıllık bir kurum, gelmiş, kâr ediyor, zarar ettirmiyor ülkeye. Kamu teşekkürlerinde bizim burada zararları da konuştuğumuz günler oldu. Kâr ettiriyor artı ilerliyor, teknolojisini yeniliyor, hizmetler veriyor, işte yok "Anten kalktı.", yok "Başka bir şey oldu." diye tahfif edici ifadeler yerine buradaki denetim mekanizmaları içerisinde... Ki ben kimsenin usulünü de tenkit etmiyorum, sadece kendi görüşümü söylüyorum, siz öyle düşünüyorsunuz, ben de böyle düşünüyorum, yoksa herkesin görüşüne de saygılıyım. Yani "Bu kurum içerisinde bu alım doğru olmamıştır, şu usul doğru olmamıştır, bu böyle doğru değildir." gibi eleştiriler yapıp bunun daha iyi işlenmesini sağlamak doğru yöntemdir diye düşünüyorum. Artı, siyasal bir öteleme -geçenki bir kurum denetiminde de aynı üslupla itiraz ettim- üslubunun da, ötekileştirme üslubunun da doğru olmadığını düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin 2 kişisinden 1 kişinin desteğini almış, yüzde 50 destek alarak iktidar olmuş bir siyasi hareketin toplumun her katmanında izdüşümünün bulunmasından daha doğal ne olabilir? Bunun mühendisi de vardır, sanayicisi de vardır, iş adamı da vardır, entelektüel de vardır, gazetecisi de vardır, siyasetçisi de vardır, bürokrati de vardır ve her insan kendi ekibiyle çalışır, doğru olan da budur. Ekip çalışması yaparsanız, "ben" demeyecek, "biz" diyeceksiniz yol yürüyeceğiniz insanda eşgüdüm, uyuma bakarsınız. Uyumlu olacak insanları da makamlara getirirsiniz, beraber başarılar yazarsınız. Aksi takdirde, iki kişi "Ben varım, ben varım." diyorsa orada kavga vardır ve oradan başarı da çıkmaz, bunları da Türkiye'de görüyoruz, hep beraber yaşıyoruz. Herkes kendi içinde baksın, ona göre de değerlendirsın. O yüzden, ben yapılan şeylerin güzel olduğunu... Eksikleri tamamlamak arkadaşlarımızın işidir. Emek veren, gayret veren bütün kardeşlerimi tebrik ediyorum, Allah razı olsun, Allah başarılarını artırsın. Biz de elimizden geleni yapacağız.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Sayın Sertel, tekrar bir söz talebiniz mi var?

ATILA SERTEL (İzmir) – İki dakikalık bir söz talebim var, fazla uzun konuşmayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Şimdi, alt komisyondayken önermişim ama ben unuttum tabii, eski Genel Müdüre önermişim, yenisi gelince yenisine de önermeyi unuttum. Bu olumlu ve alınması gereken bir karardır diye düşünüyorum: Kanal Urfa var, Adana TV var, Gaziantep Olay var, Kanal 60, ES TV, Bitlis TV, Konya Sun TV, TV Malatya, Kanal 33, AS TV, Kocaeli TV, Mavi Karadeniz, Çay TV, 67 TV, Güneydoğu TV yani Türkiye'nin genelerinde il televizyonları var. Bu il televizyonlarını bazıları küçümser ama ben önemsiyorum. Çünkü Urfa'lı biri gidiyor, Avustralya'ya yerleşmiş, kendi memleketinden haber almak istiyor ve uydudan, oradan izlemek istiyor, ulaşabildiği oranda ulaşıyor ya da sıra gecelerini dinlemek istiyor, açıyor Kanal Urfa'yı, izliyor. Şimdi, Niğde'deki televizyon için de söyleyeyim, Mersin'deki televizyon için de söyleyeyim. Hemşehrileri uydu kanallarını izlemek istiyor ama öylesine acımasız bir uydu kirası rakamı alıyorsunuz ki Kanal Urfa'nın ya da Gaziantep Olay'ın verdiği rakamla Show TV, ATV, Kanal D aynı parayı veriyor. Bunu, bir kere, düzeltmek lazım. Yani, illerin reklam pastasından aldığı rakamla uyduya çıkma imkânı yok ve karasal yayıncılığın bittiği anda da o yerel televizyonların desteklenme imkânı yok. Yerel televizyonlar, sadece kendi yağıyla kavrulan ve o kavrulmanın içerisinde gelişemeyen ve sınırlı imkânlarla hemşehrilerine ulaşmak isteyen kanallar. Bunları önemsiyorum çünkü Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanlığı yaptığım dönemde, gittiğim her ilde hem gazeteleri hem televizyonları ziyaret eden ve sorunları dinleyen biri olarak bunu unutmuştum.

Sayın Genel Müdür, Sayın Yönetim Kurulu Başkanı; bu konuda, lütfen, ulusal boyutta yani yaygın olarak ve reklam pastasından çok büyük pastayı alan televizyonlarla yerel televizyonları eş değer tutmayın, vicdan ve insaf kuralları içerisinde bu uydu kiralarnı bir kez daha gözden geçirip yerel televizyonların yararına bir kararı çıkartın diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, buyurun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de kurumlarımızın değerli yöneticilerine hoş geldiniz diyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli arkadaşım konuşurken Sayın Akar'ın "Kandırıyorsunuz, aldatıyorsunuz." sözünün doğru olmadığını söyledi. Ben şu açıdan bakıyorum: Biraz önce Sayın Mit, Sayın Sertel, Sayın Karakaya da söyledi, arkadaşlarımız, ben, zaman zaman KİT Komisyonu toplantılarında, alt komisyonlarda, üst komisyonlarda sorular soruyoruz. Gelen cevaplara bakıyoruz, sorduğumuz sorularla alakası yok. Biraz önce Sayın Sertel de Sayın Mit de örnekleriyle ortaya koydular. Peki, ben şimdi soruyorum, AKP'li arkadaşlara soruyorum: Bu kurumlarımızın milletvekillerimizi aldatması değil midir, kandırması değil midir? Çok somut, çok somut bir soru sorulmuş, hiç alakası olmayan bir cevap verilmiş. Bu bir aldatmadır. Hatta, soru soran arkadaşlardan özür dileyerek, yani, çok affedersiniz, özür diliyorum, enayi yerine konulmuşuz, ciddiye alınmamışız maalesef. Yani belki biraz...

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Özür dileyerek konuştum.

BAŞKAN – Buna, biz burada izin vermeyiz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Verilen cevaplardan tatmin olmamış olabilirsiniz ama "aldatılıyor, kandırılıyor" ifadesini ben kabul etmiyorum, öyle bir şey olursa biz müdahale ederiz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Özür dileyerek konuştuğumu söyledim arkadaşlardan...

BAŞKAN – Biz müdahale ederiz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yalnız, bu, tabii ki...

BAŞKAN – Zaman zaman yaptığımız da oldu, yeniden cevap verilmesini yazarak talep ettiğimiz de oldu. Bu ifadenize katılmıyorum.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yani, bu anlamıyla AKP'li arkadaşlarımızın olayı değerlendirmesinin çok doğru olduğunu düşünüyorum. Yani, siz de bir soru sormuş olsanız, size de bu şekilde bir cevap gelse aynı şeyleri ben sizin için de konuşurum, öyle mi?

BAŞKAN – Ben bütün cevapları okuyorum. Tatmin olmamış olabilirsiniz, o kendi takdirinizdir ancak "Aldatılıyor, kandırılıyor, işte bir şey yerine konuyor." bu ifadeleri kesinlikle reddediyorum.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, ben ısrarla da söylüyorum yani tabii, siz reddedebilirsiniz, şey değil.

Artı, şöyle de bir algı var: İşte muhalif kanalların uydudan çıkartılması. Yani kamuoyunda böyle bir algı var. Bu algı doğrudur, yanlıştır. Yani, dileğim, arzum o ki, Sayın Bakanımızla ilgili Türkiye genelinde siyaset çevrelerinde çok doğru, çok güzel bir algı var, gerçektir de algıdan öte, ben de ona katılıyorum. Bundan böyle, özellikle bu, kanallarımızın uydudan çıkarılması konusunda daha hassas olmaları, en azından bu algıyı en dip seviyeye indirmelerinin gerekli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Evet, biz, burada, ta başından beri Sayıştay üzerinden kurumları denetlerken hep şunu söylemişimdir: "İktidar avukatı, muhalefet de savcı olmamalıdır." Yaptığım eleştiriler ve şimdiye kadar da takındığım üslup genel de kırılcı olmaması ve kurumun geneli üzerinde bir değerlendirme şeklinde olmuştur. Burada, KİT Komisyonunun üyeleri, kurum genel müdürlerini burada ağırlayıp onlar yirmi dakikalık, otuz dakikalık, kırk beş dakikalık kurumları hakkında bilgilendirdikten sonra onlara sorular sormak değildir. Evet, Sayıştay raporları üzerinden denetlemektir. İkinci de kamuoyundan almış olduğu bilgiler çerçevesinde –ille de Sayıştay raporunda olması gerekmiyor bunun- o düzlemde, o konularda da aynı zamanda hem bilgilendirme hem de gerektiğinde de soru sormadır ve bunun cevabını almaktır.

Şimdi, baktığınız zaman, biz söylediklerimizde, biraz evvel benim söylediğim kelimeler söylendiğinde arkadaşlarımız bunu savunma cihetine gittiler. Bu sözlerimin arkasındayım. Niye arkasındayım? Biz, kurumun başarısından rahatsız olmayız. Kurumun adının TÜRKSAT olması, adının önünde "Türk" olması o kurumu millîleştirmez. TÜRK TELEKOM da millî bir kurum değil artık, artık yabancıların. Adında birçok "Türk" geçen kurumlar da artık millî kurumlar değil. Buna da böyle bakmak lazım.

Tabii ki başlangıçta arkadaşlarım söyledi, baktığınız zaman sorulara verilen cevaplara, soruyla... Çok anlaşılır sorular aslında, hepsi bir tablo şeklinde, yılları itibarıyla, rakamları itibarıyla çok anlaşılır olan sorular ve anlaşılır cevap verilmesi gerekirken farklı cevaplar veriliyor, hatta cevap verilmiyor, biraz da dalga geçiliyor bana göre. "Siz nasıl olsa konuşun durun veya sorun durun, biz cevap vermesek de bir şey olmaz."

Kurumun siyasallaşması konusunda ısrarımı sürdürüyorum. Tabii ki siyasi irade, kurumun üst yönetiminde hâkim ve egemen olur, böyledir. Ki hangi iktidar gelirse gelsin, o yönetim kurullarına kendi paydaşlarını, kendi arkadaşlarını atar, bu doğru, bunda bir sıkıntı yok ama liyakate de bakmak gerektiğine inanıyorum kurumlarda. Nasıl Genel Müdür için doğru şeyler söylediyse buna da katılıyorum, Genel Müdür hakkında biz tek kelime söylemedik, ben veya arkadaşlarım söylemedi. Ben de CV'lere bakıyorum. Bakın benim hemşehrimin CV'sine, bir taneye, bu kurumda olmaması gerekiyor, başka kuruma verebilirsiniz, benim hemşehrime bir tanesi. Bir başkasına bakın, bu kurumda olmaması gerekiyor, başka kuruma verebilirsiniz. Bu kurum, çok önemli bir kurum. Nasıl? Teknolojik bir kurum bu. Bu kurumun hangi faaliyetine bakarsanız bakın, arkasında teknoloji var, arkasında bilişim var, arkasında yatırım ve AR-GE var, geliştirme var. Bunlara bakarsanız bunların doğru olmadığına siz de bizimle beraber ortaklaşırsınız burada.

Yine, abartılmaması gerektiği... Tabii ki bir ülkede yeni bir şey olduğunda cumhurbaşkanı, başbakan, bakanın temel atması, bakanın açılış yapması, cumhurbaşkanının açılış yapması çok doğal ama biz bu kurumu inceliyoruz. Kurumun faaliyetlerini anlatırken üç şeyden bir tanesinde "Cumhurbaşkanımız tarafından açılan, Cumhurbaşkanımız tarafından kapatılan, Cumhurbaşkanımız tarafından hizmete açılan..." Böyle bir olay yok, kimsenin, kimsenin pazarlamasına da ihtiyacı yok. Tabii ki açacak, gidecek, temel görevlerinden bir tanesi. Açmayabilir de, yerinde de oturabilir, o önemli değil. Biz, sunumun doğru yapılması gerektiğini ifade ediyoruz. Bunda da bir şey yok.

Diğer taraftan, uydu olayına bakınca, ben size birkaç tane örnek vermişim, yine birkaç tane daha örnek vereyim: Dünyadaki uydu sayılarını söylemişim, yaklaşık 10 bine yakın uydu var, çeşitli mesafelerde, alçakta, ortada ve yüksekte olmak üzere atmosferde uydular var. Rusya'nın toplamda 3.488 tane uydusu var, Amerika'nın 2.137 tane uydusu var, Çin'in 244 tane uydusu var, Japonya'nın 197 tane uydusu var. Arkadaşlar, bizim de uydumuz olsun, 5 tane değil, 10 tane olsun ama 1 tane uydu fırlattığımız zaman, bunu bir başarı hikâyesi gibi yazıp... Çünkü elektronik aksamını başkasına, mekanik aksamını başkasına, rampasını da başkasına kiralayarak yaptığımız, yazılımı da başkasına... Belki şimdi yazılım için övünüyoruz, "Yazılım yaptık." diyebilir Sayın Genel Müdür, gerçi onun dönemi değil ama olsun, diyebilir. Keşke hepsini biz yapsak. Ama yapmadığımız bir şeyi bize millî gibi yutturmak doğru değil. Şimdi, sorsam, parçasının tüm şeyinin yüzde kaçını millîdir diye, yerlidir diye belki hiçbirini olmayacak. Amerika'nın da değildir belki, Kore'nin de değildir ama bunu "Millî uydumuz, millî uydumuz..." 4 tane uydu fırlatmışız ve ilk defa fırlatılıyormuş gibi havai fişeklerle -şampanya demeyeyim, başkaları kutluyor şampanyayla- kutlanıyor ve bunu da bir başarı olarak sunuyor. Başarı değil kardeşim, samimi söylüyorum, 300 tane Türk kanalının orada olması başarı değil, bana göre başarı değil. Başarı, evet, gerçekten üretiriz; başarı, gerçekten diğer, bize rakip olan ülkelerle yarışırız, odur. Onun için de bana burada bir plan koyarsa ben alkışlarım. Der ki: "2016 yılında şu kadarını, 2017 yılında bu kadarını, 2020 yılında da bu kadarını yapacağız." Ben bunu alkışlarım ve destek oluruz eksik bir şey varsa, başarı budur. Ama bir tane uydu fırlatılıyor, uydu da -dediğim gibi- Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa AKP iktidarlarıyla beraber kurulmadı. İşte, bakın, ilk uydu ihtiyacımız 1994 senesinde çıkmış, daha önce başka uydulardan kiralık kullanıyormuşuz. Tabii, 1994 senesine baktığınız zaman, televizyon yayıncılığı geliştiğinden, uydu antenleri ortaya çıktığından en çok o zaman ihtiyaç olmuş herhâlde. Düşmüş, bir başkası yapmış, düşmüş. Hemen peşinden yapılmış. 2010'da teknolojik ömrü dolacak olanın yerine, evet, iktidarınız döneminde nasip olmuş, 2008'de fırlatılmış ve yerini almış. Şimdi, sizin döneminizde olan bir şeyin teknolojik ömrü eskiyor, onun yerine bir başkası yapılıyor. Olacak, keşke daha fazlasını yapabilirsek. Mesele burada. Ben bunu anlatmaya çalışıyorum arkadaşlara. Burada bir şey yok, yani övünülecek çok büyük bir başarı yok.

Kâr etmeye gelince, kârlı olan her kuruluş ille de başarılı demek değildir. Tabii ki tekel konumunda şu anda ve kârlı.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Biz size onu anlatamıyoruz, kâr etmeyenler de olur diyoruz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama biz bunları da konuşacağız.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – "Niye kâr etmiyor?" diyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, ama bunu da konuşacağız.

BAŞKAN – Lütfen... Tamam, karşılıklı tartışmalı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sevgili Kardeşim, kâr ediliyor diye "Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ederim Yönetim Kurulu Başkanım, çok başarılısınız..." Biz başarısızınız da demiyoruz, biz diyoruz ki: "Yanlışlar bunlar, bunları düzeltin. Gelecekte de bunları getirin."

HASAN TURAN (İstanbul) – En azından, "Başarı yok."tan, "Övünülecek çok büyük başarı yok." çizgisine gelmek bile bir başarı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Değil ama demagoji yapma da...

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, sıkıntı yok, sıkıntı yok Başkan. Söyleyebilir, ben alınganlık göstermiyorum.

Tabii ki üretmek için oradalar, bu kurumun görevi o arkadaşlar. Yani normal üretimini yaptığı için, normal işlerini yaptığı için bunu başarı hikâyesi olarak yazarsak gerçekten başaramayız, onu anlatmaya çalışıyorum ben size.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Akyürek, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli hazırun; başta benim bir sorum olacak ve gördüğümü anlatacağım.

Arkadaşlar da söyledi, hakikaten, yerel bölge televizyonlarıyla ve mesela, bir ATV, bir Show, aradaki farkın olması lazım. Yani ben biliyorum, zarar ediyorlar, inanın. Yani ne diyeyim? Seçim olduğu zaman hepimizin canına düşüyorlar ve milletin... Açık ve net söyleyeyim, "Bırakacağız bu işi." diyorlar. Ne olur, burada, araya bir fark getirin.

Ve burada, Sayın Bakanım, Yönetim Kurulu Başkanı Vecdi ağabeyimle 2011'den 2015'e beraber çalıştık. Hakikaten çok değerli bir ağabeyimiz, bakın, görevini yapan biri. Meclisten hiç ayrılmıyordu ve ben daha önce onu Bakan olarak zaten biliyordum ama Mecliste beraber çalıştığım için, inanın, tadına doyumaz ağabeyimizin ve her yükselen yerde de bir imzası vardır, ben biliyorum. Millî Savunma Bakanlığında bile çok emeği vardır. Ben kendisine sağlık ve mutluluk diliyorum, başarılar diliyorum.

Hepinize teşekkür ederim.

Muhalefete de bu, yerel televizyonla ilgili yaptığı açıklama için çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, ben de kıymetli milletvekillerimize değerli görüş ve önerileri için çok teşekkür ediyorum. Çok verimli bir müzakere yürüttük. Bu denetim çalışmalarımızı sorularıyla daha da derinleştirdiler.

Ben şimdi Sayın Genel Müdürümüze söz vereceğim.

Başlıklar hâlinde, kısa süre içerisinde cevaplamanızı isteyeceğim. Ayrıntılı olarak da lütfen daha sonra cevaplandırınız.

Buyurun.

TÜRKSAT GENEL MÜDÜRÜ CENK ŞEN – Biz sorulara yazılı olarak cevap vereceğiz Sayın Başkanım.

O kapsamda, en kısa süre içerisinde, on beş gün içerisinde cevaplarımızı vereceğiz.

Bütün milletvekillerimizin ifade ettiği hususlardan kendimize ders çıkardık. Bu kapsamda da TÜRKSAT'ın layık olduğu yerlere gelmesi için gerekli çalışmalarımızı gece gündüz demeden yaparak TÜRKSAT'ı iyi yerlere getireceğiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşlerinize sunacağım.

2013 yılını okutuyorum:

Sonuç

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ'nin 18/4/2014 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 200 milyon 751 bin 466,82 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

2014 yılını okutuyorum:

Sonuç

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ'nin 30/4/2015 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 79 milyon 128 bin 95,66 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Sayın Gönül, buyurun.

TÜRKSAT YÖNETİM KURULU BAŞKANI M. VECDİ GÖNÜL – Sayın Başkan, Sayın Divan, değerli milletvekilleri; teşekkür ederim.

Özellikle, TÜRKSAT'ın önemiyle ilgili söylediğiniz hususlar gerçekten bizi çalışma bakımından daha da teşvik etti. Komisyonunuzun çalışmalarına gerçekten önem veriyoruz. Neden? Çünkü, parlamentoların başı olan Magna Carta bütçe hakkı üzerine kurulmuştur, Magna Carta Libertatum. Yani, devletin parası nereye gidiyor, bunu bize emanet ettiniz, şimdi hesabını soruyorsunuz; hesabını vermekten büyük mutluluk duyuyoruz.

Bir ufak şey arz etmek istiyorum. TÜRKSAT, uydu ve diğer konularda işletmecidir, imalatçı değildir, üretici değildir, yalnız işletmecidir ve bu konuda da zannediyorum, Bütçe Komisyonuna hesap veriliyor. İşletmeciliğe hizmet veren, üretim veren TÜBİTAK, TAI, TUSAŞ, ASELSAN, bunların beraber bir gayreti var. Burada da Türkiye konunun önemine binaen gerçekten önemli atılımlar yaptı. Mesela, GÖKTÜRK 2 TUSAŞ'ta, benim Bakanlık dönemimde üretildi. O uydu üretilinceye kadar uydunun içerisine konan komponentlerin aşağı yukarı 350-400 derecelik bir sıcaklık farkına dayandığını bilmiyorduk, uyduyu üretince öğrendik. Neden? Çünkü, uydu -şu anda GÖKTÜRK 2 dolasmaktadır- güneş gördüğü yerde 250 derece, güneşten uzakta olduğu yerde eksi 150 derece bir sıcaklığa maruz kalıyor. Bunlara Batı çok çok önceden başlamış. Sizlerin desteğiyle -hep onu söylediniz- Türkiye on-on beş sene içerisinde bu işlere girdi, daha evvel uydu üretimiyle ilgili hiçbir teşebbüs yoktur ve bunu yapan yer TUSAŞ'tır. Gönülüm arz eder ki hep beraber oraya bir gidelim -bu gibi teknolojik bilgiler üniversitelerde falan öğrenilemez ancak üretilirken öğrenirsiniz- orada çok zorlukla temin ettiğimiz test araştırma merkezini bir görseniz. Yani, şu anda Millî Savunma Bakanlığımızın tabii daveti gerekir ama biz, tesislerimizi yani işletmede kullandığımız tesisleri size göstermeye amadeyiz. Ne zaman isterseniz, bu işletmede neler kullanılıyor, nasıl kullanılıyor, bunları sizlere takdim etmekten büyük mutluluk duyarız.

Sayın Başkan, Değerli Divan ve sayın milletvekilleri; bize fırsat verdiğiniz için ve gerçekten hizmetimizde gösterdiğiniz heyecandan dolayı hepinize teşekkür ediyoruz. İnşallah, bir dahaki seneye geldiğimizde huzurunuzda mahcup olmayız ve daha iyi şeyler anlatmak üzere geliriz.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Birleşime saat 14.15'e kadar veriyorum.

Kapanma Saati: 13.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.47

BAŞKAN: Fatih ŞAHİN (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Uğur AYDEMİR (Manisa)

SÖZCÜ: Kasım BOSTAN (Balıkesir)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2.- *Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri*

BAŞKAN – Çalışmalarımıza Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Görüşmelere başlamadan önce, Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, Komisyonumuza gelen misafirlerimizin kendilerini Komisyon üyelerimize tanıtmalarını rica ediyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze bırakıyorum.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Sayın Başkanım, Komisyonun sayın değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Kurumumuz faaliyetleriyle ilgili kısa bir sunum yapacağım.

Ülkemizde bulunan bor yatakları açısından kolemanit, tinkal ve üleksit üretim yaptığımız başlıca ham maddeler. Bunlardan önce konsantre ürüne geçiyoruz, daha sonra da rafine ürüne geçiyoruz.

Kamuoyunda yanlış bir bilgi var, Eti Madenin cevheri işlemeyen ham olarak sattığı şeklinde. Bu doğru değil, ürünlerimizin çok büyük bir kısmını rafine ederek yurt dışına satıyoruz.

Bor hangi sektörlerde kullanılıyor? Ağırlıklı olarak cam ama burada “cam” denilince düz cam anlaşılmasın, cam elyafı, cam yünü, borosilikat cam gibi, LCD camı gibi farklı cam üretiminde kullanılıyor; seramik sektöründe kullanılıyor, tarım sektöründe kullanılıyor, deterjan sektöründe kullanılıyor ve diğer kullanım alanları var.

Dünya bor rezervleri olarak bakarsak, ülkemiz dünya bor rezervlerinin yüzde 74'üne sahip, rezervi olan diğer ülkeler ise Amerika Birleşik Devletleri, Peru, Bolivya, Şili, Arjantin, Sırbistan, Kazakistan, Çin ve Rusya. Bizim ürettiğimiz ürünler kapsamında, dünya bor pazarı geçen yıl itibarıyla, üretim kapasitesi 5,6 milyon ton, talep yani pazar 4 milyon ton, bunun parasal karşılığı 1,9 milyar dolar; Eti Madenin bundaki payı ise, üretim kapasitemiz 2,2 milyon ton, satış miktarımız 2 milyon ton, satış gelirimiz ise 811 milyon dolar idi. Burada da yıllara göre grafiksel olarak dünya bor sektöründeki pazar payını arz ediyoruz. 2004 yılından bu yana Eti Maden hem üretim açısından hem satış açısından dünyada lider ve bu liderliğini gittikçe de pekiştirmekte. Geçen yıl itibarıyla dünya bor pazarının yüzde 50'sine sahip durumdayız.

Geçen yılki faaliyetlerimizi rakamlarla özetlemek istersek, sermayemiz 600 milyon lira, ciromuz 811 milyon dolar, ihracatımız 787 milyon dolar -iç satışımız da var, onunla beraber 811 milyon dolar- kârımız 448 milyon dolar. Hizmet alımı işçileriyle beraber 6.745 istihdam sağlıyoruz, dünya bor pazarının yüzde 50'sine sahibiz, dünya bor pazarında hem üretim olarak hem de satış olarak lider durumdayız. İşte, dediğimiz gibi, dünya bor rezervinin yüzde 74'üne sahibiz bu da tonaj olarak 3,3 milyar tona tekabül ediyor.

Üretimleri nerede yapıyoruz? Genel Müdürlüğümüz Ankara'da, Eskişehir'de 40 adet ocağımız ve rafine tesislerimiz var, Kütahya Emet'te ocaklarımız ve rafine tesislerimiz var, Bigadiç'te ocaklarımız ve öğütme tesislerimiz var, Bandırma'da ocağımız yok fakat kimyasal rafine tesislerimiz var.

Burada da işletmelere göre ürün portföylerimizi arz ediyoruz. Bandırma'da üretilen ürünler, Emet'te üretilen ürünler, Kırka'da üretilen ürünler, Bigadiç'te üretilen ürünler. Bu işletmelerden sadece Bigadiç'te öğütülmüş kolemanit yani öğütme işlemi yapıyoruz, Bandırma'da, Emet'te ve Kırka'da kimyasal rafinasyon faaliyetleri yapıyoruz. Yani biz ham cevher satmıyoruz.

Burada da yıllara göre kurulu kapasitemiz ve üretim miktarlarını arz ediyoruz. Tabii, bu üretimin ve satışların devamı için sürekli yeni projeler yapmak durumundayız. Son yıllarda tamamladığımız büyük projeler var, işte, Emet'te borik asit tesisi, şu anda Kırka'da tamamlanan 5'inci penta tesisi gibi birçok... Veya yakın zamana kadar ürün yelpazemizde olmayan bazı ürünleri de ürün yelpazemize kattık çinko borat gibi, borlu gübre gibi.

Burada da yatırım harcamalarımızı takdim ediyoruz. 2015 yılında madencilik sektöründe 36 milyon TL, kimya sektöründe 114 milyon TL olmak üzere toplam 150 milyon TL'lik yatırım yaptık. 2016 yılı yatırım programımız 295 milyon TL. Bu yatırımlardan da AR-GE için harcadığımız pay geçen sene yaklaşık 6 milyon TL. Şu anda devam eden yatırım projelerimiz var, onları arz ediyoruz. Üretimle ilgili projelerimiz var, çevre ve altyapıyla ilgili projelerimiz var, arama ve sondajla ilgili projelerimiz var.

Burada da yıllara göre satış rakamlarımızı, satış grafiğini takdim ediyoruz hem ihracat olarak hem iç satış olarak; genel olarak satışlarımızın yüzde 97'si ihracat, yüzde 3, yüzde 4 civarında da iç pazara satış şeklinde gerçekleşiyor. Burada

da aynı grafiği veriyoruz, değer olarak veriyoruz; bir önceki grafikte tonaj olarak vermiştik, burada parasal değer olarak veriyoruz.

Satışlarımızın bölgelere göre dağılımı, en büyük pay Uzak Doğu'da, ondan sonra Avrupa, Amerika, Afrika ve Orta Doğu geliyor. Sektör olarak da ağırlıklı olarak cam sektörü, biraz evvel de arz etmişim, buradan sadece düz camı anlamayalım, cam elyafı, cam yünü, borosilikat cam, solar tüp, LCD cam gibi değişik camların üretiminde bor üretimi kullanılıyor, seramikte, tarım gübrede, deterjanda da kullanılıyor.

Yurt dışı dağıtım kanallarımızı burada harita üzerinde gösteriyoruz. Kanada, Kuzey Amerika ve Güney Amerika'da tamamen kendi şirketimiz marifetiyle satış yapıyoruz. Amerika'da yerleşik şirketimiz var, Avrupa'da da 3 şirketimiz var, bir tanesi Lüksemburg'da yerleşik, bir tanesi Finlandiya'da yerleşik, bir tanesi Rusya'da yerleşik. Avrupa'da ve Afrika'da bu şirketlerimiz marifetiyle satış yapıyoruz. Uzak Doğu'da Çin'de şirketimiz var, yakın zamana kadar kendisi aktif değildi, bu sene onu da aktive ettik yani bundan sonra Uzak Doğu'daki satışlarımızı da mümkün olduğu kadar kendi şirketimiz üzerinden yapacağız.

Burada, ihracatın ürün cinsine göre dağılımını veriyoruz, biraz evvel de arz etmişim, ham satmıyoruz çoğunlukla, satışlarımızın yüzde 96'sı bor kimyasalları ve öğütülmüş ürünler, geri kalan yüzde 4'ü ise konsantre ürün. En çok ihraç edilen ürün Eskişehir Kırka'da 5 tane tesisimizin bulunduğu Etibor-48, diğer en çok sattığımız ürün ise Balıkesir Bigadiç'teki öğütülmüş kolemanit.

Burada, yurt içi satışla ilgili bilgi arz ediyoruz. Hangi sektörlere yurt içinde satıyoruz? Cam, seramik, tarım, temizlik, ambalaj, metal ve diğer. Burada, büyük firmaların isimleri var.

Satışlarımızın yüzde 50'sini CIF bazda yapıyoruz yani yurt dışındaki liman bazında teslim esasına göre yapıyoruz, yüzde 18'ini burada, Türkiye'deki limanlarda gemi üzerinde teslim şeklinde yapıyoruz FOB olarak, yüzde 32'sini de yine yurt içindeki limanlarda liman teslim, FCA olarak yapıyoruz. Lojistik faaliyetlerimizde kullandığımız limanlar İzmit, Gemlik, Bandırma, Ambarlı ve İzmir. Bu limanlara ulaşmada da yurt içi taşıma olarak demir yolu yüzde 17, kara yolu yüzde 83. Demir yolunun az olmasının sebebi demir yolunda bakım olmasından dolayı, son yıllarda o yüzden demir yolu taşımacılığımız azaldı, bakım bittiği taktirde demir yolu taşımacılığımız tekrar artacak.

AR-GE faaliyetlerimiz var, borun yeni kullanım alanlarının bulunması amacıyla. Demir-çelik sektöründe, seramik sektöründe, tarımda borlu gübre kullanımıyla ilgili AR-GE faaliyetlerimiz var. Eti Matik ürünü ürettik, onu pazara sunduk, onun geliştirme çalışmalarını yapıyoruz. LCD sektörüne ve nükleer sektöre istenen kalitede borik asit üretimi için kalite iyileştirme çalışmaları yapıyoruz. Teknoloji geliştirme projelerimiz var ve bu geliştirme projelerinin bir kısmını kendimiz, bir kısmını BOREN'le iş birliğiyle, bir kısmını da üniversitelerle iş birliği hâlinde yapıyoruz.

Burada da üniversitelerle iş birliği hâlinde olduğumuz projeler, sanayi ve özel sektörde iş birliği içinde olduğumuz projeler ve BOREN'le iş birliği içinde olduğumuz projeler var; başlıcaları.

İnsan kaynakları olarak bu senenin mart ayı itibarıyla hizmet alımı işçisi 2.488, memur ve sözleşmeli 1.769, işçi ise 2.422 olmak üzere toplam 6.679 kişiye istihdam sağlıyoruz.

2011 yılından beri bizde dosya sistemi yok, bütün işlemlerimiz elektronik ortamda gerçekleşiyor; bütün yazışmalar, imzalamalar elektronik ortamda yapılıyor. Şu anda da onun da bir üst geliştirme çalışmaları tamamlanmış durumda.

Mali durum: 2015 yılında ciromuz 811 milyon dolar, brüt kârımız 448 milyon dolar, Hazineye ödediğimiz temettü ise 309 milyon dolar. 2014 yılı itibarıyla vergi öncesi kâr açısından kıyaslandığında Eti Maden Türkiye genelinde 3'üncü firma olarak yer aldı.

Orta vadeli hedeflerimizde satış gelirimiz, satış miktarımız ve pazar payını burada takdim ediyoruz.

2016 ve 2019 için planladığımız önemli projeler var. Bunların bir kısmı AR-GE projeleri, bir kısmı üretim kapasitesi ve ürün çeşitliliğine yönelik projeler, bir kısmı da üretim altyapısına yönelik projelerimiz.

Bu üç sütun hâlinde verdiğimiz ürünlerden soldakiler mevcut Maden Yasası'na göre devlet eliyle üretilmek ve satılmak durumunda ama diğer iki sütundaki ürünlerde Eti Maden özel sektörde iş birliği de yapabilir veya özel sektör de bu ürünleri üretilip satabilir. Yani uç ürünler kapsamında özel sektörde iş birliğine hazırız, açığız.

Sorunlar ve çözüm önerilerimiz:

Personel istihdamı konusunda sıkıntımız var. Özellikle mühendis alımında KPSS'yle çok yüksek puan alan kişiler geliyor ama kurumumuzda çok fazla kalmıyorlar, ayrılıp başka kurumlara geçiyorlar. Çünkü bir de işletmeler ile Genel Müdürlükte çalışanlar arasında ücret farklılığı olmadığı için arkadaşlar da ya işletmelerde çalışmayıp Ankara'ya gelmek istiyorlar ya da başka kurumlara geçiyorlar.

Bu kapsamda, yine, özellikle işletmelerde lojman sıkıntımız var. Lojman yapılabilmesi için Başbakanlıktan olur alınması gerekiyor ama bu müsaadeleri alamıyoruz.

Avrupa'da borun insan üreme sağlığına olumsuz etkisi olduğu iddiasıyla ilgili yasaklama çalışmaları var, buna karşı lobi faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Avrupa Bor Birliği var, biz de onun üyesiyiz, o kapsamda karşı mücadelemize devam ediyoruz.

Çin'de şöyle bir uygulama var: Çin ile Güney Amerika ülkeleri arasında Gümrük Birliği Anlaşması var. O kapsamda, sattığımız ürünlerden birisi olan borik asitte, Çin, Güney Amerika'dan gelen borik aside sıfır gümrük vergisi uygularken bizden gelen ürünlere yüzde 5,5 gümrük vergisi uyguluyor; bu da bizim için bir dezavantaj.

Asıl işveren-alt işveren ilişkisiyle ilgili yaşadığımız sıkıntılar var. Bu zaten bildiğiniz gibi Hükümetimizin de gündeminde, onu bekliyoruz. Kıdem tazminatları konusunda da sıkıntımız var, yine alt işveren-taşeron işçiliği kapsamında. En son yapılan düzenlemeye göre, eğer müteahhit firma işçilere kıdem tazminatını ödemez ise kamu kurumları ödemekle mükellef tutuldu ama kamu kurumu bunu ödedikten sonra müteahhide rücu edecek mi, etmeyecek mi, bununla ilgili bir netlik olmadığı için farklı yorumlamalar var; bu da sıkıntıya neden oluyor.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine geçiyoruz.

2012 yılında gündemde kalan bir öneri bulunmaktadır.

Kitapta yer alan ikinci öneri 2012 yılı üst Komisyon görüşmelerinde gündemden çıkarılmış olup dosyada sehven yer almıştır.

Gündemde kalan 1 no.lu öneriyi okutuyorum; bu öneri aynı zamanda 2013 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağız:

Öneri 1:

Kurumun BOREN'le olan ilişkileriyle ilgili olarak; 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda BOREN'le olan ilişkilerin artırılarak sürdürülmesini teminen kurumun üzerine düşen sorumluluğunu yerine getirmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

Çok uzun bir metin var, bunu özetlemenizi istiyorum.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Yok, onu okumayacağım, çok kısa arz edeceğim.

Son yıllarda BOREN'le ilişkilerimiz gayet iyi şekilde. BOREN'le birlikte yürüttüğümüz projeler var. Ben de zaten şu anda BOREN'in de Yönetim Kurulu Başkanıyım aynı zamanda. Dolayısıyla, BOREN'in sanayiye uygulanmayacak teorik projeler çalışmasındansa Eti Madenin ihtiyacı olan projeleri çalışması için yönlendiriyoruz ve kanun çerçevesinde, mevzuat çerçevesinde biz zaten BOREN'e maddi katkıda da bulunuyoruz; şu anda ilişkilerimiz gayet güzel.

BAŞKAN – Önerinin oylamasına geçiyorum.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait iki öneri bulunmaktadır.

Birinci öneriyi görüşmüştük.

İkinci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ - Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi doğrultusunda hareket edilmektedir ve edilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait üç öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Ürettiği ürünlerin yüzde 97'sini dünyanın 80 ülkesinde yaklaşık 500 endüstriyel müşteriye ihraç eden ve miktar bazında yüzde 47 oranındaki payıyla dünya bor pazarı içinde lider konumda olan Eti Madenin, bu konumunu sürdürürken bir yandan pazar payını yüzde 70 seviyelerine yükseltmeyi hedef olarak aldığı, diğer yandan maden rezervlerinin çok uzun sürelere yetecek zenginlikte olması nedeniyle işletmelerde yeni yatırımların devam edeceği ve sonucunda da nitelikli ve kalıcı personel istihdamına imkân sağlanmasını teminen;

Yıl sonu itibarıyla çalışan 1.668 adet memur ve sözleşmeli personelin teşkilat içindeki dağılımının üretim fonksiyonu da dikkate alınarak rasyonel şekilde yapılması konusunun etüt edilmesi,

Teknik personelin meslek alanlarında çalıştırılmasını teminen, Genel Müdürlük merkezinde ana faaliyet birimleri dışındaki başkanlıklarda çalışan teknik personel sayısının makul seviyeye indirilmesi ile açıktan atanan personelin öncelikle işletmelerde istihdam edilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması hususları da dikkate alınarak kuruluşun vizyon, misyon ve stratejik hedeflerini gerçekleştirecek personel politikası oluşturulması,

Maden rezervlerinin çok uzun sürelere yetecek zenginlikte olması nedeniyle işletmelerde yeni yatırımların devam edeceği ve sonucunda da daha uzun yıllar nitelikli ve kalıcı personel istihdamına imkân sağlanması da dikkate alınarak işletmelerde personelin yararlandığı lojmanların güçlendirilmesi yerine personelin ekonomik, sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde bu alanda yeni projeler hazırlanarak uygulamaya konulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Kurumun daha verimli çalışması için yeni personelin daha verimli çalıştırılmasıyla ilgili olarak reorganizasyon projemizi başlattık, ona devam ediyoruz. KPSS'yle mühendis veya çalışan alımında şu anda Ankara'ya almıyoruz artık, işletmelere istiyoruz. Yalnız şöyle de bir durum var, biraz evvel de arz etmiştim: İşletmelerde çalışanlar, hatta buna bir kısım işçiler de dâhil olmak üzere yoğun bir şekilde Ankara'ya gelmek istiyorlar. Bunun sıkıntısını yaşıyoruz çünkü işletmede çalışan ile Ankara'da çalışan aynı ücreti alıyor. Dolayısıyla, sağlık imkânları, eğitim imkânları, sosyal çevre imkânları düşünülerek çalışanlarımız Ankara'ya gelmek istiyorlar; bu konuda sıkıntımız var. Bu konularda sizlerden istirhamımız -yani sadece bizim kurum için değil, diğer kurumlar için de geçerli- işletmede çalışanlar, Genel Müdürlükte çalışanlardan biraz daha fazla ücret alırsa bu onların orada kalmalarını biraz teşvik eder diye düşünüyoruz.

Lojmanlarla ilgili, yine onu biraz evvel arz etmiştim, dediğim gibi, işletmelerde biz eleman tutmakta sıkıntı çekiyoruz, lojman sıkıntımız da var. Ama tasarruf tedbirleri kapsamında bina kiralama, bina satın alma, lojman yaptıрма gibi hususlarda Başbakanlıktan izin alınması gerekiyor ve bu konuda da çok başarılı olmadık. Bu konularda yardımlarınızı istirham ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Önce Genel Müdürü tebrik edeyim, yaklaşık bir yıl olmuş. Ama bir gerçek var, realite var, bu kurumumuz gerçekten geçmiş dönemlerde de başarılı işler yapmış, uzun süre ihracat rakamlarını yukarıya doğru çekmiş grafiklerde. Gerçi 2011'den sonra hem kapasite kullanımı anlamında hem de satış oranlarına bakıldığında bir durağanlık yaşıyor. Ama Genel Müdür "alaylı" dediğimiz tabirle ta işletmenin en dibinden başlamış, madeni iyi bilen, daha sonra da kurumu da çok iyi bilen yeni bir Genel Müdürümüz var, ben daha da iyileştireceğinizi düşünüyorum.

Şimdi, bora baktığımız zaman yanlış bir algı var, Genel Müdürümüz de söyledi, bor tek başına hiçbir şey değil. Sonuçta boru kazma kürek kazarsınız, çıkarttığınızı kamyonlara yüklersiniz, gidersiniz bir dolgu işleminde kullanırsınız, gidersiniz başka işlemlerde kullanırsınız; tek başına hiçbir şey değil. İki tane seçenek var bunda, boru kullanım konusunda: Borun kullanılacağı sektörleri, alanları belirlemek, bunların üzerinde yatırım yapmak.

Tabii -konu, aslında genel konu ama buradan girdik- bunun için de çok iyi yetişmiş elemanların... Şimdi, bizim kurum, baktığınız zaman, bor madenini çıkartıp işte kamyonlarla nakliye yapıp dolgu işleminde kullanmıyor; bor madeninden çeşitli kimyasallar üretiyor ve bu kimyasalların değişik sektörlerde kullanılabilmesi için de çalışmalar yapıyor, olay bu. Bunu geliştirebilmek için de böyle... Çok özel bir alan diye düşünüyorum ben bu alanı, özel alan olduğu için de normal 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ya da bütün kurumlar için uygulanan personel politikasıyla bunu yürütmek mümkün değil. Yirmi beş-otuz yılını vermiş bir tekniker arkadaşın laboratuvarından emekli olması sonucunda oraya getirip işte, KPSS'yle aldığınız bir sanat okulu mezununu -örnek olarak veriyorum, bu, işçi statüsünde olsa bile, beyaz yakalı olmasa bile- oraya getirip çalıştırma şansına sahip değilsiniz. En azından bir süre oradaki tecrübeli arkadaşlarla, o kurumda uzun yıllar emek vermiş, çalışmış, o kurumun hafızası olmuş arkadaşlarla birlikte çalışması gerekiyor ama personel politikaları ve tasarruf politikaları neticesinde, bildiğim kadarıyla, ayrılan personelin yüzde 27'si civarında alıyorsunuz. Bu, bu kurum için çok sakıncalı bir olay yani kurumu geliştirmez, kurumun hafızasını yenilemez veya üzerine yeni şeyler katmaz, hep eksiltir, her geçen gün eksiltir.

Bunu defalarca konuştuk, burada gerçekten sizin desteğinize ihtiyacımız var arkadaşlar. Biz de destek olalım, bu kuruma özel ne gerekiyorsa -gerçekten de öyle- ihtiyacı olan, ayrılanın yerine tasarruf tedbirleri uygulamak değil, kârlı da bir kurum ve gelecekte çok daha büyük kârlar elde edebilir. Bakın, baktığınız zaman hem ihracata hem ithalata hem de dünyada kullanımına yüzde 74 rezerve biz sahibiz ama dünyada kullanılan bor ürünlerinin ancak yüzde 70-80'i bizim şeyimizde, 1'inciyiz ama yüzde 70-80'i. Niye 1'inci olmayalım, niye şey olalım, yüzde 70-80'i bizim ticaret hacmimiz içerisine, pazar payımız içine girmesin? Bunlar yapılabilir ama kurumun önünü açmak lazım.

Kurumun önünün tıkandığı noktalardan bir tanesi personel, geçmiş yıllarda emekli oluyorlar ve dikkat edersiniz, okursanız raporları da doğru bir tespit, hizmet alımına yönelmişler. Hizmet alımı da başka sakıncalar getiriyor, hem karşı çıktığımız taşeronlaşma olayını getiriyor hem de mali külfetler, aslında hizmet alımıyla ucuzlatacağız diye düşünürken maliyetleri belki de daha sonra bu daha kurumun üzerine yük olmaya başlıyor. Bunun önlenmesi için bu personelin orada kalıcı olmasını sağlamak lazım. Tabii, beyaz yakalı dediğimiz mühendisler kırsalda çok çalışmak istemezler, özellikle büyükşehirde, iyi okullarda yetişen arkadaşlarımız bu tür kurumlarda belki geçici, bir iki sene istihdam edilebilir ama ondan sonra belli başlı deneyim ve tecrübeler de erişikten sonra orada istihdam olanağı ortadan kalkıyor. Bunları teşvik edici unsurlar da olmalı, belki bir tanesi lojmandır ama sosyal donatı alanları da olmalıdır, onların ailesiyle vakit geçirebilecekleri alanlar da olmalı yani bu kurum bir kampüs hâline dönüştürülmeli aslında, fabrikaların bulunduğu yerlerde sosyal yaşamın olduğu, ihtiyaçlarının karşılanabildiği bir kampüs hâline dönüştürülmeli. Şimdi, bakıyorsunuz, Bandırma dışında çok fazla mühendise hitap edebilecek alan yok orada. Başka kentlere baktığınızda mühendisi çalıştırabileceğinizi... Çünkü sosyal yaşamdan da uzaklaşmak istemiyor, şehir yaşamından da uzaklaşmak istemiyor. Ankara'ya gitmek, genel merkeze gitmek talepleri var ama bunu da gerçekleştiremeyince kurumdan ayrılıyorlar. Her ayrılan personel kurum için bir zarar hanesine yazılıyor diye düşünüyorum, yetiştikten sonra, o tecrübeyi edindikten sonra. Bana göre, bu kurumun gerçekten bor madeninin işlenip dünyada tek üreticisi olmak ve pazar payının büyük bir kısmını elde etmek, rakamları daha yukarı çekmek istiyorsak önce personelden başlamalıyız burada. Evet, kurum kârlı, doğru ama kurumun problemleri var. Aslında bu dar

olanaklarla da iyi şeyler yapmaya çalışıyorlar. Eski genel müdür yok galiba, ona da teşekkür etmek istiyorum, o da böyle çok heyecanlı anlatırdı buraya geldiği zaman kurumun faaliyetlerini ama burada bu personel işinin çözülmesi lazım. Biz KİT Komisyonu olarak -gerekirse Başbakanla- en azından lojman probleminin çözülebilmesi için ya da bunlara özel bir istihdam politikasının belirlenebilmesi için bir çalışma yapılması konusunda bir tavsiyede bulunabiliriz. Gerçekten bu kurumun ihtiyacı var buna.

BAŞKAN – Görüşleriniz çok kıymetli, çok değerli. Biz bunları iletelim. Tabii, devletin de bir devlet personel rejimi var, o sınırlar içerisinde bir çözüm üretilmesi tabii bizim için de çok önemli. Gerek Eti Maden için gerek diğer özel sektörle rekabet içerisinde bulunduğunda dezavantajlı sosyal imkânlara ve maaşlara sahip olan kurumlar için bu husus önemli. Biz zaten buradan çıkan görüşleri ilgili bakanlıklara da aktarıyoruz, paylaşıyoruz.

Değerli görüşleriniz için ben de teşekkür ediyorum.

Önerinin oylamasına geçiyorum.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün hizmet alımı yoluyla gördürmekte ve genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve süreklilik taşıyan görevlerde yüklenici işçi çalıştırılmasına ilişkin Danıştay 13. Dairesinin (2013/2912) esas numaralı davasına ilişkin olarak 18/12/2013 tarihinde verdiği yürütmenin durdurulması kararı ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (28/1) fıkrasında yer alan "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur." hükmü de dikkate alınarak soruna çözüm bulunmasına ilişkin olarak ilgili merciler nezdinde gecikmeksizin girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – İlgili merciler nezdinde girişimlerde bulunduk. Söz konusu kararı yürütmeyi durdurma için talep ettik. Yürütmeyi durdurma reddedildi ancak konuyu temyize götürdük, o aşamada. Ondan sonra da bildiğiniz gibi Bakanlar Kurulumuzun gündeminde asıl iş, yardımcı iş konusu var. Bunun da yine aynı kapsamda netleşmesini bekliyoruz. Bir de yine Hükümetimizin gündeminde olan taşeron işçilerle ilgili düzenlemenin yapılmasını bekliyoruz bu kapsamda.

BAŞKAN – Evet, olay Hükümetin gündemine de intikal etmiş durumda.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, burada, baktığınız zaman, konuyu incelediğiniz zaman asıl işveren ve asıl iş dediğimiz bir iş var. Yani üretim yapılırken üretimin safhaları asıl iş olarak değerlendiriliyor, bir de lojistik dediğimiz, işte, taşınması ya da ürünün pazara sunulması, temizlik hizmetleri, güvenlik hizmetleri gibi hizmetler var ki bunlar da hizmet alımı yöntemiyle yapılan işler. Şimdi, arkadaşlar, ben bir şeye de şahit oldum 24'üncü Dönemde Sanayi Komisyonunda. Mesela sizin Eti Borun, Eti Madenin getirmiş olduğu tüvenanın hizmet alımı yöntemiyle çıkartılması, kazma kürek işinde çalışan personelin hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılması... Bir kanun teklifi verilmişti, sonra hep beraber orada konuşuldu ve o kanun teklifi, maddesi geri çekildi. Aslında doğruydu çünkü o gün konuşurken o kısımdaki işçilik maliyetinin sadece yüzde 5 olduğu görülüyordu baktığınız zaman Eti Borda ve Eti Madende. Şimdi, yüzde 5'lere düşen işçilik maliyetlerinde asıl işlerde bile hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılması oradaki insanın köleleştirilmesi anlamına geliyor aslında. Hani kabul edebilirim Avrupa Birliği esaslarına göre bunlar yüzde 13'te, Türkiye'deki en iyi işçilik yüzde 13'tür. Bakmayın böyle yüzde 20'ler, yüzde 30'lar, yüzde 40'lardan bahsedilir ama sanayide en iyi –özel sektörde de olsa- yüzde 13'ler civarındadır, Avrupa Birliğinde de yüzde 18-23 civarındadır.

Şimdi, yeni bir taşeron yasasını beklemekten ziyade mesela benim kentimde özel sektör tüm hizmet alımı yaptığı işçileri kadrolu hâle dönüştürdü. Bunun içerisinde Lassa, Brisa, Pirelli, Goodyear var. O arada SEDAŞ da -özelleştirildikten sonra- hizmet alımı yöntemiyle yapmış olduğu, üretmiş olduğu hizmetlerdeki kendi elemanlarını, çalışanlarını kadrolu hâle getirdi. Demek ki bu taşeronluk denen kölelik şeyinin ortadan kalkması lazım. Hepimizin kardeşleri, akrabaları, yeğenleri, etrafımızda yaşayan insanların çocukları var. Bir şekilde Türkiye'nin ucuz işçi pazarı hâline dönüştürülmesinden kaçınmamız lazım. Evet, rekabet de edeceğiz, Çin'de, Mısır'da, Romanya'da ucuz çalıştırılıyor olabilir ama Türkiye'nin de ucuz işçi pazarı hâline getirilmesinden kaçınmamız gerekiyor. Bu, hiçbirimize fayda sağlamaz; ne topluma fayda sağlar ne ülkeye fayda sağlar, sadece sermayenin gücüne güç katar. Birçok şirket gelirken, Türkiye'ye yatırım yaparken kimse "Vergi vereceğim, istihdam sağlayacağım." diye yapmaz, hepsi duygusal davranırlar, "Ne kadar kazanıyorum?" diye bakarlar. Biz onların da tabii kazanmasının önündeki engelleri açacağız ama işçilerimizin de vatandaşlarımızın da köle gibi çalıştırılmasına karşı çıkacağız.

Buradaki tespitler doğru. Mahkemeye de gidilmiş, mahkemeye itiraz etmişsiniz. Ben sizin yerinizde olsam Yargıtaya falan itiraz etmem. Yani bir kamu kuruluşunuz. Özel sektör hizmet alımı yöntemiyle çalıştırdıklarını kadrolu hâle getirirken bir kamu kuruluşunun ille hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılmasını doğru bulmuyorum. Evet, eksiklikler var, size yapılması, destek verilmesi gereken şeyler var ama bu olayı da doğru bulmuyorum. Tabii, gelecek taşeron yasası çok fayda sağlamayacak yani aynı mantıkla gelirse, henüz içeriğini görmedik ama düşünüldüğü gibi geldiğinde oradaki müteahhit kârı bile işçiye yansımayacak ve aynı mantıkta devam edecek. Bunlar doğru şeyler değil. Eğer biz çalışanlarımıza yeterince ücret

verebilirsek bundan esnaf da faydalanır, bundan kurumlar da faydalanır, Türkiye'deki ticaret hacmi de genişler. Biraz da olaya böyle bakmak lazım. Onun için belki suçlanabildiniz de eğer itiraz etmeseydiniz "Niye itiraz etmediniz?" diye ama ben itirazınızı doğru bulmuyorum. Ben elinizden geldiğince doğru bir perspektifle... Ne kadar eleman ihtiyacınız var hizmet alımı yöntemiyle yapmazsanız? Çünkü hizmet alımıyla yaptığınız zaman burada yandaşlık ortaya çıkıyor. Var diye söylemiyorum, bakın, tartışılan konuları söylüyorum. Siyasallaşma ortaya çıkıyor, müteahhit kârı ortaya çıkıyor, müteahhitle ilişkiler ortaya çıkıyor, işi bırakanların kıdem tazminatları ortaya çıkıyor, bir çok şey ortaya çıkıyor ama bunlar kadrolu elemanlarınız olursa zaten bunlar sendikalı oluyor, sosyal hakları, iş güvenliği, güvencesi, sağlığı, her şey güvence altına alınmış oluyor. Bu şekilde değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Kurumun buradaki hukuksal adımını da yanlış buluyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, siz de kısmen değindiniz, biliyorsunuz, bir yola girdikten sonra onunla ilgili bütün hukuki hakları eğer kullanmazsa kurum farklı disiplin ve hukuki sorumluluklar doğabilir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru.

BAŞKAN – Siz meseleye yaklaşım açısından değerlendiriyorsunuz, ona bir diyeceğimiz yok ama arkadaşlarımız tabii bütün hukuki yolları tüketmek durumundalar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de bildiğim için onu da söylüyorum yani.

BAŞKAN – Evet.

Sayıştayın önerisiyle ilgili olarak görüşünü alacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, bu konuda sayın vekilin anlattığı hususların dışında bir de 2840 sayılı Yasa'nın getirdiği zorluklar var. Bu yasada bir değişiklik yapılması konusu vardı, daha önceki önerilerimiz de vardı. Çalışmaları yapıldı, komisyonlardan geçti ancak gündeme alınamadan düştü. O da bir engel teşkil ediyor, her şeyin devlet eliyle yapılmasını emrediyor bu yasa, Eti Madendeki bor madeninin devlet eliyle tüm işlemlerinin yapılmasını emrediyor. Dolayısıyla yani bir yıkama işini bile devlet eliyle yapmak gerekiyor. Bu verilen karar da biraz bununla alakalı zaten, 2840'la ilgili mahkeme kararı. İş Kanunu'na dayalı olarak izah edilen husus da var ancak 2840 da var. O konu nasıl olacak? Yeni çalışmamızda, bizim bu seneki çalışmamızda belki bir öneriyle tekrar gelmek durumunda kalabiliriz. Diğer taraftan söylenenler tabii ki uygulamada nasıl bir hâl alacak, orası önemli. Şu anda yöredeki işçilerin ilköğretim mezunu olması, o çıkacak olan yasanın onların istihdamına bir engel teşkil etmesi söz konusu ise –işte, ortaokul, teknik lise mezunlarının falan alınması gerekiyor bildiğim kadarıyla bu tür işçi alımlarında ama bu özel istihdam olacak- o kişilerin orada istihdam edilmesi mümkün olamazsa ve devlet eliyle yapılmasına engel olmayacak ya da devlet eliyle yapıldığını ortaya koyacak bir anlam taşıyacaksa -kanunda öyle bir şeye istisna konulabilir mi, onu bilemiyorum tabii- o zaman bir çözüm olabilir. Ama olmaz da sadece özel istihdam diye o işçiler istihdam edilirse o zaman yine bir engelle karşılaşabiliriz.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, konu Hükümetin de gündemine girmiş, Sayıştay çalışmalarını yapmış, kurum görüşlerini iletmış. Eğer bu konuda bir düzenleme ihtiyacı doğarsa bu görüşler elbette ki nazariyeye alınacaktır. Ben bu konudaki çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ –Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi doğrultusunda hareket edilmektedir ve edilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi kurumla alakalı görüş ve düşüncelerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için genelî üzerinde görüşme açacağım.

Komisyon üyelerimizin sormuş oldukları sorulara tutanakların tarafınıza tebliğinden itibaren yasal süresi içerisinde yazılı ve ayrıntılı olarak cevap vermeniz gerektiği hususunu hatırlatmak istiyorum.

Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bor minerallerinin son derece özel kimyasal yapıları nedeniyle hammadde, rafine ürün ve nihai ürün şeklinde ve önemli ölçüde alternatifsiz ürün olduğu biliniyor. Bu bor mineralleri ilave edildikleri malzemelerin katma değerini de artırıyor. Türkiye'den bor alan ülkeler, bundan katma değeri yüksek bor ürünleri üretmekte ve bu ürünleri ileri teknolojik ürünlerin üretilmesinde kullanarak ürettikleri katma değeri yüksek teknolojik ürünleri Türkiye'nin de dâhil olduğu pazarlarda satmaktadır. Katma değeri yüksek, çeşitlendirilmiş bor ürünlerinin teknolojik gelişmesi ve bu bağlamda bor madeninden daha verimli biçimde yararlanılması gelecek açısından da çok önemlidir. Benim burada birinci olarak öğrenmek istediğim şu: Amerika Birleşik Devletleri yüzde 7'ye sahipken bu konuda bize göre sağladığı fayda ve katkı rakamsal olarak nedir? Dünya rezervinin yüzde 72'sinin ülkemizde olduğu biliniyor ancak bunu biraz evvel rakamsal olarak verdik ama daha bununla ilgili araştırma yapıldığında bu rezervin de artması mümkün. Kalite bakımından olabilecek en yüksek orana bizim ülkemizdeki borun sahip olduğu da biliniyor. Bor minerallerinden ve

rezervlerinden yeterli faydanın sağlanabilmesi için AR-GE'yle ilgili yapılan çalışmaların daha ağırlıklı olması gerektiğini düşünüyorum.

Bu bağlamda bir şeyi de vurgulamakta yarar var: Biliyorsunuz, bor madenlerinin bugünkü geldiği duruma gelmesinde 1978'de CHP Hükümetinin almış olduğu bir karar önemli. Etibankın devreye girmesiyle 50 dolar civarında satılan bir ürün 200-250 dolara bir haftada çıkmış, o anlamda da ülkemiz için önemli bir getiri kaynağı olmuştur.

Özel bor ürünleri ile bora dayalı sanayi ürünlerinin yatırımları ve bora dayalı sanayi teşvikinin önemli olduğunu düşünüyorum. Yine, Birleşmiş Milletlerin iklim değişikliği raporunda yer alan bir değerlendirmeye göre doksan yıl sonra petrol ve doğal gaz gibi yakıtların kullanımına son verilmesinin önerildiği de düşünüldüğünde borun o bağlamda da ileriye dönük sağlayacağı önemli katkının olacağını belirtmek istiyorum. Bu bağlamda araştırmaların daha da geliştirilmesi, kurumun AR-GE çalışmalarının desteklenmesi, özel teknokent kurulması, yeni ürün teknolojisi üretilmesi için daha fazla destek ve çalışma içinde olunmasının gerekliliğini bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bor Enstitüsünün de daha da desteklenmesinin bu anlamda yararlı olacağını düşünüyorum.

Ayrıca burada nakliyelerle ilgili artışlar nedeniyle Sayıştay raporunda da belirtildiği üzere demir yollarında daha fazla kullanılmasının gerekliliği vurgusunun da dikkate alınması, bu bağlamda nakliye, taşıma artışı da geçmiş yıllara daha yüksekmış. Bu konuda da bir çalışma yapılmasının gerekliliğine inanıyorum. Ayrıca yine burada rakamsal olarak verilerde de 2013 yılında personel yetiştirme gideri 740, 2014'te 1.096'ya çıkıyor, yetiştirilen de kurumdan gidiyor. Bunu biz alt komisyonda da konuşmuştuk. Bu mevzuyla ilgili bir düzenlemenin gerekliliği açık. Ayrıca stratejik ürün olarak bor geçmiş dönemlerde önemli ölçüde de engellenen, baltalanan, gelişmesi konusunda engel teşkil edilen bir ürün. Bu anlamda Türkiye açısından bu ürünün öneminin dikkate alınarak önümüzdeki sürecin bu bağlamda ürünü her yönüyle daha verimli kullanabilecek aşamalara taşımasının doğru olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bostan, buyurun.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Genel Müdürüm; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Genel Müdürümüzün kapsamlı sunumu için de çok teşekkür ediyorum.

Ben Balıkesir Milletvekiliyim ve bu bor madeni yataklarının büyük bir kısmı bizim ilimizin Bigadiç ilçesinde yer almakta. Tabii, bu madencilik faaliyetleri, doğası gereği, çevreyi çok ciddi anlamda tahrip etmekte ve etkilemekte. Şimdi, bizim Bigadiçli hemşehrilerimizle görüşüğümüzde, o alanları gezdiğimizde ciddi anlamda serzenişler ve şikâyetler alıyoruz ve bu madencilik faaliyetlerinin tarım alanları üzerinde, mera üzerlerinde, yollar üzerinde birçok olumsuz etkileri var. Ve bizim yöre insanımız diyor ki: “Bu madencilik faaliyetlerinin tüm olumsuz etkilerini biz yaşıyoruz ama bunun bizim yöremize, bizim insanımıza çok fazla bir katkısı yok.” diye bize serzenişlerde bulunuyorlar. Bu konuda, öncelikle, maden işleme tesislerinin de bu maden sahalarının dışında, Bandırma'da ve Kütahya Emet'te, bildiğim kadarıyla orada. Bu Bigadiç'e bir maden işleme tesisleri kurulabilir mi? Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mı? Böyle bir çalışma yapıldığında verimli olur mu? Bunu bir incelemenizi istirham ediyorum.

Ayrıca, tabii, bu terk edilen maden sahaları çok ciddi çevre sorunlarını ortaya koymakta ve bu konuda Genel Müdürlüğümüzün rehabilitasyonla ilgili çevre yatırımlarının da payını artırma imkânı var mı? Çünkü hakikaten hem tarım arazilerini hem mera alanlarını ciddi anlamda etkileyen faaliyetler bunlar. Daha sonra terk edilen sahaların rehabilitasyonu konusunda gecikmeler olduğunu ve o alanlara çok fazla ciddi yatırımların yapılmadığını, tüm maden sahaları için de bunu söyleyebiliriz, biliyoruz. Ben bu konuda daha ciddi yatırım payının ayrılmasını talep ediyorum sizlerden.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostan.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Ben, tabii, arada katıldım Genel Kurulda bir işten dolayı.

Ben de Etibank yetkililerine hoş geldiniz diyorum, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Benim üzerinde durmak istediğim konu Eti Matik'le ilgilidir. Bir markette alışveriş yaparken eşimle Eti Matik'i gördük. Tabii, Etibank olması nedeniyle de -bilmiyorum içinde bor katkı da var mı- onu aldı kullandı, çok da memnun kaldı. Biz de hakikaten çok memnun kaldık Eti Matik'ten. En azından devletimizin, önemli bir kurumumuzun ürünü piyasaya çıkmış. Büyük bir de pazar var bu alanda, öyle sanıyorum. Fakat daha sonra biz aynı markette, Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, bu Eti Matik'i bulamadık. Neden bulamadık, bilemiyorum. Sorduk oraya: “Nerede buluruz?” “Batıkent'te Carrefoursa'da satılıyor.” dediler. Başka marketlerde yok. Eti Matik almak için –biraz da fazla aldık- ta Batıkent Jandarma'daki Carrefoursa'ya gittik aldık Eti Matik'i.

Yani böyle güzel bir ürünün pazarlanması bu kadar zor mu? Yani çok küçük işletmeler bile küçük marketlere kadar her türlü ticari malı veriyor, biz maalesef Eti Matik'i ancak Carrefoursa'da bulabildik. Hani devletimizin önemli bir kurumu, önemli görevleri ifa ediyor. Bor tabii ki stratejik bir malzeme, üzerinde çok da titizlikle duruluyor, bunu da biliyorum. Bu sebeple bu Eti Matik'in pazarlamasındaki sıkıntılar nedir? Neden en kolay şekilde temin etme imkânı yoktur? Bunu ben söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Tabii, borun önemini söyledik biraz evvel. Bütün arkadaşlarımız da borun ne kadar önemli olduğunu biliyor. Bugün rezervlere baktığımızda, kullanım kapasitelerine veya kullanıma baktığımızda üç yüz-dört yüz yıl sürecek uzun ömürlü bir sektör olduğunu biliyoruz. Tabii, üç yüz-dört yüz yıl sürcek olması bu sektöre daha iyi yatırımların yapılmasının da gerekliliğini ortaya koyuyor.

Şimdi, bizim, baktığımız zaman, ihracatımız gerçekten artmış mı? Artmış, hangi yıllar arası artmış? Tablolara, gene, Genel Müdürün sunmuş olduğu tablolara baktığımızda, hem üretim miktarımız hem de ihracatımız artmış. Evet, 2005'ten 2010 yılına kadar ciddi bir çalışma görüyoruz, kapasite kullanımı görüyoruz, kapasitemizin üzerinde bir kullanım görüyoruz gerektiğinde. Ama 2011'den itibaren de stabil bir yapıyla devam ediyor. Bu da mevcut kapasitenin de altında bir üretim gerçekleştiğini, üretim tonajlarına da baktığımızda bunu görüyoruz.

Şimdi, bu nereden kaynaklanıyor diye düşünüyorum: Kaynaklanan nedenlerden bir tanesi, bor çözeltilerinin kullanıldığı en büyük alan cam sektörü ve bunun en büyük alıcısı da Çin. Çin'de cam elyafına katılan bu borun yerine bir madde geliştirildi, daha önceki KİT Komisyonlarında konuşmuştuk. Başarılı olurlar ise bu konuda, bizim ciddi anlamda bir pazar kaybımıza neden olacağı... Yani bizim pazar kaybımıza neden olacak ama diğerleri de, tabii, kaybedecek. En büyük sektör cam olduğu için daha ucuza mal ettikleri bir realite vardı ortada, herhâlde bu gerçekleşti burada anladığım kadarıyla. Yani yapmamız gereken: Yeni sektörler bulmamız gerekiyor borun kullanılacağı, bor çözeltilerinin kullanılacağı.

Yine, bir başka boyutu: İhracat kalemi ve yurt içi kapasitelerine baktığımızda, kullanımlarına baktığımızda yurt içinin çok düşük, minimum seviyede kaldığını görüyoruz yine tablolardan. Bu tablolarda 66 bin ton yerine ihracat çok fazla. Demek ki yurt içindeki kapasitemizi artırmamız gerekir. Yurt içinde şu anda mevcut sektörler hangisi? İşte seramik sektörü, Türkiye'de seramik sektörü Kütahya civarında, Bilecik civarında, yine başka kentlerimizde de seramik sektörünün gelişmiş olduğunu görüyoruz ki burada bizim markalarımız da var yani dünya markaları da var. Birçok ülkede, gittiğinizde bizim burada üretilen seramiklerin kullanıldığını da görüyoruz. Burada geliştirilebilir, deterjanda geliştirilebilir.

Peki, bunları söylerken ne yapmamız gerekiyor diye düşünüyorum, AR-GE'ye önem vermemiz gerekiyor. Bakıyorum, evet, yatırımlar içerisinde bir AR-GE oranı rakamsal olarak, fiyat, tutar olarak koymuşsunuz ama yüzdesel olarak toplam cironuza baktığımızda yüzde 1 civarında bir AR-GE. Bu AR-GE'yle başarmak mümkün değil diye düşünüyorum. Daha çok bir eleman takviyesi yani nitelikli, kaliteli, bu işle gerçekten ürün alıp işleyebilecek ve yeni ürünler için altyapıyı hazırlayabilecek nitelikli eleman burada da AR-GE'ye pay ayrılarak yapılabilir.

İkincisi: Bunu becerebilirsek, bunu yapabilirsek bu sahaların açılmaması için bir engel yok diye düşünüyorum orada ama bu, hep konuşuyoruz, asla yüzde 1'i geçemedik, yani son beş yılda. Bakın, bor bu kadar önemli diyoruz. Gerçekten de iyi işler yapıldı 2010 yılına kadar veya işte o stabil duruma gelene kadar ya da Çin'deki bora alternatif ürün bulunana kadar ama ondan sonra durduk. Durmamamız gerekiyor. İşte bunun önünü açacak şeyleri geliştirmemiz gerekiyor. Sizin şeyden Genel Müdür olmanız, Yönetim Kurulu Başkanı ya da BOREN'in olması bir avantaj ama faaliyetlerinize bakıyorum yani iş birliklerinize bakıyorum; çok katkı sunacak iş birliği gerçekleşmemiş şimdiye kadar. Yani ürünün önünü açacak, hangi sektörlerde daha fazla kullanılabilir, teşvik edilecek, geliştirilecek bir buluş ortaya çıkmamış, bir tane makine geliştirilmiş. Bir makinenin dışında da... O makinenin henüz alımı da yapılmamış çünkü bir firmaya vermişsiniz. Bu da sizin inisiyatifinizde olan bir şey değil, Devlet İhale Kanunu'yla ilgili, bir firmaya AR-GE yaptırılmış, birlikte çalışılmış, bir makine geliştirilmiş, belki üretim maliyetlerini düşürecek, belki zamandan kazandıracak, belki ürünün kalitesini artıracak bir makine geliştirilmiş ama şimdi makineyi o firmadan alabilmek için ihaleye çıkmak zorunda. Yabancı bir firma gelip de başka bir teklif verirse, daha düşük bir teklif verirse onu almak zorunda 4734'e... Bunun bir şekilde düzenlenmesi gerekiyor. Yani eğer kurum adına birlikte ortaklaşa çalışma yapılıyor ve yeni bir ürün ortaya çıkıyorsa bu kurumun elini kolaylaştıracak yapısal düzenlemenin de yapılması gerekiyor. Şimdi bekliyorlar bunu, herhâlde söylersiniz biraz sonra yapılıp yapılmadığını, merak ediyorum.

Yine, bir başka olay, burada nakliye olayları var, nakliye olayları da Devlet Demiryollarının bakımı değil, Devlet Demiryollarının sadece hızlı tren amaçlı diğer lojistik alanlarını ihmal etmesinden kaynaklanan bir olay bu. Mesela, benim kentimden hızlı tren geçiyor, kente çok faydası yok ama otuz altı ayda bitmesi gereken hızlı tren gidiyor. Günde 30 bin kişi taşıyan banliyö trenleri Adapazarı-Haydarpaşa arasında, şu anda 19 bine düştü. Çünkü, elektrifikasyonu yok, sinyalizasyonu yok, sadece hızlı tren hattında var ve şey var. Bunun yanında, yüzde 5 olan Devlet Demiryollarının lojistikten aldığı pay burada da düştü, 2'lere, 3'lere düştü çünkü o hafta bu kadar sanayi olmasına rağmen, 16-17 tane organize sanayi bölgesi olmasına rağmen Devlet Demiryollarını kullanamıyorlar, bu sizin şeyiniz. Ama orada bir kanun çıktı Devlet Demiryollarının serbestleştirilmesiyle ilgili. Kârlı bir kuruluşsunuz, Hazineye bütün paranızı vermeniz gerekmiyor, o hattı siz yaptırabilirsiniz. Mesela, 30 kilometrelik bir hattı, ne diyorlar onlara, "iltisak hattı" diyorlar, bu hattı siz yaptırabilirsiniz ve hattı kullanabilirsiniz. Bu hem lojistik maliyetlerini düşürecek hem de o kara yollarını meşgul etmeyeceksiniz diye düşünüyorum.

Hizmet alımını konuşmayacağım, bununla ilgili fikirlerimi söyledim.

Bir de şey var tabii, burada, ürünlerimizde, evet, ihracat daha fazla, çok, yerli tüketime karşı ve burada yarı mamul daha çok ihraç ediyoruz anladığım kadarıyla. Son ürünü... Onun oranlarını bir söylerseniz bana... Tamam, evet, cevher ihraç etmiyorsunuz, öyle bir şeyiniz yok ama ürünleriniz, kullanılan sektörlerde... Tabii ki cam elyafın içinde yarı mamul ama ondan başka bir ürün elde ediliyor mu, bunu merak ediyorum. Yani, yarı mamul şeklinde mi alınıyor sizin kimyasallarınız, yoksa son kullanılan o üretimin içerisindeki veya maddenin içerisindeki bir yarı mamul olarak mı kullanılıyor? Yani, ondan bir çözümleri elde ediyorlar mı, ediyorlarsa bunların oranı nedir, bunu merak ediyorum.

Evet, şöyle bir bakayım hızlı şekilde, çok bekletmeden bakayım. Yatırımımızı söyledik, AR-GE' mizi söyledik...

Ha, bu yurt dışı şirketler: 3 ülkede şirketiniz olduğunu, Çin'de, Rusya'da, Lüksemburg'da... İhracatımızın yüzde kaç bu şirketler üzerinden yürütülüyor, geri kalan yüzde kaç da başka bayilik yöntemiyle -varsa bu- yürütülüyor, bunu merak ediyorum.

Ha, bir de bu kurumlar: Zaten, ben oldum olası bu tür yurt dışı kuruluşlar denetime tabi olmadığı için -diğer kurumlarda da var- doğru bulmuyoruz, hatta Jersey adalarını konuşuyoruz. Bir kurum yanlış olduğunu söylüyor, açmış orada, ona bağlı bir kurum kurulmuş, diğeri tekrar Jersey adalarında kurum kurmaya çalışıyor. Onun için, bunların yanlış olduğunu söylüyoruz.

Evet, sunumda çok dikkatimi çeken bir şey var, sizinle paylaşmak istiyorum. Kurumsal kaynak yönetimi (ERP) için harcanan proje tutarı 23 milyon arkadaşlar, 23 milyon 124 bin lira. Başlama tarihi 2012, bitiş tarihi 2016, henüz bitmemiş ama. Tekrar tekrar söylüyorum bunu, dilim döndüğünce, gücüm yettiğince bunu söyleyeceğim. 23 milyonluk bu proje, aslında bir paket hâlinde tüm kurumlarda kullanabilir becerilebilir ise, bakın, bütün kurumlarda kullanılabilir. Hem kurumların farklı kentlerdeki iştiraklerinde, farklı kentlerdeki kendi kamusal alanlarında kullanılabilir, hiç problem yok becerilebilirse. Bir kurumun yarattığı ve ortaya koyduğu iş, gerçekten de ihtiyaçları üretimden, ham maddeden satışa kadar, son ürüne kadar, insan kaynaklarına kadar, PDKS' sine kadar, bordro sistemine kadar eğer bunların tümünü karşılıyorsa işte bu 23 milyonla tüm devlet kurumlarını halledebiliriz ama her birimiz 23 milyon harcıyoruz arkadaşlar bu parayı, her bir kurum 23 milyon harcıyor. 10 tane kurumu gördük, hepsinde ERP var, hepsinde patlamış, çoğu hayata geçirilememiş. Bu, zaten dışarıdan mutlaka satın alınıyor hizmet alımıyla, ya eğer bir pazar payı yoksa çok hızlı dağılıyor ya da bu işi bitiremiyor. Zaten kurumun bilgi işlem departmanının böyle bir projeyi tek başına gerçekleştirmesi mümkün değil. Onun için de bugün öğleden önce TÜRKİSAT'a söylediğim şeyi bir kurumun yapması gerekiyor ve inanın, bunu gerçekleştirebilirsek bu ülkenin bakanı da, Başbakanı da on-line olarak hangi kurumun hangi aşamada olduğunu t anında rahatlıkla görebilir ve müthiş bir kazanç sağlar, her kurumda bu kadar çok sayıda danışman ve eleman bulundurmaya gerek kalmaz, sadece paketler hâlinde modüller için 1 veya 2 eleman, birbirlerinin "backup" ı olan 2 eleman bulundurulduğunda kaç modül varsa o kadar eleman sayısı ile alt yapısını geçiyorum -"software" için konuşuyorum- bu, başarılabilir. Belki de KİT Komisyonu tarihsel bir görev üstlenir bu konuda diye düşünüyorum. Yazık yani, bu paraları her kurum ayrı ayrı harcıyor ama bir paketle halledebiliriz diye düşünüyorum.

Bir de eski genel müdür, burada çok dikkatimi çeken bir şeyden bahsetmişti, baca filtresinden bahsetmişti. Yüzde 100 emisyon yani bu termik santrallerdeki kirlilikten yakınıyoruz ya, devletteki en kaliteli termik santral aslında Çanakkale Çan'da. Akışkan yataklı, emisyonu neredeyse sıfıra yaklaşık, çok çevresel kirliliği olmayan, yalnız atıklar konusunda söylemiyorum, bacasal anlamda söylüyorum. Ama orada genel müdür şunu demişti: "Bunları test ediyoruz, bordan geliştirilen baca filtresini ve sıfır emisyon, çevresel etkisi yok baca gazlarının." O hiç bahsedilmiyor yani ne oldu, bu testler yapıldı mı, hayata geçti mi, kullanılan saha var mı, alan var mı? Yani dünyaya satarsanız biz bunu, bırakın Türkiye' yi, eğer gerçekten bunu başarabilirsek, başarısak dünyaya satarsanız diye düşünüyorum. Buna zaman ayırmamız ve bunu geliştirmemiz lazım.

Taşeron işçiliğini söyledik. Bir iki de Sayıştay raporundan, sizin şeyin üzerinden gittim ama söylemek istiyorum, burada not aldığım şeyler var.

Sayıştayda, burada, bir Tablo-15 var, ben orayı anlayamadım yani bir yanlışlık mı var, yok mu? Bakarsanız, 2014 Raporu, 55'inci sayfa, şimdi, diyor ki: "İş miktarı 3,939." Bu, bin ton olarak geçiyor. Bunun da harcama tutarı 13 milyon 938 milyon. Hemen, 2014' te gerçekleşene bakıyoruz: Bunu ben tonla koyduğum zaman 532 milyona çıkıyor 3 milyondan. Yani bir yanlışlık mı var, yoksa ben mi... Bakın, Sayıştayın 2014 Raporu, 55'inci sayfasında cevher nakliyle ilgili bir şey var, orada. İş miktarı 3 milyon 939 bin ton, 13 milyon 938 bin lira harcanmış. 2014' te gerçekleşene baktığında 532 milyon ton. Doğru mu bu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 393 bin. Orada bir şey var Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yanlışlık var, değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bir virgül şeyi var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir virgül hatalı mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de tahmin ediyorum hatalı olduğunu da.

BAŞKAN – Haydar Bey...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, arkadaşlar, 2013' le 2014 arasında ciddi bir farklılık var harcama tutarlarında. Maliyet kalemleriniz çok artmış. Mesela, toplamda, 112 milyondan 150 milyona çıkmış. Aslında, birçok şeye baktım, yani, bu, cevherin taşınmasındaki kamyon sayısına baktım, hizmet alımında kullanılan insan sayılarına baktım, diğer tonajlara

baktım ama bunlarda çok fazla artış olmamasına rağmen ciddi bir rakam artmış burada. Bu, son günlerde de kurumun biraz, yani, o yıllarda, bilemiyorum şimdi, 2015'te ne yaptınız, onu göremediğimiz için... Bunlar düzelmişse, rakamlar, bunu söylerseniz memnun oluruz ama burada ciddi bir artış söz konusu. Hatta, yüzde 33,9 civarında artıyor.

Şeyi hesapladım, buradaki hizmet alımındaki artış yüzde 7 olmuş mesela, eleman artışı yüzde 7 olmuş ama kurumdaki maliyet olarak artışı yüzde 33 olmuş. Ciddi bir rakam bu, sizi etkiler.

Yine, stoklarınızda ciddi bir artış var. Stoklarınızın artışı doğru olmaz diye düşünüyorum kurum için. Bunların düzeltilmesi gerekiyor.

Bir de 21 adet sahanın 12 adedi faaliyette bulunmuyor, hatta MİGEM'e de bunların kabulü konusunda bir talepte bulunmuşsunuz ama aradan iki yıl geçmiş, MİGEM size cevap da vermemiş, bağlı bulunduğu bakanlık da cevap vermemiş. 2016'ya geldik, bu kapalı alanların veya devretmek istediğiniz alanların, tabii ki sizin de ekonomik ömrünü tamamladığını düşündüğünüz alanların şu anda bir maliyet olarak size bir yükü var mı?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir yükü yok diyorsunuz. MİGEM'e devretme gerekçeniz ne? Bunlarda bir dekapaj veya ağaçlandırma falan yaptınız mı?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Kapatma için bazıları zorunlu. Zorunlu olanları yaptık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zorunlu olanları yaptınız. Bu da, tabii, bir maliyet getiriyor sonuçta size, ekstra bir maliyet getiriyor.

Ben, bu kurumun desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Türkiye için çok önemli. Gerçekten, yeni sektörler, yeni alanlar bulabilirsek kuruma da bu alanda AR-GE'ye biraz daha fazla pay, hatta 2-3 kat daha fazla pay ayırtabilirsek o stabil yapıdan kurtulur, tekrar bir atılıma geçer diye düşünüyorum.

Böyle bir cevher var elimizde, bu cevheri, gerçekten cevhere dönüştürmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yoksa, adı "cevher" kalabilir. Siz bu kurumu çok iyi biliyorsunuz. Umarım, gelecek yıl yeni projelerle... Ben şeyleri çok beğenmedim yani sizin Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptığınız ilişkileri, orada ürün geliştirmesi veya oradaki birlikte iş birliği yaptığınız konuların bu kuruma çok fazla veya üretime çok fazla veya sektöre çok fazla fayda sağlayacak projeler olduğunu görmedim orada.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Bütçesi çok sınırlı Sayın Vekilim, 7 milyon TL AR-GE bütçesi var BOREN'in.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman, sizin AR-GE'yi geliştirip, sizin bütçeden yararlanıp onlardan teknik ve akademik destek almak gerekir diye düşünüyorum.

Bu kurum, gerçekten, yatırımlarını nasıl geliştirmeli diye bakmak lazım. Çok deneyimli elemanlar, arkadaşlar var. Bunların da bu heyecanlarını kırmamak gerekiyor diye düşünüyorum.

Mustafa Bey, uyumayın, sizden bu konuda destek bekliyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akar.

Sayın Tam, buyurun.

AHMET TAN (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdürüm, ben de hem sizin şahsınızı hem de ekibinizi tebrik ediyorum başarılı çalışmalarınızdan dolayı.

Ancak, tabii ki Türkiye'de de sizin kurumunuz BOREN'le ilgili olarak beraberce yapmış olduğunuz çalışmalardan bir beklenti olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Ben Kütahya Milletvekiliyim, dolayısıyla bor rezervlerinin içerisinde dolaşıyoruz her bir memleketimize gittiğimiz dönemlerde. O açıdan, borla ilgili ne kadar hassasiyetler varsa bu hassasiyetleri, gerçekten, bir siyasetçi olarak üzerinde taşıyan 4 ilin milletvekillerinden bir tanesiyiz; Çanakkale, Balıkesir, Eskişehir ve Kütahya olarak. Dolayısıyla, o bölgelerde ciddi tarım arazilerinin, işte, bor sahalarıyla ilgili vatandaşların elinden kamulaştırmaya yönelik birtakım şeylerle kurumunuza alındı, biliyoruz. Dolayısıyla, oradaki istihdamda, o bölgedeki insanların ve özellikle de arazi kamulaştırma içerisinde kalan ailelerin çocuklarından olmasında büyük fayda görüyoruz. Buna ben sizin riayet ettiğinizi biliyorum ama hassasiyetin, bir anlamda, bir miktar daha artmasıyla ilgili, burada beyan etmek üzere bu ifadeyi kullanıyorum.

Bununla beraber, hazırlamış olduğunuz rapora bakınca, 2015 yılından itibaren Emet, Hisarcık ve bir de Bigadiç bölgesinde, zannediyorum, Kasım Bey'in ifadesine göre. On yıldır, on bir yıldır bir yatırımın olmadığını görüyoruz, bizler de buna o bölgede şahidiz. Yalnız, çevre ve altyapı yatırımları anlamında söylemiyorum, üretim projesi anlamında ifade etmek istiyorum.

Yine, kapasite artıracığınız vakit, biz de o bölgede, Emet ve Hisarcık bölgesinde de böyle bir yatırımı planlamanızı gerçekten arzu ediyoruz çünkü 2019 yılına kadar yaklaşık yüzde 20 gibi bir kapasite artışı öngörmüşünüz. Zannediyorum bunun da ek ilave yatırımlarla olacağını düşündüğümünden dolayı bu ifadeyi kullanıyorum.

Ben bir hususu daha zikredip ondan sonra sözlerime son vereceğim. Emet ve Hisarcık bölgesi, tabii, bizim, bir kısmı madenlerin çıktığı yer, Hisarcık bölgesi; Emet de madenlerin işlendiği bir yer. O bölge hakkında, artık nereden kaynaklandığını bilemiyorum ama yani bir bor organize sanayi, ihtisas organize sanayi gibi bir şeyin dillendiğini de ifade

etmek istiyorum. Biz daha sonra sizlerle görüştüğümüzde bunun alt detaylarını, inşallah, olabilecekse görüşmeyi tabii ki arzu edeceğiz diğer vekil arkadaşlarımızla birlikte.

Ben, tekrar, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tan.

Sayın Genel Müdür, soruları cevaplandırmanız için size bir süre vereceğim.

Başlıklar hâlinde şu an cevaplayabileceklerinizi cevaplayın, diğerlerini ayrıntılı olarak yazılı şekilde cevaplandırırınız.

Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Şimdi, katma değeri yüksek ürünler açısından bakarsak, aslında, bizim ürettiğimiz ürünler, yani bizim ürettiğimiz kapsamda -ben aynı şeyi tekrarlayacağım- biz ham cevher satmıyoruz. Cam elyafı örneğini alırsak, cam elyafında sadece bor kullanılmıyor. Bor, kullanılan ürünlerden bir tanesidir. 4-5 tane ürün fırında karıştırılıyor ve bundan cam elyafı üretiliyor. Cam elyafı kullanılarak da kompozit malzeme üretiliyor. Dolayısıyla, mesela, şöyle bir şey doğru olmaz: “Niye Eti Maden kompozit malzeme üretmiyor?” veya “Eti Madenden bor satın alıyorlar, kompozit malzeme üretiyorlar.” Ki işin doğrusu bu çünkü siz, mesela, buğday üretiyorsunuz, un üretiyorsunuz ama bundan dolayı makarna, pasta, kek, her şeyi üretmek durumunda değilsiniz. Yani, bizim ürettiğimiz ürünler kapsamında, biz nihai ürünü üretiyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunu çeşitlendirmek mümkün değil mi?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Tabii, şey yapılabilir, yani biraz daha uca... Ama genel yani şeye bakarsak, toplam tüketimin tonajı olarak bakarsak, miktar olarak bakarsak bu...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani çok satma değil de az satıp çok fayda sağlayacak bir yönteme yatırım yapmanın bir zararı olmaz, o anlamda öneriler genelde.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Evet.

Amerika'yla ilgili olarak, en büyük rakibimiz Amerika, o da penta ürün... Mesela, dünyada penta üreten 2 ülke var, bir tanesi Türkiye, bir tanesi Amerika, sadece ikimiz bu konuda rekabet ediyoruz.

Öğütülmüş kolemanit... Kolemanit başka hiçbir ülkede yok. Şunu da söylemem gerekiyor: Mesela, cam elyafın üretiminde öğütülmüş kolemanit de kullanılabilir, borik asit de kullanılabilir, adventeks denen, bor içermeyen madde de kullanılabilir. Haydar Bey'in biraz evvelki şeyine geleceğim, daha sonra gelecektim ama... Mesela, evet, doğru, Çin'de cam elyafı sektörü çoğunlukla adventekse geçti. Neden geçti? Hem o teknolojiyi “promote” ettiler teknoloji sahipleri hem de dolomit kullanılıyor, mesela bor kullanmayacaksa dolomit kullanıyor. Mesela, cam elyafında ya bor kullanacaksınız, öğütülmüş kolemanit kullanacaksınız veya borik asit kullanacaksınız veya adventeks kullanacaksınız. Adventeksin ham maddesi de... Yani boru dolomitte ikame ediyorlar ve dolomit fiyatı bor fiyatına göre çok daha ucuz. Dolayısıyla bizim çok ciddi yapabileceğimiz bir şey yok.

Biraz evvel şey söylendi, “ikamesi olmayan” şeklinde ifade edildi. Aslında, hemen hemen borun ikamesi olmayan hiçbir sektör yok. Her bir sektörde bor, şu andaki teknolojiyle dahi ikame edilebilir durumda. Bunların biz ikameyi geciktiriyoruz, nasıl geciktiriyoruz? Fiyat ayarlamaları yaparak ikameyi önlemeye, geciktirmeye çalışıyoruz. Mesela, yakın bir zamana kadar biz Avrupa'ya sadece deterjan üretimi için 400 bin ton bor maddesi satardık, onu mesela hem çevresel koşullardan dolayı hem birtakım özel durumlardan dolayı hem de fiyat şartlarından dolayı sodayla ikame ettiler. Avrupa'ya şu anda biz deterjan sektörüne bor satmıyoruz. Neden? Çevresel koşullardan dolayı, bir de sodayla ikame edildiğinden dolayı. Neden? Soda fiyatı bor fiyatına göre çok çok ucuz.

Bora dayalı sanayi tabii ki geliştirilmeli. Aslında, biz, gerek yerli firmalarımızı gerek yurt dışında ticaret yaptığımız büyük firmaları da ısrarla söylüyoruz, Türkiye'de gelip örnek olarak söylersek borosilikat cam, cam elyafı tesisi kurarlarsa kendilerine uzun vadeli bor ürünü verme garantisi, uygun şartlarda bor ürünü verme garantisini taahhüt ediyoruz. Ancak, bugüne kadar çok başarılı olunmadı. Yakın bir zamanda, yalnız, Şişecam bir Alman firmayla birlikte yüksek kapasitede Balıkesir'de cam elyafı tesisi kuracak, böyle bir gelişme var.

Yakıt konusuna gelirsek, şu andaki teknolojiyle bugünkü teknoloji ve bugünkü maliyetle, bugünkü fiyatlarla borun yakıt olarak kullanılması söz konusu değil. Zaten gündemde sodyum borhidrür konusu var. Burada da yanlış anlaşılıyor, sanki bor burada yakıtmış gibi anlaşılıyor. Sodyum borhidrürde, aslında, yakıt olan hidrojen. Hidrojen yanıyor, bor onu taşıyıcı olarak kullanılıyor, çok cüzi olarak kullanılıyor. Bütün bunları göz önüne alsak bile, mevcut petrol fiyatlarını göz önüne aldığımızda, sodyum borhidrür bugünkü şartlarda ekonomik değil.

Aslında, BOREN'i destek konusunda, BOREN kanununda değişiklik yapılması gerekiyor. Mevcut BOREN kanununda şunu diyor: “BOREN, Eti Madenin önerdiği projeleri öncelikli olarak ve ücretsiz olarak yapar.” Ama BOREN'in zaten şu andaki AR-GE bütçesi 7 milyon lira. Benim ona proje vermem gerekiyor, nasıl yapacak? Dolayısıyla BOREN kanununa şöyle bir madde eğer ilave edilirse “Eti Maden, gerektiği takdirde önerdiği proje için ilave ücret ödeyebilir.” ben seve seve BOREN'e, önerdiğim projeler için ilave ücret öderim, ilave fiyat öderim ama şu andaki kanun buna müsait değil.

Demir yolunun daha fazla kullanılması... Biz de o konunun üzerindeyiz, biz de istiyoruz. Hafta, mesela, Değirmenözü'nden Kırka'daki işletmemize demir yolu hattı getirilmesiyle ilgili olarak, işte Bigadiç'te, diğer yerlerde demir

yolunun işletmelere kadar uzatılmasıyla ilgili olarak mühendislik ve fizibilite çalışmalarımızı başlattık, hatta Kırka'daki bitmek üzere.

Personelin ayrılması... Kurumdan personelin ayrılması gerçekten çok önemli bir konudur. Bu konuda, gerçekten, bir şeyler yapılması gerekiyor. Yani, biraz evvel ifade edildiği gibi, özellikle mühendis arkadaşlar işletmelerde çalışmak istemiyorlar, Ankara'da bulunmak istiyorlar. Herkes Ankara'ya gelince ben işletmelerde kimlerle çalışacağım? Sıkıntı yaşıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Peki, oradaki problem... Aldıkları ücret asgari ücret değil herhâlde çünkü Türkiye'de bir sürü kurum var, orada da madenle ilgili olan var. Mesela, bizim bölgemizde madende bir sürü mühendis dağlarda çalışıyor. Niye sizden kaçış var da oralarda çalışma var? Bana göre, oralar da çok yüksek ücret vermiyor.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Tabii, sadece ücret değil... Ücret önemli yalnız. Bir şeyi yapamıyoruz Sayın Vekilim yani çok kaliteli lojman veremiyoruz, farklı ücret veremiyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belki onlar yani salt ücrete dair değil...

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Mesela, Kırka'da çalışanların da çoğu Kırka'da oturmuyor, Kırka zaten mahrumiyet bölgesi, Eskişehir'de oturuyor, her gün Eskişehir-Kırka gidip geliyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Maden mühendisi olup bize başvuran arkadaşlar da var. Bunlar eğer eğitilirse, o çocuklar, oradan çıkmayı bırakın, ölünceye kadar çalışırlar.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Yok Sayın Vekilim, yok, oraya girdikten sonra buraya tayin istiyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, ben şöyle bir şey burada sezinliyorum: Teknolojisi gelişen, bu anlamda burada edindiğini dışarıya transfer eden bir beyin göçü mü var? Çünkü, bazı kuruluşlarda bu...

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Hayır, hayır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama, Türkiye'de bir yere gidin, çok yerde yığınla maden mühendisine rastlayabilirsiniz. Salt oraya getirmek yanlış gibi geliyor, başka nedenlerini de aramak lazım.

BAŞKAN – İşte, buraya girene kadar çabalıyor, girdikten sonra da kolayına geçmek için çabalıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani, ben şunu biliyorum: Şimdi, artık altın arıyorlar bizim oralarda. Dağda, taşta, keçinin çıkamayacağı yere adamlar, maden mühendisi çocuklar çıkıyor. Niye buradan kaçıyorlar? Bir gerekçesi var demek ki.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Yok Sayın Vekilim. Mesela, bir buçuk yıllık mühendis Ankara'ya tayin istedi.

BAŞKAN – Demek ki Sayın Genel Müdürüm, onların da motivasyonu ile ilgili olarak sizin biraz daha gayret etmeniz gerekiyor.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Ama, motivasyon için Sayın Başkanım, farklı ücret verebilmem lazım, konforlu lojman verebilmem lazım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, arkadaşlar, ben bir TÜPRAŞ örneğini vereyim size. TÜPRAŞ'ın Batman'da rafinerisi var, İzmit'te de rafinerisi var, Aliağa'da da var. Aliağa'daki adam İzmit'den kalkıp gidebiliyor, orada uzun süre ikamet edebiliyordu, İzmit'ten kalkıp orada ikamet edebiliyordu. Niye biliyor musunuz? Sosyal yaşam alanları geliştirmişler orada onlara. Artı bir şey destek vermiyor; lojmanlarıyla, ücret politikasıyla, oradaki sosyal, kültürel faaliyetlerle her şeyi sunmuş.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama bu, genel sorun Türkiye'de.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genel sorun, işte onu diyorum.

Sunmuş, sadece lojman vermek bile bazen yetmiyor, çocuğunun eğitimi düşünüyor. Orada eğitim kurumunu desteklemiş, iyi bir okulda okumasını sağlamış örneğin bulunduğu yerde; bunun gibi birçok şey var. Yani, birazcık genç mühendis gidiyor oraya, evleniyor, çocuğu oluyor, iyi bir okula yollayayım diyor, bu sefer orada durmak istemiyor. Hepsini bir neden bunların. Tek tek alt alta sıralayıp bu nedenleri ortadan kaldırmak lazım bu tür kurumlarda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani, ben şu yaklaşımı doğru bulmadığımı paylaşmak istiyorum: Kuruma özgü değil, Türkiye'deki bütün kurumlarda geçerli. Yani, bunu bahane edip "Bizde yetişmiş eleman gidiyor." demek... Başka neden aramak lazım. Bana göre, yurt dışında teftiş kurulunun dahi -bırakın Sayıştay- denetim dışı olan 4 tane şirket var. Arada, bu tür başarılı arkadaşları oralara on-on beş gün bilgi geliştirme adına göndersinler, psikolojilerini güçlendirsinler; bu da bir yöntem.

BAŞKAN – Evet, bu da güzel bir öneri.

Buyurun, devam edin Sayın Genel Müdürüm.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Bigadiç ile ilgili olarak... Bigadiç'te şu anda yeni bir konsantratör tesisi kurulması ve yeni bir öğütücü yani değirmen kurulmasıyla ilgili çalışmalarımız tamamlanmak üzere. Bu sene inşallah ihaleye çıkacağız. Dolayısıyla, hem yeni tesislerimiz olmuş olacak hem de ilave istihdam sağlayacağız.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Bana onu yazılı olarak bildirebilir misiniz?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Olur.

Eti Matik'le ilgili olarak... Eti Matik ürünümüz, içinde yüzde 70 bor içeren, onun dışında bazı ham maddeler içeren bir ürün olarak üretildi. Birkaç formül geliştirme çalışması yapıldı, şu anda 3'üncü formülü piyasaya sunmuş durumdayız. Bugüne kadar aslında bir anlamda deneme aşamasındaydı, birkaç firma bazı zamanlarda geldi, bizden ürün aldı. Biz yakın zamanda -bölgelere ayırdık- bölgesel bazda satış yetkisi vermek üzere ihaleye çıktık, pazartesi günü ihale tekliflerini değerlendireceğiz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, hepsini yazılı olarak versin.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Olur, uygun görürseniz, bütün cevapları yazılı vereyim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Bu çevre yatırımlarıyla ilgili şeyiniz nedir?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Yani, onlarla da her bir işletmemizde, mesela Bigadiç'teki Çamköy de buna dâhil... Çamköy'de bir mevcut kuşaklama kanalının sağlamaştırılması, yükseltilmesi ve Bigadiç'te yeni atık barajı yapılmasıyla ilgili projemiz var.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Yani, şu var: Terk edilen sahaları gezdim ben, çok yavaş gidiyor orada çevre düzenlemeleri ve eski hâline dönüştürme.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – Aslında, Sayın Vekilim, zaten mecburen biz terk edilen sahalarda da, tumba sahalarında da rehabilitasyon yapmak zorundayız, mecburen yapacağız.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Tamam, zorundasınız, biliyorum onu ben de fakat bu çalışmalar yavaş gidiyor, fazla yatırım ayırmıyorsunuz diye düşünüyorum. Çünkü, onu eski hâline döndürmemiz gerekiyor ki o yörede yaşayan insanlar o yerlerden istifade edebilsinler.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP AKGÜNDÜZ – İlgileneceğim.

Sayın Başkanım, uygun görürseniz, diğer soruları yazılı olarak cevaplayacağız.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibranıza sunacağım.

2013 yılını okutuyorum:

Sonuç:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2013 yılı bilançosu ve 841 milyon 797 bin 606,07 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

2014 yılını okutuyorum:

Sonuç:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2014 yılı bilançosu ve 1 milyar 32 milyon 915 bin 933,15 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

3.- Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ'nin (Tasfiye hâlinde) 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce, Sayın Genel Müdürden başlamak üzere kurum temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Sunumlarını yapması için Sayın Genel Müdürümüze söz veriyorum.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; sözlerime başlarken sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, sunumumuz dağıtıldığı için ben özetleyerek sunumda bulunmak istiyorum.

Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi, Murgul, Küre, Espiye ve diğer maden sahalarından bakır, bakırlı pirit ve bunlara mahlut cevherleri çıkarmak, işlemek, yeni tesisler kurmak amacıyla, 1968 yılında, yüzde 49 hissesi Etibank'a, yüzde 51 hissesi de özel şahıs ve bankalara ait olmak üzere 300 milyon TL sermayeyle kurulmuştur.

Kuruluşunu müteakip yatırım çalışmalarına başlamış, blister bakır, bakır konsantresi ve sülfürik asit üretimleri gerçekleştirmiştir. Bu üretimlerini gerçekleştirirken, 1993 yılında Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla özelleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmiştir şirketimiz. Özelleştirmenin yapmış olduğu ihaleler sonucunda

Samsun işletmemiz 2004 yılında yapılan varlık satışı ihalesiyle satılmış, 2006 yılında da Murgul işletmemiz yine varlık satışı yöntemiyle yapılan ihale sonucu satılmıştır. Bu satışları müteakiben alıcısına gayrimenkullerimiz devredilmiştir. Şirkete ait son işletmenin de satılmasını müteakiben, Özelleştirme Yüksek Kurulu, tasfiyeyle şirket sonlandırılmasına karar vermiş ve tasfiyeyi de yönetim kurulunun yürütmesini karara bağlamıştır. Bu karara müteakiben, şirketimiz olağanüstü genel kurul yaparak tasfiye kararını karara bağlamış ve resmi tasfiye süreci tasfiyenin tesciliyle başlamıştır.

Şirket, bilançosunda yer alan aktiflerin paraya çevrilmesi, alacakların tahsili ve borçların ödenmesini tamamladıktan sonra iç tasfiye işlemlerine geçilmiş, bu doğrultuda 30/12/2013 tarihinde şirket olağanüstü Genel Kurul toplantısı yapılarak, şirket ödenmiş sermayesinin hissedarlara dağıtımını karara bağlamıştır. Alınan bu karar gereği, tamamı ödenmiş 100 milyon TL sermayenin yüzde 99,997'si Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, yüzde 0,001'i Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve yüzde 0,002'si de özel şahıslara dağıtılmak üzere bankaya bloke edilmiştir. Özelleştirme İdaresinin sermayedeki payı ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün sermayedeki payı ödenmiştir. Tasfiye başlangıcında 327 olan dava sayısı şu an itibarıyla 3'e düşürülmüştür. Yine, tasfiye başlangıcında 40 olan personel sayımız şu an 3 kapsam dışı ve 2 de kapsam içi işçi olmak üzere 5 kişiye indirilmiştir. Şirketimiz 2013 yılını 6 milyon 979 bin 627 TL, 2014 yılını ise 1 milyon 976 bin 52 TL dönem kârıyla sonlandırmıştır.

Arz ederim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 2015'i? Çıkmadı mı?

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – 2015 de çıktı, biz 2013-2014 yılı olduğu için... 2015 yılımız da 1 milyon 748 bin TL.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait iki öneri bulunmaktadır, 1 no.lu öneriyi okutuyorum, bu öneri aynı zamanda 2014 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağız.

Okutuyorum:

Öneri 1:

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 22/06/2007 tarih ve 2007/42 sayılı kararına istinaden tasfiye sürecine giren şirketin tasfiye işlemlerinin bir an önce sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Cevap veriyorum Sayın Başkanım.

Şirketimizin tasfiye kararı 7/9/2007 tarihinde ticaret siciline tescil edilerek tasfiye işlemlerine başlanmıştır.

Şirket bilançosunda yer alan aktiflerin paraya çevrilmesi, alacakların tahsili ve şirket borçlarının ödenmesi tamamlanmıştır.

Tamamlanan dış tasfiye işlemleri akabinde iç tasfiye işlemlerine geçilmiş, 30/12/2013 tarihinde yapılan şirket olağanüstü Genel Kurul toplantısında Türk Ticaret Kanunu'nun 541 ve diğer maddeleri gereğince sermayenin dağıtımı kararı alınmış ve sermaye hissedarlara hisseleri oranında dağıtılmıştır.

Bilançonun aktif ve pasifinde yer alan hesapların usulüne göre en kısa sürede tasfiyesi için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin oylamasına geçiyorum.

2013 yılına ilişkin olarak önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılına ilişkin olarak önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (ek:6) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde gösterilen önerilere de uyulacaktır.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait 3 öneri bulunmaktadır, 1'inci öneriyi görüşmüştük, 2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 22/06/2007 tarih ve 2007/42 kararıyla tasfiye sürecine giren şirketin tasfiyesinin zaman kaybedilmeden sonuçlandırılması amacıyla şirket kayıtlarına alınan gayrimenkullerin bir an önce satılması.

BAŞKAN – Kısa bir cevap için buyurun.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Konu Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiş, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bize iki, üç ayrı yazılarındaki talimatlar doğrultusunda gerekli satış ve devir işlemleri devam etmektedir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3' üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek:6) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi için çalışılmaktadır.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz talebi bulunmamaktadır.

Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yılları hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşlerinize sunacağım.

2013' ü okutuyorum:

Sonuç:

Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ'nin 14/03/2014 tarihindeki kendi olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 6.979.626,77 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

2014 yılını okutuyorum:

Sonuç:

Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ'nin 26/03/2015 tarihindeki kendi olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 1.644.420,61 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yılları hesap dönemlerine ilişkin görüşmeleri sona ermiştir.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü ve Sümer Holding Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yılları bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 11 Mayıs 2016 Çarşamba saat 10.30' da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.22

